

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra pastorální a spirituální teologie

Bc. Magdaléna Kubínová

**Význam smrti a vzkříšení Ježíše Krista
v díle Anny Kateřiny Emmerichové
s ohledem na pastorační práci**

Diplomová práce

Vedoucí práce: PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka
Obor: Učitelství náboženství pro základní školy a Katechetika

OLOMOUC 2018

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jsem přitom jen uvedené informační zdroje.

V Hněvošicích dne 6. dubna 2018

Poděkování

Srdečně děkuji všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na vzniku diplomové práce, hlavně živému Bohu Ježíši Kristu. Velice děkuji PhDr. ThLic. Ing. Jaroslavu Filkovi za odborné vedení práce a mnoho cenných rad.

Obsah

Úvod.....	7
1 Představení Anny Kateřiny Emmerichové.....	10
1.1 Přiblížení historické doby Anny Kateřiny Emmerichové	11
1.2 Život Anny Kateřiny Emmerichové	11
1.2.1 Dětství a dospívání.....	12
1.2.2 Život v augustiniánském řádu	15
1.2.3 Období po zrušení kláštera.....	17
1.3 Význam vidění Anny Kateřiny Emmerichové	23
1.4 Dílo Anny Kateřiny Emmerichové.....	25
1.5 Beatifikace Anny Kateřiny Emmerichové.....	27
2 Vybraná vidění Anny Kateřiny Emmerichové.....	31
2.1 Ukřižování Pána Ježíše Krista	32
2.1.1 Ježíš je zbaven šatů a je mu dáván na pití ocet.....	32
2.1.2 Ježíš je přibit na kříž	33
2.1.3 Vztyčení kříže	34
2.1.4 Křižování lotrů	35
2.1.5 Vojáci losují o Ježíšův šat.....	36
2.1.6 Ježíš na kříži a lotři	37
2.1.7 Výsměch a první Ježíšovo slovo na kříži.....	38
2.1.8 Zatmění slunce, druhé a třetí Ježíšovo slovo	40
2.1.9 Stav města a Chrámu během zatmění	41
2.1.10 Opuštěnost Ježíše, čtvrté Ježíšovo slovo na kříži	41
2.2 Smrt Pána Ježíše Krista	42
2.2.1 Ježíšova smrt, páté až sedmé Ježíšovo slovo na kříži.....	43
2.2.2 Zemětřesení, zjevení mrtvých v Jeruzalémě	45
2.2.3 Josef z Arimatie žádá po Pilátovi Ježíšovo tělo.....	47
2.2.4 Ježíšův bok je proboden, zlomení nohou lotrům	48
2.2.5 Některá místa starého Jeruzaléma.....	49
2.2.6 Zahrada a hrob Josefa z Arimatie	50
2.2.7 Snímání z kříže.....	50
2.2.8 Příprava k pohřbu.....	51
2.2.9 Položení do hrobu	54

2.2.10	Návrat domů od hrobu, Sabat	55
2.3	Slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista	56
2.3.1	Ježíšův hrob je strážěn	57
2.3.2	Ježíšovi přátelé na Bílou sobotu.....	58
2.3.3	O sestoupení do pekel	59
2.3.4	Večer před vzkříšením	60
2.3.5	Osvobození Josefa z Arimatie.....	61
2.3.6	Noc před vzkříšením	61
2.3.7	Vzkříšení Páně	63
2.3.8	Svaté ženy u hrobu, Ježíšova zjevení.....	64
2.3.9	Výpovědi strážce hrobu	68
2.3.10	Závěr tohoto postního vidění	69
2.4	Vyhodnocení textové analýzy	70
3	Pastorační a katechetická aplikace vidění Anny Kateřiny Emmerichové.....	73
3.1	Pastorace v katolické církvi.....	73
3.2	Katechetika v katolické církvi	74
3.3	Pastorační a katechetický vliv Anny Kateřiny Emmerichové na společnost .	76
3.4	Pastorační a katechetický vliv Anny Kateřiny Emmerichové na moji životní cestu	78
3.5	Dotazníkové šetření	81
3.5.1	Metody průzkumu	81
3.5.2	Cíle průzkumu	81
3.5.3	Vyhodnocení dotazníků	82
3.5.4	Závěrečné shrnutí	90
3.6	Příprava výstupu do vyučovací hodiny Náboženství pro žáky 9. ročníku	91
	Závěr	93
	Anotace	95
	Annotation	96
	Bibliografie	97
	Seznam zkratk	100
	Seznam obrázků	101
	Seznam tabulek	101
	Seznam příloh	103
	Přílohy	104
	Příloha 1 - Anna Kateřina Emmerichová	104
	Příloha 2 - Flamschen.....	105

Příloha 3 - Dülmen	108
Příloha 4 - Coesfeld	114
Příloha 5 - Autorizovaný rozhovor	118
Příloha 6 - Vzor dotazníku	120

Úvod

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila téma Význam smrti a vzkříšení Ježíše Krista v díle Anny Kateřiny Emmerichové s ohledem na pastorační práci. Sestra Anna Kateřina mne provází již od mého mládí, kdy mne s jejími díly seznámila moje maminka. Příkladný život víry této řádové sestry mne zasáhl do té míry, že jsem se rozhodla věnovat svou diplomovou práci právě jejímu dílu.

Charakteristická pro Annu Kateřinu byla veliká láska k Bohu a k bližnímu. Byla velmi soucitná, pomáhala potřebným, plakala s plačícími a radovala se s radujícími. Nikdy se nenechala odvést ze své cesty, směřující jen k milosrdnému Spasiteli světa.¹ Svým jednoduchým a přesto tak vzácným příkladem dokázala ovlivnit mnohý lid své doby a nasměrovat jejich kroky do náruče milujícího Krista.

Údělem či posláním Anny Kateřiny Emmerichové bylo nabídnout svůj osobní život jako oběť, podobně jako to dávno před ní učinil její vzor Ježíš, který se stal Kristem. Její život a téměř stálé vize už od dětských let, její myšlenky, slova a lidumilné skutky, zapsané spisovatelem C. Brentanem, obrátily mnohé čtenáře zpět k Bohu a zároveň byly opětovným připomenutím Ježíšových slov z doby, kdy chodil po Zemi mezi námi: „Milujte se navzájem tak, jako jsem já miloval Vás...“²

Nyní, když se zabývám jejím životem, zjišťuji, že má omilostněná sestra velký význam i pro současnou společnost, neboť ji může nasměrovat do Boží blízkosti. Její příkladná láska k Pánu Ježíši, láska k bližnímu a utrpení, která jsou pochopitelná pouze v kontextu její křesťanské víry, jsou příkladem pro ty, kteří hledají cestu k Ježíši Kristu.

Na základě popisu života Anny Kateřiny se pokusím vysvětlit, jak víra tohoto děvčátka z chudé zemědělské rodiny ve Flamschen procházela různými vývojovými fázemi, než dozněla k onomu vřelému tělesnému i duchovnímu spojení se Spasitelem Ježíšem Kristem. Zachráncem těch, kteří přijali jeho oběť na golgotském kříži, aby se tak smířili s Bohem.

Anna Kateřina nebyla nadpřirozeným člověkem, který by svůj pozemský život prožil bez chyb a slabostí. Po celou svou životní cestu však měla pohled neustále upřený jen na Ježíše a to jí pomáhalo překonat všechny překážky, bolesti a směřovat své kroky za Boží

¹ Srov. KETTELAKÉ, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 102–104.

² JANDA, J., Úvod, in EMMERICOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 3, 2012, s. 6–7.

vůli. Utrpením rostla její láska k Bohu, láska k bližnímu a svým životem sloužila Kristovu spásnému dílu, církvi.

Cílem diplomové práce je pomocí textové analýzy a kompilací textu srovnat vidění Anny Kateřiny s biblickými pasážemi a charakterizovat specifika pohledu ukřižování, smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista ve vizích sestry. Následným cílem bylo také zjištění, jak křesťany převážně v mém okolí v jejich pastorační práci ovlivnila četba díla Anny Kateřiny Emmerichové Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista. Cílem práce bylo také představení tématu významu Kristovy smrti a vzkříšení v díle Anny Kateřiny žákům druhého stupně základní školy. Pracovní hypotézou je, zda se vize řeholnice shodují s evangelijními zprávami.

V první části diplomové práce přibližuji historickou dobu Anny Kateřiny, představím život světice v tehdejší době, její dětství i dospívání, duchovní dary, pobyt v řádu, dobu po zrušení kláštera, vize, stigmata, extatické stavy, význam vidění, její dílo a následnou beatifikaci.

V druhé části se zaměřuji na vybraná vidění Anny Kateřiny, a to na ukřižování, smrt a slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista. Výzkumným šetřením a kompilací literatury porovnávám biblická evangelia s vizemi sestry. Při srovnávání popisu vidění Anny Kateřiny s evangelijními zprávami se zaměřuji na toho evangelistu, který byl dle mého pozorování vizím řeholnice nejbližší. Poté textovou analýzu vyhodnocuji a pro jasnější přehlednost dat demonstruji výsledné tabulky.

Poslední část své práce věnuji pastorační a katechetické aplikaci vidění omilostněné sestry. Představuji pastorační a katechetiku v katolické církvi, mapuji cesty Anny Kateřiny v německém Vestfálsku a popisuji kvantitativně orientovaný metodologický výzkum. Nepřímé pozorování jsem zaměřila na křesťany, převážně ve svém okolí a přátele v řeholním společenství. Pomocí polostrukturovaného dotazníkového šetření jsem mimo jiné zjišťovala, jaký vliv měla četba knihy Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista na respondenty a jak obohatila jejich pastorační praxi. V závěru práce představuji přípravu výstupu do vyučovací hodiny Náboženství pro žáky 9. ročníku základní školy. Výstup se týká velikonočního poselství a seznámení s omilostněnou sestrou Annou Kateřinou.

V jedné z příloh prezentuji autorizovaný rozhovor s překladatelem a pedagogem Mgr. Petrem Janštou z Opavy. Stěžejní dílo diplomové práce od Anny Kateřiny Emmerichové – Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista – přeložil z německého do českého jazyka a bylo vydáno Maticí cyrilometodějskou v Olomouci v roce 2013. Rozhovor je zaměřen na představení překladatele, jeho motiv k překladu knihy, na zajímavá specifika

textu a klíčové body Anny Kateřiny, dále na duchovní či pastorační ovlivnění překladem s pohledem na její vize.³

Anna Kateřina žila v německém Vestfálsku a nejvíc literatury o této světici je tedy v německém jazyce, i když mnoho publikací již bylo vydáno i v češtině. Psaní diplomové práce mi ztížila skutečnost nedostupnosti biografických děl u nás. Také proto jsem absolvovala pout' do německého Dülmenu, Flamschenu a Coesfeldu, do míst, kde naše sestra žila, působila a pastoračně ovlivnila mnoho lidí. Na této čtyřdenní pouti jsem prošla místa, kde Anna Kateřina žila a působila, navštívila jsem její rodiště, památník, hrob a také kostely, ve kterých se naše sestra modlila, a nakoupila jsem potřebnou literaturu pro zpracování diplomové práce. Drahý Pán mne na této požehnané cestě obdařil mnohými duchovními zážitky, obohaceními i početnou fotodokumentací, z níž malou část prezentuji v přílohách.

³ Příloha č. 5.

1 Představení Anny Kateřiny Emmerichové

Německá vizionářka Anna Kateřina Emmerichová (Anne-Catherine Emmerich), žena obdarovaná stigmaty a mnoha jinými duchovními dary, žila v letech 1774 až 1824.⁴ Narodila se 8. září 1774 ve Flamschen, nedaleko Coesfeldu v německém Vestfálsku. Z veliké lásky k Bohu tíhla již od mládí k řeholnímu způsobu života. Ve věku 28 let vstoupila do augustiánského kláštera v Agnetenbergu, v blízkosti Dülmenu. Od roku 1812 byla ve službách kněze diecéze Amiens, Jeana Martina Lamberta, z důvodu zrušení kláštera.

Velmi často bývala nemocná a od roku 1813 zůstala upoutána na lůžku. Žila v modlitbě, lásce, pokání, ponížení a utrpení. Byla vždy ochotna pomoci chudým a nemocným i tím, že brala na sebe dobrovolně jejich nemoci a utrpení. Církevním vyšetřováním po dobu několika dnů byla prokázána reálnost a pravost jejích stigmat a rovněž vládním průzkumem v roce 1819 byl vyloučen u Anny Kateřiny jakýkoliv podvod.⁵ Doktor medicíny Franz Wilhelm Wesener, dlouholetý ošetřující lékař Anny Kateřiny, píše ve svém Deníku o nesporných důkazech reálnosti a pravosti krvácejících ran, kdy sestra po jejich objevení již nepřijímala stravu. V posledních šesti letech života Anny Kateřiny byl u ní téměř denně básník Clemens Brentano a zapisoval všechny vize, které mu nemocná sdělovala jen skrze křesťanskou poslušnost a kterým přiřazovala pouze lidskou hodnotu.

Omilostněná řeholnice Anna Kateřina zemřela 9. února 1824.⁶ Dne 3. října 2004 byla slavnostně blahorečena papežem Janem Pavlem II. v Římě.⁷

⁴ Srov. HÜMPFNER, W., Emmerich Anne-Catherine, *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 622-626.

⁵ Srov. tamtéž, sl. 622-623.

⁶ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 22-23.

⁷ Srov. BISTUM MÜNSTER, *Anna Katharina Emmerick: Ihr Leben – Ihre Seligsprechung – Ihre Ausstrahlung*, s. 13.

1.1 Přiblížení historické doby Anny Kateřiny Emmerichové

Sestra Anna Kateřina žila v těžké době francouzské revoluce.⁸ Byla to doba, v níž se o biblických událostech a zprávách o Pánu Ježíši Kristu mluvilo jako o vymyšlených příbězích. Zažila také časy napoleonských válek, triumf osvícenské sekularizace i období po Napoleonově pádu.

Církev v Německu zažívala v tehdejší době velké rány. Největší ranou byla sekularizace v historicko-právním významu. Napoleon po svých vítězstvích nad prusko-rakouskou koalicí dosáhl lunévillským mírem odstoupení území na levém břehu Rýna a rozhodnutím nejpodstatnějšího výboru Deputace ztratila církev v Německu téměř úplně vlastní majetek a s ním spojené výtěžky.⁹ Silně bylo zasaženo školství, sociální služby, výchova budoucích kněží i pastorační služby. Pod cenou byla prodávána umělecká díla církve, cenné knihy sloužily jako topivo a v Kolíně bylo strženo na padesát kostelů a kaplí. S církevním knížectvím zanikla i říše a rakouský František II. složil 6. srpna 1806 císařskou korunu.

Napoleon chtěl být pomazán císařem od papeže. Papež Pius VII. se rozhodl kladně a 2. prosince 1804 Napoleona pomazal. Císařskou korunu si ale Napoleon usadil na hlavu sám. V květnu 1809 vyhlásil Napoleon anexi církevního státu a po šesti letech, v roce 1815, byl na vídeňském kongresu církevní stát znovu obnoven.¹⁰ Napoleonova vláda padla.

1.2 Život Anny Kateřiny Emmerichové

„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. Jednomu je skrze Ducha dáno slovo moudrosti, druhému slovo poznání podle téhož Ducha, někomu zase víra v témž Duchu, někomu dar uzdravování v jednom a témž Duchu, někomu působení mocných činů, dalšímu zase prorockví, jinému rozlišování duchů, někomu dar mluvit ve vytržení, jinému

⁸ Srov. DOKULIL, J., Úvod, EMMERICHOVÁ, Anna Kateřina. *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, 1993, s. 11-12.

⁹ Srov. FRÖHLICH, R., *Dva tisíce let dějin církve*, s. 186-188.

¹⁰ Srov. tamtéž, s. 187-188.

dar vykládat, co to znamená. To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce.“ (1K 12,4-11)

1.2.1 Dětství a dospívání

Anna Kateřina se narodila 8. září 1774 na selském statku Flamschen nedaleko města Coesfeld v münsterském biskupství.¹¹ Rodiče Bernard Emmerich a Anna Hillersová ji nechali pokřtít¹² v kostele Svatého Jakuba v Coesfeldu.¹³ Rodina byla velmi chudá a žila v těžkých hygienických podmínkách.¹⁴ Již od 12 let musela Anna do služby k cizím lidem. Pracovala fyzicky jako pomocnice v hospodářství na sousedním statku i přesto, že byla drobné postavy. Školního vyučování se zúčastňovala pravidelně pouze několik měsíců.¹⁵ Při pastvě dobytka nebo o nedělích a svátcích se učila v rohu místnosti pod světlem svíčky číst. Nedělní mše svaté a jiné křesťanské slavnosti navštěvovala s rodiči, kteří ji také viděli se v noci modlit s roztaženými rukama. Milovala Pána Ježíše a byla u Něho velmi blízko.¹⁶

Naše sestra viděla jasně od dětství anděla strážného stále u sebe a Ženich její duše – Dobrý pastýř – si s ní jako dítě hrával v sadu. Tomuto vidění se vůbec nedivila, bylo pro ni pravdivé, jasné a vedoucí ke spáse.¹⁷ Získávala tak mnohem silnější vztah k Pánu Ježíši Kristu. V roce 1786 přistoupila k prvnímu svatému přijímání.¹⁸

Když jsem ve svých pěti nebo šesti letech rozjímal o prvním článku katolického Vyznání víry: „Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,“ tehdy jsem ve své duši spatřovala různé obrazy o stvoření podle Písma. Viděla jsem pád andělů, stvoření země i ráje, Adama a Evy i první hřích. Domnívala jsem se, že to vše vidí každý člověk tak, jak vidíme ostatní věci kolem sebe, a tak jsem vyprávěla svým rodičům, sourozencům a druhům svých dětských her zcela otevřeně o tom, až jsem zpozorovala, že se mně smějí a ptali se mě, zda mám knihu, ve které je toto vše napsáno. Tu jsem počínala stále víc a více chápat, že je třeba o těchto věcech mlčet a myslela jsem si, že není vhodné o tom mluvit, ale nijak jsem se tím neznepokojovala. Mívala jsem toto vidění nejenom v noci, ale i ve dne, na poli, doma,

¹¹ „Anna Kateřina je páté dítě z devíti.“ TRAUTMANN, M., in *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 10.

¹² „Křest se konal v den jejího narození.“ SCHOLZ, G., in *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 6.

¹³ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 11.

¹⁴ „Lidé a zvířata zde žili společně pod jednou střechou. Děti spaly ve stohu slámy. V zimě tak bylo teplo od zvířat. Vařilo se na otevřeném ohni, nad kterým byl starý komín.“ TRAUTMANN, M., in *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 9.

¹⁵ Srov. KRONUS, V., *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*, s. 3.

¹⁶ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 7-8.

¹⁷ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 11-12.

¹⁸ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 4.

v chůzi, při práci, za nejrůznějšího zaměstnání [...] klaněla jsem se v těchto viděních Bohu a Pánu, všemohoucímu stvořiteli nebe a země.¹⁹

Anna Kateřina se modlila nejenom ve dne při pastvě dobytka a při práci na poli, ale i v nočních hodinách byla na kolenou oddána Pánu Ježíši. Již od dětství měla pravdivá vidění z Kristova života.²⁰ Bůh jí od raného mládí obdařil rozličnými dary rozpoznání dobrého a zlého, prorockým darem, rozlišování posvěcených od neposvěcených předmětů, svatého od nesvatého, relikvie svatých a darem slz, kdy před naším Bohem v kostele několik hodin oplakávala hříchy lidí a nedostatky církve. Uviděla-li v dálce kněze, nesoucího Nejsvětější svátost nemocnému, spěchala k němu a na kolenou prosila o požehnání. Rovněž byla obdařena viděním svatých a biblických příběhů. Od dětství spatřovala v obrazech směřování svého života veškerá nebezpečí s tím spojená i všechny životní námahy, jako kdyby se tím měla řídit.²¹ V mládí byla biřmována v kostele v Coesfeldu a viděla, jak Svaté křížmo zářilo na čelech biřmovanců. Když jí biskup, obklopený jasem, mazal olejem, cítila posilu a proniknutí ohně jejím čelem.²²

Touha jejího srdce stát se řádovou sestrou se v ní poprvé silně probudila v šestnácti letech, a to tím způsobem, že omdlela, když uslyšela zvuky zvonu z kláštera Zvěstování Panny Marie v Coesfeldu.²³ Poté byla delší dobu nemocná. V tomto čase měla v srdci zvláštní zármutek, jakoby po domovině. V osmnácti letech se šla učit za švadlenu k ženě naplněné vírou do Coesfeldu.

Anna Kateřina necítila povolání do manželství. Několikrát ji přišli požádat o ruku mladí muži z okolí i se svými rodiči, ale vždy bezúspěšně. Její otec i matka jen těžce přijímali Kateřinin nezáměr o manželství. Toužila stále po řeholním stavu²⁴ a několikrát žádala o přijetí do různých klášterů.²⁵ Bohužel, vždy z důvodu nemajetnosti byla odmítnuta.²⁶ Ze stále touhy po životě v řádu s Pánem Ježíšem šla do služby k varhaníkovi

¹⁹ EMMERICHOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, 1993, s. 6.

²⁰ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 245.

²¹ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 13-15.

²² Srov. DURYCH, J., *Svaté kněžství podle vidění ctihodné Anny Kateřiny Emmerichové*, s. 78.

²³ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 13-15.

²⁴ „Řeholní stav (status religiosus), způsob života ustálený, společný, od Církve svaté potvrzený, ve kterém se věřící svatými sliby poslušnosti, čistoty a chudoby zavazují, že kromě příkázání Božích budou zachovávat také evangelické rady.“ MERELL, J., Řeholní stav, *Malý bohovědný slovník*, s. 459.

²⁵ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 245-246.

²⁶ „Přijetí do kláštera v tehdejší době vyžadovalo určité finanční prostředky pro zajištění sester.“ TRAUTMANN, M., in *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 16.

do Coesfeldu. Doufala, že si otevře cestu do kláštera hrou na varhany, kterou jí varhaník přislíbil naučit.

Rodina varhaníka Söntgena žila ale velmi nuzně a bídě. Jelikož Anna Kateřina hořela od dětství láskou k bližnímu, stále jim pomáhala v nedostatku a intenzivně pracovala dnem i nocí. Jelikož tuto práci pokládala za vděčnější a záslužnější, ke hře na varhany se nedostala.²⁷

S radostí v srdci naše sestra navštěvovala kostel Svatého Lamberti v Coesfeldu za účelem modlitby. Zde ji Pán Ježíš na kříži přitahoval a vnímala Jeho ukřižování. Duchovně silně ve svém nitru vnímala bolest Pána Ježíše na kříži, kterou mu způsobili lidé a On zlobu lidí odplatil svou láskou. Za Jeho lásku a bolesti Mu chtěla dát svoji lásku a část bolesti odebrat na sebe. Jednoho dne se modlila v jezuitském kostele, její přítelkyně tam hrála na varhany a tu stalo se něco neuvěřitelného.²⁸

Asi před čtyřmi roky, předtím, než jsem vstoupila do kláštera, tedy v roce 1798, ve 24. roce mého života, jsem byla kolem poledne v jezuitském kostele v Coesfeldu a klečela jsem na kůru před křížem a modlila jsem se. Byla jsem ponořena do vidění, a tu mi najednou bylo horko a spatřila jsem, jak ke mně přistupuje od oltáře kostela ze svatostánku, kde byla Nejsvětější svátost, můj nebeský ženich v postavě zářícího mladíka. V levici držel věnec z květin, v pravici trnovou korunu,²⁹ nabídl mi, abych si vybrala. Sáhla jsem po trnové koruně, on mi ji posadil na hlavu a já jsem si ji oběma rukama zatlačila do hlavy, načež on zmizel a já jsem se probrala s obrovskou bolestí kolem své hlavy.³⁰

Další dny měla nateklou hlavu a doprovázely ji silné, opakující se bolesti. Po určité době ji kolegyně informovaly o zrzavých skvrnách na přikrývce hlavy a teprve tehdy si všimla svého krvácení. Omotala si hlavu jiným šátkem a své přítelkyně nechala při jejich názorech, že se jednalo o rezavé skvrny. Vše záměrně utajovala až do řádu. V klášteře uviděl krvácení hlavy jen jeden člověk a přislíbil mlčenlivost.³¹

Varhaníkova dcera,³² díky přátelství s Annou Kateřinou, rovněž zatoužila vstoupit do řádu. Dűlmenský klášter hudebníkově dceři nabídl místo varhanice, které dívka přijala.

²⁷ Srov. KRONUS, V., *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*, s. 4.

²⁸ Srov. TRAUTMANN, M., *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 20-21.

²⁹ Stejným způsobem si trnovou korunu vybrala svatá Kateřina Sienská a Pasitheu de Crogis. Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 17.

³⁰ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 16-17.

³¹ Srov. tamtéž, s. 17.

³² Varhaníkova dcera se jmenovala Klara. Srov. TRAUTMANN, M., *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 19.

Otec varhaník slíbil dceru klášteru jen s podmínkou, že taktéž i bez věna přijmou její přítelkyni Annu Kateřinu.

1.2.2 Život v augustiniánském řádu

V roce 1802 vstoupila Anna Kateřina společně s přítelkyní Klarou do kláštera.³³ Jednalo se o augustiniánský klášter v Agnetenbergu, v blízkosti Dülmenu. Bohužel Annu Kateřinu nepřijaly řádové sestry hezky, byla pro ně přítěž, protože přišla bez prostředků. Musela vykonávat ty nejnáročnější práce, byla odstrkována a nucena starat se o dobytek. Přes všechny svoje útrapy pracovala s radostí a útechou jí byly modlitby k našemu Bohu. Po určité době se klášter stával čím dál tím chudším a strava naší sestry byla bídná. Náročná práce, nemoci a půsty ji značně vysilovaly.

Anna Kateřina začala ukrývat svoje Boží dary již v dětství a pokračovala i v uzavřenější pospolitosti řádového života, plného námahy a těžkostí. Duchovně vnímala od svých spolusester veškeré řeči a provinění velmi žalostně, i když byly vyřknuty na opačné části kláštera. Pociťovala obrovskou bolest ve svém srdci, jako kdyby jí prošel ostrý šíp a bylo tisíckrát provrtáváno. I tyto útrapy snášela s láskou, trpělivostí a mlčenlivostí. Ale z jedné příhody vzniklo podezření o jejím daru – vidění do nitra druhých. Stalo se totiž, že jí v povzneseném stavu hnala láska, aby se před určitou škodolibou sestrou vrhla na zem a plačící ji poprosila o odpuštění. Tak se druzí začali stydět za bezděčnou otevřenost svého skrytého nitra a nedokázali to objasnit.³⁴

Roku 1802 v průběhu vánočních svátků pocítila omilostněná silnou bolest v okolí srdce a těžce onemocněla. Této bolesti a nemoci předcházely Anniny úpěnlivé modlitby k Bohu o možnosti nesení trestu za zraňování lásky k bližnímu. Její žárlivé sestry jí totiž stále vytýkaly nešikovnost a nízký sociální status. Tak se Anna rozhodla prosit Boha o milost tím, že vezme na sebe bolest. Bolest trpělivě snášela několik let a ta nepřestala ani po uzdravení z nemoci.³⁵ I přesto nadále všechny milovala a její chudoba i všemožné strasti jí nevzaly blaženost ze života.

Radostným a slavnostním dnem omilostněné sestry byl 13. listopad roku 1803. Ve svých dvaceti devíti letech se stala po věčných slibech nevěstou Kristovou v augustiniánském klášteře Agnetenberg v Dülmenu.³⁶ Slavnosti byla přítomna i její rodina,

³³ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 246-247.

³⁴ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 18-19.

³⁵ Srov. tamtéž, s. 19-20.

³⁶ Srov. tamtéž, s. 19-20.

od které obdržela dárky. Její otec společně s nejmladším bratrem přinesl Kateřině dva kusy plátna, přestože před vstupem do řádu sdělil svoji nelibost z jejího rozhodnutí. Anna Kateřina říká: „Nevěděla jsem nic o sobě, myslela jsem pouze na Ježíše a svůj svatý slib, ale moje spolusestry mi nerozuměly. Neuměla jsem jim vysvětlit své stavy.“³⁷ Její touha po svatém přijímání byla mnohdy tak silná, že i o nocích vycházela do kostela a čekala až do rána s rozpraženými rukama na eucharistii, kterou jí posléze příchozí kněz podal.³⁸

Mezi sestřiny povinnosti patřila i služba kostelnice. Jelikož byla od dětství zvyklá na doprovod dobrých duchovních bytostí, nepřipadala jí nijak nezvyklá jejich pomoc při úklidu kostela. Cítila, jako by ji pozvedaly a držely na vyvýšených místech v kostele, kam se s jejich pomocí vyšplhala. Vyčistila tak prostory nad obrazy i okenní výklenky, kde by se žádná osoba nijak nedostala. A tak všechnen úklid chrámu krásně prováděla se svými dobrými společníky a nepociťovala samotu.³⁹

Vnitřními (neviditelnými) stigmaty, tj. neustálými bolestmi, obdařil Pán Ježíš Annu Kateřinu v roce 1807, v době návštěvy u svých rodičů ve Flamschen. Na mnohahodinových modlitbách na kolenou v kostele sv. Lamberta v Coesfeldu orodovala u Boha za shodu v domovském klášteře a také možnosti nést část Ježíšova utrpení na svém těle. Po těchto modlitbách měla zvláštní horečku, jejímiž doprovodnými symptomy byly stálé bolesti nohou i rukou, mnohdy nebyla schopna žádné fyzické práce, ani chůze. Neodvažovala se uvěřit, že Pán její prosebné modlitby vyslyšel.⁴⁰

V klášteře protrpěla mnoho nemocí, často byla očekávána i její smrt. Jednou v úplném bezvědomí proležela tři dny a tři noci a opět se uzdravila.⁴¹ Klášterní starý lékař její stavy vůbec nechápal. Podával jí různé medikamenty, které nepomáhaly a nezměněny vyšly z těla ven. Všechny tyto léky si sama platila. Po nehodě, když na ni jednou spadl koš plný mokrého prádla, se její zdravotní stav ještě zhoršil a více trpěla. Přiznala se, že za ta veškerá utrpení byla Pánem hodně silně vnitřně utěšována i odměňována a ráda by se do situace s tehdejším utrpením vrátila za ono utěšení. V posledních letech klášterního života

³⁷ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 20.

³⁸ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 21.

³⁹ Srov. tamtéž, s. 21.

⁴⁰ Srov. tamtéž, s. 23.

⁴¹ „Byly v ní tedy vlastní nemoci, pak zejména převzaté nemoci jiných a provinění a nedostatky jiných ve formě onemocnění, ano, také zločiny a pochybení celých církevních obcí.“ EMMERICOVÁ, A. K., in *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 22.

se jí ujal francouzský kněz, emigrant.⁴² Když viděl její špatnou stravu, zajistil jí kávu a dobrý chléb. V roce 1812 byl klášter zrušen a řeholnice byly vyhnány bez jakýchkoli prostředků.⁴³ Annu Kateřinu vzal tento francouzský kněz do svého malého bytu ve městě jako hospodyně.⁴⁴

1.2.3 Období po zrušení kláštera

Naše sestra již od mládí prosila Krista o vtisknutí Jeho svatého kříže do své hrudi na znamení Božské nekonečné lásky. Její prosby byly vyslyšeny a modlíci se obdržela od zářícího Pána Ježíše, 28. srpna 1812, znamení kříže blízké mateřskému znaménku v místě žaludku, ze kterého vytékala pálivá bezbarvá tekutina. Situace se opakovala i o několik týdnů později, kdy naše sestra klečela na modlitbách s rozepjatými rukama a opět přijala od Pána vnější znamení kříže ve tvaru písmene Y, tentokrát do místa prsní kosti. Kříž byl dva palce vysoký, červený, prosvítající přes kůži. V průběhu vánočních svátků se na vrcholu znamení kříže totiž objevilo drobné pokračování shodného tvaru a zformoval se tak kříž dvojitý, který zprvu krvácel a později se krví potil.⁴⁵

Dne 29. prosince 1812 kolem patnácté hodiny se objevila u Anny Kateřiny stigmata, rány Kristovy.⁴⁶ Ve 38 letech, v nemoci na lůžku, na modlitbách, v extázi, naplněná soucitem, měla vidění trpícího Pána Ježíše a velmi toužebně prahla po Jeho bolestech. Najednou uviděla zář a v ní živou světelnou postavu ukřižovaného Krista se zářícími ranami. Opět s pohnutým a radostným srdcem silně zatoužila trpět s Kristem. Jako šípy vypadaly trojitě, krvavě rudé paprsky vystupující z rukou, nohou a pravého boku

⁴² „Když byl klášter zrušen, nastoupila v roce 1812 do služeb Jeana Martina Lamberta, kněze diecéze Amiens, který se odstěhoval do Dülmenu.“ HÜMPFNER, W., Emmerich Anne-Catherine, in *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 622.

⁴³ „Anna Kateřina odcházela z kláštera jako poslední.“ TRAUTMANN, M., in *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 26.

⁴⁴ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 247-249.

⁴⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 24-25.

⁴⁶ „Stigmatizace (řec.: *stigma* = znamení) se vyskytuje u mystiků od doby Františka z Assisi až po naše dny poměrně často jako doprovodný jev mystických zážitků v podobě jizev, jež odpovídají představám těchto mystiků o jizvách Ježíšových. Tyto jizvy nejsou způsobeny úmyslně nebo podvodem. Stigmatizace sama o sobě nemusí být žádným vlastním zázrakem, neboť obdobné jevy na parapsychologickém základě lze pozorovat i mimo autentickou mystiku. Avšak tam, kde jsou stigmata výrazem a tělesným důsledkem mystické lásky ke Kristu a kříži, lze na ně pohlížet s náboženskou úctou, nejsou-li využívána jako senzace.“ RAHNER, K. a VORGRIMLER, H., Stigmatizace, in *Teologický slovník*, s. 375.

ukřižovaného Ježíše, mířící do Anniných rukou, nohou a pravého boku.⁴⁷ V momentu proniknutí paprsků do těla omilostněné lehce vytryskla z ran krev.⁴⁸ Po delším bezvědomí se probírala s bolestí v ranách a se zrakem upřeným na zakrvácené ruce.⁴⁹ Cítila, jako kdyby se obrátil krevní oběh v jejím těle a silně proudil k ranám. Anna Kateřina řekla: „Je to nevyslovitelné!“⁵⁰ Hned poté byla svědkem jejich ran dcera paní domácí, informující o situaci starostlivou matku. Ale naše sestra požádala paní domácí o mlčenlivost.

Omilostněná byla stále slabší, okolo vánočních svátků roku 1812 již velice špatně chodila a od roku 1813 zůstala až do konce svého pozemského života upoutána na lůžko.⁵¹ Poté se starala o ni její vlastní sestra Gertruda.⁵² Omilostněná z pokory mlčela o stigmatěch i o událostech dějících se kolem ní.⁵³ Bývalá spolusestra Klára Söntgenová přišla za ní na návštěvu v březnu roku 1813 a v důvěrném rozhovoru jí Anna Kateřina svoje znamení ukázala. Zanedlouho o krvácejících ranách věděli všichni obyvatelé Důlmenu. Někteří lidé ji prohlašovali za velkou světici, jiní zase za prohnanou podvodnici.⁵⁴ Naše sestra v dialogu se svým duchovním otcem odpověděla na otázku stigmat: „Doufám, že pocházejí od Boha.“⁵⁵

Franz Wilhelm Wesener, doktor medicíny, byl 21. března 1813 informován o Anně Kateřině od svého přítele. Neprodleně následujícího dne nemocnou navštívil a poté následujících jedenáct let jejího života ji pozoroval a léčil.⁵⁶ Neprodleně svolal k poradě bývalého klášterního lékaře Krathausera, hlavního kněze farnosti B. A. B. Rensinga, zpovědníka sestry Josepha Aloise Limberga a J. M. Lamberta, aby vyhotovili a odeslali zprávu na biskupství. Poté generální vikář Augustus von Droste-Vischering společně

⁴⁷ V katolické církvi bylo obdařeno stigmaty již mnoho osob, např. František z Assisi, řádové sestry Veronika Giuliani, Rosa Serra a Magdalena Lorger. Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 28.

⁴⁸ Srov. tamtéž, s. 26-27.

⁴⁹ Členka řádu svatého Dominika Anna Bohuslava Tomanová (1907–1957), naše Bohem omilostněná sestra z Orlických hor, byla Pánem obdařena stigmaty, viděním, extázemi a rozpoznáváním ostatků svatých. Srov. BISKUPSTVÍ KRÁLOVOHRADECKÉ, *Chudobka z Orlických hor*, s. 104-205.

⁵⁰ EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 27.

⁵¹ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 249.

⁵² Srov. TRAUTMANN, M., *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 27.

⁵³ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 27.

⁵⁴ Srov. KRONUS, V., *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*, s. 6.

⁵⁵ EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 27.

⁵⁶ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 242-243.

s představeným semináře Bernardem Ovebergem a doktorem Drufelem navštívili omilostněnou 25. března 1813.⁵⁷

Nemocná, slabá Anna s absolutním klidem odpovídala přísežně na všechny položené otázky těmto mužům a zároveň i očitým svědkům stigmat.⁵⁸ Lékař řekl: „Skutečně jsme viděli tyto krvavé strupy pevně nalepené na hřbetech rukou a nártách nohou o velikosti poloviny lidské dlaně; na dlaních, rukou a ploskách nohou byl výtok mnohem menší. A na otázku, jestli se v modlitbách a kontemplaci snažila být podobná našemu Spasiteli vnějškově, odpověděla kladně.“⁵⁹

Francouzský generální policejní komisař Garnier von Múnster pozoroval a prohlédl Annu Kateřinu dne 4. dubna 1813. Ve své zprávě uvedl, že její případ je mimo policejní kompetenci, jelikož sestra neprorokuje ani se nevyjadřuje o politických záležitostech. V Paříži roku 1826 hovořil o Anně Kateřině s úctou a pohnutím. Naší sestře taktéž nikdy nebylo odebráno hodnocení a respekt vrchního lékařského rady Druffela, jenž ji vyšetřoval. V lékařském časopise (Salcbruck 1814) dopodrobna popsal stavy nemocné a všechna vidění z medicínského pohledu.⁶⁰

Nemocnou každoročně pravidelně navštěvoval tehdejší děkan Overberg, který byl jedním z členů březnové vyšetřovací komise u Anny Kateřiny a zůstal jí po celý zbytek života přítelem i duchovním rádcem. V červenci 1813 přijel s děkanem za sestrou Annou Kateřinou i hrabě von Stolberg z Múnsteru s rodinou. Spřátelili se a pobyli u sestry Anny několik dnů. Opakovaně ji navštěvovala i zbožná kněžna Gallitzinová a J. M. Sailer,⁶¹ stali se tak i s děkanem Ovebergem jejími přáteli a dalšími důležitými očitými svědky stigmat.⁶² Povzbuzení a útěchu nalezlo u omilostněné ještě mnoho lidí různého sociálního postavení. Bohužel, v mnoha případech se stala i terčem výsměchů, ponížení a soudů. Po určité době přenesli Annu Kateřinu do jiného bytu s oknem do zahrady. V roce 1817 se k Anně Kateřině nastěhovala její matka, otec již byl delší dobu po smrti, ale zanedlouho i ona zemřela.

⁵⁷ Srov. HÜMPFNER, W., Emmerich Anne-Catherine, *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 622-623.

⁵⁸ „Po církevním vyšetřování se W. Wesener zavázal k lékařské péči.“ HÜMPFNER, W., Emmerich Anne-Catherine, in *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 623.

⁵⁹ WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 242-243.

⁶⁰ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 29.

⁶¹ „V Německu [...] vznikly katolické probuzenecké kroužky a staly se zárodky nového náboženského života. V jižním Německu to byl přátelský kruh J. Michaela Sailera (1751-1832), v Múnsteru *familia sacra* kněžny Galicinové (1748-1806).“ FRANZEN, A., in *Malé dějiny církve*, s. 260.

⁶² Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 29-32.

Lékař Wesener po celou dobu léčby hledal u nemocné nějaký podvod, ale nikdy nic nenašel. Stokrát lupou prozkoumával rány před vylitím krve. Zjistil tugrescenci – naduření⁶³ – v cévách na kůži a vznikla červená skvrna na hřbetech rukou a nártách nohou. Poté pozoroval, jak se zvedl uschlý strup z minulého krvácení, a viděl bobtnat vlhké krvavé sérum. Z ran začala vytékat stále červenější krev, až tmavě červená a lepivá.⁶⁴ Všechny tyto změny byly pro Annu Kateřinu velmi bolestivé. Lékař dále uvádí, že plným právem prohlašuje krvácení na čele u Anny Kateřiny za lokální pocení se krví. Drobnou lupou sledoval rozšířené póry, z nichž se vylila krev. Tam, kde se krev objevovala na čele a hlavě (trnová koruna), po ukončení krvácení nic neviděl a kůže měla zase přirozenou barvu. Na kříži na hrudi, na ráně v boku a na dlaních rukou zůstávaly nadále podlouhlé rýhy. Z druhého, pravoúhlého, nahnědlého kříže u pupku, čtyři palce dlouhého i širokého, se řinul v některých dnech proudem pot.

Wesener říká: „Rány na rukou a nohou byly skutečné rány, pronikaly však jen do podkožního tuku, viděl jsem zřetelně s pomocí lupy za slunečního světla poté, co jsem strhnul krvavý strup a vymyl ránu na hřbetu její ruky, jak leží jemné kousky tuku v buňkách.“⁶⁵

Omilostněná žádala Boha v modlitbách o zbavení vnějších ran, aby nepodlehla znepokojení a Pán ji po sedmi letech vyhověl.⁶⁶ Kolem roku 1814 už rány u nemocné nekrvácely každé odpoledne, ale jen o pátcích a krvácení z kříže na hrudi se rovněž přesunulo na pátky. V letech 1817 až 1819 se rány zalévaly krví pravidelně jen o slavnostech.⁶⁷ Sestra od doby pátečního krvácení stigmat až do svých necelých padesáti let, do doby své smrti, přijímala pouze eucharistii.⁶⁸ Nijak nekladla na stigmata důraz. Sama říká: „Má stigmata nejsou články víry.“⁶⁹

K životu naší sestry patřily i extáze.⁷⁰ U Anny Kateřiny se jednalo o tři různé druhy extatických stavů.⁷¹ U prvního druhu ležela nemocná zcela nehybně a její tělo se mu zdálo

⁶³ *Ottova všeobecná encyklopedie m-ž*, 2003, s. 544.

⁶⁴ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 251-255.

⁶⁵ Tamtéž, s. 252.

⁶⁶ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 33.

⁶⁷ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 252.

⁶⁸ Srov. DOKULIL, J., Úvod, EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, 1993, s. 12.

⁶⁹ ŠPAČEK, R., Úvod, in EMMERICOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 2., 2012, s. 6.

⁷⁰ „Extáze [...] duše bývá vlivem prožívané Boží blízkosti tak uchvátena, že vnější smysly přeruší svoji činnost tak, že takto obdařená osoba se zdá zcela mimo sebe (pryč).“ BACK, S., *Anna Katharina Emmerick – Ein Kreuz am Weg*, s. 28-29.

těžší než obvykle. V tomto stavu měla vidění duchovních příběhů na různých místech světa a viděla obrazy o vztahu člověka k Bohu i k člověku. A když viděla v tomto stavu hrůzu hříchu před Bohem, tak nadmíru trpěla. U druhého stavu, který byl nejméně častý, měla velmi radostný výraz tváře. Tělo měla pružné, velmi lehké a probouzela se z něho občerstvena. Nazval jej stavem nebeské blaženosti. V těchto dvou stavech nereagovala na žádné podněty, nikdo ji nedokázal vzbudit. Jen na příkaz vysvěceného kněze (vysloveného i v myšlenkách) se vrátila do bdělého stavu.⁷² Vždy ji doprovázel nějaký mladý, stále stejný průvodce, který jí některá vidění vysvětloval. Lékař nás čestně ujišťuje, že zde nenašel žádný klam a podvod po celých jedenáct let.⁷³

Třetí extatický stav nazval stavem snovým, protože byl blízký snu a u omilostněné se objevoval hlavně v noci, někdy pokračoval i ve dne. Byl věnován životu Pána Ježíše Krista.⁷⁴ Doprovázela Pána v duchu po horách i údolích, viděla ho mluvit i činit skutky. Ze všeho měla nepopsatelné zážitky. Ale Božský Spasitel ukázal v posledních třech letech Anně Kateřině na Velký pátek i svoje nevýslovné utrpení. Byla z pohledu na Pána Ježíše Krista a jeho nevýslovná muka velmi vystrašená, zděšená, krvácely jí rány a potila se krví. Všechna tato vidění se u nemocné řídila církevním kalendářem.

Lékař naší sestry, doktor Wesener, ji léčil na velké množství nemocí, např. prudké záněty průdušek, revmatismus, střídavou horečku, žaludeční vředy, hepatitidu, konvulzivní zvracení, kašel, dnu, vodnatelnost, pleuritidu, oční záněty a mnoho jiných. Až v posledních dvou letech života nemocné pochopil, že brala většinu nemocí, způsobujících jí velké utrpení, dobrovolně na sebe od svých přátel. Mluvila pak o tom zřetelně ve svých extázích a určila i čas, kdy utrpení za určitý problém skončí.⁷⁵

Trápení, které ze solidarity člověk na sebe vezme, ztrácí na své hrůznosti a získává jakési pozitivní pojetí. Díky spoluúčasti svých bližních trpící dostává naději na lepší

⁷¹ „Extáze [...] stav mimořádně vypjatého citového vzrušení provázený ustáním vnímavostí smyslů; vytržení (mysli); *expr.* velké nadšení.“ KLIMEŠ, L., Extáze, in *Slovník cizích slov*, s. 160.

⁷² „K lepšímu pochopení [...] řeholníci při svém přijetí do kláštera musí slíbit tři sliby, a sice slib čistoty, chudoby a poslušnosti. Naše nemocná byla tak okouzlena těmito hrdinskými ctnostmi, že tu první přeháněla až k ubližování svému tělu, tu druhou tak pozorovala, že po sobě nezanechala vůbec nic a díky síle duchovní poslušnosti se okamžitě probudila z nejhlubší extáze, když jí to přikázal vysvěcený kněz, i když to vyjádřil pouze v myšlenkách a neřekl ani slovo.“ WESENER, F., W., in *Tagebuch*, s. 256.

⁷³ Srov. tamtéž, s. 255.

⁷⁴ Srov. tamtéž, s. 256-257.

⁷⁵ Srov. tamtéž, s. 253, 257.

budoucnost. Účast na jeho životě nenechává chladnými přátele, kteří mu bolest pomáhají nést. Společná zkušenost zármutku otevírá nové cesty lidského spolužití.⁷⁶

Třítýdenní státní vyšetřování Anny Kateřiny proběhlo v roce 1819. Bohužel po příchodu z vyšetřování byl její celkový stav velice otřesný, podobala se mrtvole a měla na sobě i mrtvolný zápach. Záhadně se probudila zpátky k životu a teprve po osmi dnech začala pomalu mluvit o svém utrpení v průběhu této třítýdenní inkvizice. Doktor Wesener⁷⁷ o tom sepsal celých 13 archů papíru.⁷⁸

Smrt nemocné, stejně jako její život, byla hrdinská. Člověk by plakal a byl ohromen vším, co naše ubohá sestra dobrovolně vytrpěla za své přátele.⁷⁹ Odešla soucitná, milá a modlitbou utěšující přítelkyně. Poslední slova Anny Kateřiny, která před smrtí třikrát vykřikla, zní: „Ó Pane, pomoz, ó Pane, přijď.“⁸⁰

Požehnaná Anna Kateřina zemřela po přijatých svátostech, s pohledem toužebně upřeným stále na Spasitelův kříž, v přítomnosti kněze a příbuzných 9. února 1824 v půl deváté večer v Důlmenu. Byla pohřbena v pátek 13. února na důlmenském hřbitově.⁸¹ Jeden svědek posledního rozloučení vypráví: „Takový pohřeb jsem neviděl ani při pohřbu místní vévodské rodiny. Početný zástup následoval její rakev. Lidé ze všech tříd, zámožní i nemajetní, duchovní i laici z Důlmenu a okolí se setkali, aby se se zemřelou rozloučili a prokázali jí úctu.“⁸²

Ve večerních hodinách pohřebního dne se stala tato událost. K vesnickému panu faráři přišel jeden zámožný muž s žádostí o odkoupení pochovaného těla zemřelé pro holandského lékaře, nikoliv však za účelem položení do nového hrobu. Jeho prosba byla samozřejmě zamítnuta a lidé na hřbitově kontrolovali, zda je sestřin hrob neporušen. Přibližně po sedmi týdnech byly hrob i rakev otevřeny na tajné nařízení shora, a to na základě pověsti, že tělo bylo ukradeno. Všichni přítomní svědci však spatřili, že tělo řeholnice bylo v hrobě, zcela nepodléhalo rozkladu a nebyl cítit žádný mrtvolný zápach. Linie v obličejí byly hladké, vypadala, jako by spala.⁸³

⁷⁶ Srov. KETTELAKÉ, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 108.

⁷⁷ „Můj deník a všechny papíry o nemocné jsem předal učenci Brentanovi.“ WESENER, F. W., in *Tagebuch*, s. 257.

⁷⁸ Srov. tamtéž, s. 254.

⁷⁹ Srov. tamtéž, s. 257.

⁸⁰ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 60.

⁸¹ Srov. tamtéž, s. 60-63.

⁸² Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 22-23.

⁸³ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 63.

V roce 1975 byly ostatky Anny Kateřiny exhumovány z rodinné hrobky a přeneseny do zrenovovaného kostela Svatého Kříže v Důlmenu, kde se nyní nachází její hrob.⁸⁴

1.3 Význam vidění Anny Kateřiny Emmerichové

„Mnoho zázračných vidění mi bylo dáno díky Božímu milosrdenství ne k tomu, abych se já sama z nich poučila, neboť mnohé z toho jsem nedokázala pochopit, nýbrž k tomu, aby tato vidění znovu probudila mnohá uzavřená a tvrdá srdce. Stále mi to bylo zdůrazňováno a přikazováno. [...] To mi řekl můj ženich, když jsem si stěžovala na svou bídu a ubohost a že vidím tolik věcí, kterým nerozumím; vidění nejsou pro mne, jsou mi dána, abych o nich vyprávěla, a já je musím někomu sdělit. Nebyla by nyní vhodná doba konat vnější zázraky. Dává mi tato vidění a vždy tak činil, aby dokázal, že chce být se svou Církví až do konce věků.“⁸⁵

Náš drahý Bůh již od dětství obdařoval Annu Kateřinu velmi krásnými a pravdivými viděními ze života Pána Ježíše Krista.⁸⁶ V Písmu svatém se dočítáme, že se nejedná o žádnou novost, ale že již i starozákonní lidé byli Bohem obdarováni různými viděními, o kterých si můžeme v Bibli přečíst. Jedná se například o starozákonní proroky Izajáše (Iz 1,1), Ezechiela (Ez 1,1) a Daniela (Da 4,10). V Novém zákoně nás o vidění apoštola Petra informují Skutky apoštolů v 10. kapitole (Sk 10,11) a obsáhlé vidění (či zjevení) apoštola Jana nám představuje, že vítězství bude patřit Beránkovi a těm, kteří ho následují. (Zj 1-22). Drahý Bůh chtěl, aby vize těchto požehnaných osob byly přístupné všem, protože On člověka stvořil a nesmírně ho miluje, z tohoto důvodu je dal vepsat za pomoci Ducha Svatého do Bible.

Tak i obdarovaná nezachovala tato vidění výlučně pro sebe, ale pro nás pro všechny, pro celou církev. Náš Pán Ježíš jí několikrát oznámil velkou důležitost vidění svatých pravd a Jeho díla, které vykonal pro celé lidstvo.⁸⁷ Je nutno dodat, že omilostněná nepřikládala

⁸⁴ Srov. TRAUTMANN, M., *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 40.

⁸⁵ WEGENER, T., cit. GUILLET, A., Doslov, in EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 422.

⁸⁶ Srov. WESENER, F. W., *Tagebuch*, s. 254.

⁸⁷ WEGENER, T., srov. GUILLET, A., Doslov, EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 421-422.

svým zjevením, které měla od dětství, nějaký význam.⁸⁸ Až v dospělém věku jí Pán Ježíš oznámil, že vidění nejsou pro ni, ale má je vyprávět a sdělovat dál i přesto, že bude vystavena posměchu.

Vizionářka žila ve značně náročné době smutného úpadku víry v Boha. Možná nebo právě proto ji náš Pán obdařil tolika Božími dary a pověřil omilostněnou důležitými těžkými úkoly.⁸⁹ Jedním z nich bylo prosit Ježíše Krista v nesmírném utrpení za bližní. Druhý úkol se týkal tlumočení svých vidění – vizí,⁹⁰ a to skrze básníka Clementa Brentana nejenom pro tehdejší společnost, ale i pro budoucí generace! Básník několik let poctivě a trpělivě zapisoval veškerá mu diktovaná slova řeholnice, která vypravovala při dlouhodobé nemoci a podle svých možností a sil.

Anna Kateřina nebyla nijakou cestovatelkou, stále žila ve své zemi, ale na základě Boží milosti ve svých celoživotních viděních prožívala ohromující příběhy přímo ze života Pána Ježíše. Život sestry nevložil náš drahý Bůh náhodou do konce středověku a začátku osvícenství.⁹¹ Její Kristovy rány na těle a všechna ta sdělená vidění Boží měla být varováním pro celou širokou, zneprátenou a bojující společnost v té době.

Drahá sestra viděla i utrpení našeho Spasitele Pána Ježíše Krista. Rovněž s milostí Boží mohla Krista následovat na Jeho cestách po Palestině i jiných krajinách v období Jeho působení po dobu tří let. Pán jí ukázal krásnou přírodu, tehdejší obyvatelstvo i zvyky, život některých lidí v současné době i v minulosti, historii států i velmi vzdálenou minulost. Vše procházelo před jejíma očima ve zřetelných obrazech. Často říkala: „Ocitám se na stejném místě, kde se odehrává nějaká událost a já ji vidím odehrát se přede mnou.“⁹²

⁸⁸ Srov. ŠPAČEK, R., Úvod, EMMERICOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 2., 2012, s. 6-7.

⁸⁹ Srov. tamtéž, s. 5-7.

⁹⁰ „Vidění (vize) se v teologické mluvě nazývají ty psychické zážitky, v nichž se jinak neviditelné a neslyšitelné objekty (osoby), přestože jejich bytí není normální lidské zkušenosti přístupné, stávají nadpřirozeným způsobem zachytitelné smysly. Zásadně má teologie trvat na tom, že vidění nadpřirozené povahy jsou možná, protože Bůh nadále svobodně a všemocně disponuje přirozenými zákonitostmi svého stvoření, a proto může smyslově dosvědčovat sebe i mimozkušenostní skutečnosti.“ RAHNER, K. a VORGRIMLER, H., Vidění, in *Teologický slovník*, s. 444.

⁹¹ Srov. JANDA, J., Úvod, EMMERICOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 3, 2012, s. 5-6.

⁹² HÜMPFNER, W., Emmerich Anne-Catherine, in *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 624.

1.4 Dílo Anny Kateřiny Emmerichové

Příkladný osobní život Anny Kateřiny, její vize a utrpení způsobily obrácení mnoha nevěřících lidí a mezi nimi i německého básníka Clemense Brentana. Roku 1818 přišel tento známý spisovatel k Anně Kateřině na návštěvu ze zvědavosti a už u ní zůstal až do její smrti. Zapisoval její líčení mnoha vidění, z nichž byly poté sestaveny knihy.⁹³ Popsal celkem 16 tisíc stran papíru.⁹⁴

Clemens Brentano se narodil ve Frankfurtu nad Mohanem v září roku 1778 do rodiny bohatého obchodníka a na univerzitě studoval umění a literaturu. Byl dvakrát ženatý. První žena a jejich tři děti brzy zemřely, s druhou ženou byl soudně rozveden. K cestě do Dűlmenu a k studiu situace okolo Anny Kateřiny jej motivoval bratr Christian a dcera evangelického pastora Luise Henselová. Básník dívku Luis miloval, měl k ní velkou důvěru a požádal ji o ruku, ale nesouhlasila. Brentano přijel do Dűlmenu v září 1818, poznal Annu Kateřinu a začal přemýšlet nad funkcí jejího osobního zapisovatele. Biskup Sailer i duchovní Overberg jí doporučovali sdělovat básníkovi svá vidění pro možnost zapisování a omilostněná souhlasila. Ale pro ni byla vždy důležitější láska k bližnímu a modlitba než její vize, což dokazují příklady ze života. Nijak nebyla závislá na svých viděních a ani svým stigmatům nepřikládala žádný nadnesený význam.⁹⁵

Náš Bůh Anně Kateřině již několik let a častokrát před básníkovým příchodem ukazoval v duchu muže, kterého vybral pro úkol zapisovatele všech jejích vizí.⁹⁶ Byl jím Clemens Brentano z Berlína. Proto ho omilostněná při vstupu do pokoje okamžitě poznala a ihned mu důvěřovala.

Dobrodružný básník přišel k nemocné přibližně ve věku čtyřiceti let, hnán neklidem, s pohnutou minulostí, a v Anně Kateřině poznal člověka žijícího v pozoruhodné jednotě s Ježíšem Kristem. Obdivoval, jak snáší svoje těžké životní podmínky, zármutek, utrpení a stále zůstává stálá a neoblomná ve své lásce k živému Bohu. Vše mělo na něj blahodárný vliv a jeho způsob života se změnil k lepšímu.⁹⁷

⁹³ Srov. DOKULIL, J., EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, 1993, s. 11-12.

⁹⁴ Srov. TRAUTMANN, M., *Anna Katharina Emmerick-Ein Bilderbuch für Jung und Alt*, s. 40.

⁹⁵ Srov. BACK, S., OSA, Clemens Brentano und Anna Katharina Emmerick. *Ein Kreuz am Weg, Anna Katharina Emmerick*. Sonderdruck aus Jahrbuch Maria vom guten Rat, 1974, Augustinus, Würzburg, s. 28-29.

⁹⁶ WEGENER, T., Srov. GUILLET, A., Doslov EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 423-426.

⁹⁷ Srov. KETTELAKÉ, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 91-95.

Básník⁹⁸ zapisoval všechna vidění drahé sestry dle přání duchovního Oveberga od roku 1818 do roku 1824. Za svůj životně důležitý úkol považoval Brentano sepsání a zveřejnění všech těchto vizí. Básnickovy práce jsou: Bibliografická studie Anny Kateřiny Emmerichové, *Bolestné utrpení Páně* (1833), *Život Panny Marie* (1852). Bohužel Clemens Brentano zemřel roku 1842 a započatý tisk byl přerušen. Pokračoval v něm Clemensův bratr Christian, ale ten zemřel roku 1851 a tak dílo dokončila jeho švagrová. Dále byly vydány tři svazky *Života našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista*, které publikoval člen kongregace Nejsvětějšího Vykupitele K. E. Schmöger podle rukopisu Brentana. Básník rozdělil tituly „podle meditací“ (nach den Betrachtungen) a „podle vizí“ (nach den Gesichten), a to napsal na své složce. Do meditačních knih zařadil *Bolestné utrpení Páně* a *Život Panny Marie*. Redemptorista Schmöger⁹⁹ vytiskl na hlavičku díla *Život Páně* nápis „podle vizí“.¹⁰⁰

Publikace byly přeloženy do mnoha jazyků a vyexpedovány do mnoha zemí. Autorský honorář, který získal básník za prodej knih, daroval formou dobročinného daru různým farnostem. V 19. století se jeho díla hojně prodávala, dokonce předčil tak významné autory, jakými byli Goethe a Schiller. Proto se za prodej Brentanových knih nashromáždilo velké množství financí.¹⁰¹

Některé osobnosti společenského života nesouhlasily s pravostí vidění Anny Kateřiny a obvinily Clemense Brentana z jeho osobní úpravy. Rovněž nevěřily, že by Bůh obdařil ženu bez potřebných znalostí takovými bohatými vizemi. Clemensův bratr Christian údajně zaznamenal fakt o plagiaci jiných autorů ve svých poznámkách k Deníku svého bratra, kde měl Clemens připustit ovlivnění spisem Martina de Coche – v *Bolestném utrpení*. O plagiaci jiných autorů v Clemensových záznamech uvádějí ve svých pracích L. Shala (1909), H. Cardaunse (1916) a W. Hümpfner. Naopak osobnosti jako Clemens

⁹⁸ „Nebyl v Dülmenu jako soukromá osoba a během těch pěti a půl let, která strávil u lože nemocné, stigmatizované ženy, byl duchovním úřadem nejen tolerován, nýbrž dostával od generálního vikáře a světicího biskupa Droste zu Vischerin (1793-1825 světicí biskup v Múnsteru) a od svého duchovního otce Bernharda Overberga stále znovu ujištění, že plní tento úkol z příkazu Církve. Tímto sankcionovali jeho spisovatelskou činnost a opatřili ji církevním imprimatur.“ GUILLET, A., Doslov, in EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 429.

⁹⁹ „Že vidění přesně odpovídají historické skutečnosti, to sestra Emmerichová nikdy netvrdila. Mnohé poznatky se opakovaly a časově prolínaly či předcházely, jejich posloupnost musel později uspořádat katolický kněz Karl Schmöger, který Brentanovy rukopisy zredigoval a vydal.“ ŠPAČEK, R., Úvodem, in EMMERICHOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 2, 2012, s. 6.

¹⁰⁰ Srov. HÜMPFNER, W., *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 624.

¹⁰¹ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 28.

Brentano, K. E. Schmöger, Th. Wegener, J. Niesen a jiní připouštějí za autentická nadpřirozená soukromá Boží zjevení.¹⁰²

Po přečtení díla od Anny Kateřiny a Clemense Brentana a rovněž po přečtení děl o nich obou můžeme být překvapeni nad rozlehlostí a moudrostí Boží.¹⁰³ Dále Guillet sděluje. „Tím také odpadá veškerá starost, že Brentano vetkal do jejich vizí své vlastní. Vždyť přece dokonce měl! Jakmile byl Bohem povolán k tomuto úkolu, Bůh jistě vše řídil podle své prozřetelnosti. Dnes víme, že také evangelisté napsali svá evangelia podle Boží inspirace, že však byli také lidé, že lidmi zůstali a že každý si ponechal své osobní vlastnosti, jak dokázali jednotliví exegeti.“¹⁰⁴

1.5 Beatifikace Anny Kateřiny Emmerichové

Sto osmdesát let po své smrti, dne 3. října 2004, byla Anna Kateřina blahořečena papežem Janem Pavlem II. v Římě.¹⁰⁵

Z beatifikačního kázání papeže Jana Pavla II. „*Blahoslavená Anna Kateřina Emmerichová viděla na vlastní oči hořké utrpení našeho Pána Ježíše Krista a zakusila je na vlastním těle. Je to dílo milosti Boží, že se dcera chudých rolníků, která vytrvale hledala Boží blízkost, stala známou mystičkou Múnsterlandu. Proti její materiální chudobě stojí bohatý vnitřní život. Oslovuje nás nejen trpělivost při snášení tělesných bolestí této nové blahoslavené, nýbrž také síla jejího charakteru a pevnost víry. Sílu k tomu čerpala z nejsvětější svátosti. Tak zasáhl její příklad srdce chudých i bohatých, prostých i vzdělaných lidí, že se dokázali plně v lásce oddat Ježíši Kristu. Ještě v dnešní době zvěstuje všem spasitelné poselství: Ranami Krista jsme uzdraveni.*“¹⁰⁶

¹⁰² Srov. HÜMPFNER, W., *Dictionnaire de spiritualité*, díl 4/1, sl. 625.

¹⁰³ Srov. GUILLET, A., Doslov, EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 427.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 427.

¹⁰⁵ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 24.

¹⁰⁶ Libreria Editrice Vaticana [online]. Poslední aktualizace 03. 10. 2004. [cit. 03. 10. 2004]. Dostupné na: http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/en/homilies/2004/documents/hf_jp-ii_hom20041003_beatifications.html.

Beatifikace neboli blahorečení¹⁰⁷ je předposledním stupněm v procesu prohlášení Božího služebníka za světce. Boží služebník je pro své vynikající Boží vlastnosti lidmi ctěn, věřící se k němu do nebe obracejí s přímluvnými modlitbami, přičítají se mu i vyslyšené prosby a zesnul v pověsti svatosti.¹⁰⁸ Po procesu blahorečení se koná až po určité době proces svatořečení.¹⁰⁹

Dlouhou dobu nebyla možnost Annu Kateřinu blahorečit. Zástupci církve se obávali možného vyostření konfliktu mezi katolickou církví a Pruským státem, taktéž měli bázeň z útoku proticírkevního tisku. Proces byl povolen až šedesát sedm let po smrti Anny Kateřiny, tj. v roce 1891 a o rok později byla záležitost předána do Říma. Komise v Římě ji v roce 1928 založila do akt (pozastaveno), neboť nebyla vyřešena otázka, jak dalece jsou vize omilostněné sestry vydané Brentanem pravdivé.¹¹⁰

Farníci na ni nezapomněli, stále ji uctívali, pečovali o její hrob a místa spojená s jejím životem. V roce 1938 byl postaven kostel Svatého Kříže v Dülmenu, ve kterém se v zadní části nachází památník i obraz sestry Emmerichové a po renovaci kostela od roku 1975 i její hrob. V dokumentu přiloženém k základnímu kameni kostela bylo uvedeno: „Doufáme, že díky stavbě nového chrámu Páně, který nese titul Svatý Kříž, který se nachází v blízkosti hrobu požehnané Anny Kateřiny Emmerichové, plní důvěry přes četné modlitby, dosáhneme vyslyšení a urychlení procesu blahoslavení.“¹¹¹ Výroky z písemnosti se záhy vyplnily a v roce 1973 docílil biskup Tenhumberg znovuobnovení beatifikačního řízení v Římě, a to s podporou všech německých biskupů.¹¹²

Zázrak důležitý pro blahorečení Anny Kateřiny se stal v roce 1879. Tehdy dvaadvacetiletá řádová sestra Maria Martina, vlastním jménem Theresia Sonntag, z františkánského kláštera v Olpe těžce onemocněla vysoce nakažlivým infekčním

¹⁰⁷ „Beatifikačnímu procesu před kongregací obřadovou v Římě předchází řízení diecésní, a to podle kanonických předpisů. O beatifikační řízení u příslušného církevního soudu může žádat kterýkoliv věřící nebo křesťanská společnost, a to buď sám, nebo skrze zástupce. Žadatel (postulator) o zahájení beatifikačního řízení, ať jménem svým či jiného, musí být kněz trvalého bydliště v sídelním městě, kde se proces řídí.“ MERELL, J., Blahorečení, in *Malý bohovědný slovník*, s. 59-60.

¹⁰⁸ Srov. tamtéž, s. 59.

¹⁰⁹ „Svatořečení, autentické slavnostní prohlášení papeže, že určitý služebník Boží dosáhl patření na Boha v nebi, a proto může být veřejně uctíván. Svatořečení předchází velmi přísný a objektivní proces před kongregací obřadovou, přičemž je po prokázání dvou zázraků na přímluvu příslušného Božího služebníka v době po prohlášení blahoslaveným, zapsán do seznamu svatých čili do Kánonu, proto se nazývá svatořečení také kanonisací. Jako svědkové při procesu mohou svědčit i pokrevní, sešvagření rodinní příslušníci, bludaři i nevěřící.“ MERELL, J., Svatořečení, in *Malý bohovědný slovník*, s. 508.

¹¹⁰ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 22-23.

¹¹¹ Srov. tamtéž, s. 23.

onemocněním, plicní tuberkulózou. V té době byla tuberkulóza velice rozšířená a nevyléčitelná. Pokročilá nemoc u Marie Martiny zasáhla i hrtan a sestra již nemohla ani mluvit. Ostatní spolusestry volaly v modlitbě o pomoc k Anně Kateřině Emmerichové a její relikvii položili na krk nemocné. V roce 1880 byla sestra Maria Martina úplně uzdravena navzdory všem lékařským očekáváním a žila ještě dalších 49 let. Zázračné uzdravení františkanky Marie Martiny na základě modliteb spolusester bylo zařazeno do tehdejšího informačního procesu blahoslavení na konci 19. století. Jelikož byl tento případ velice dobře zdokumentován, znovu se objevil na konci 20. století jako součást reorganizovaného procesu. Opětovně jej prozkoumávali lékaři v Múnsteru a lékařská komise v Římě.¹¹³

První proces blahořečení sestry Anny Kateřiny začal v roce 1892, ale byl přerušeno. Padlo podezření, že Clemens Brentano upravil některé pasáže vidění, jejichž autorem byla Anna Kateřina Emmerichová. Proces blahořečení byl pozastaven v roce 1928, ale v roce 1973 byl znovu obnoven. V roce 2004 byl nadobro završen. Komise prohlásila, že blahořečení se týká pouze svatosti osoby Anny Kateřiny a nikoli hodnověrnosti Brentanových knih.¹¹⁴

Slavnost blahořečení dne 3. října 2004 zahájil papež Jan Pavel II. v bazilice Sv. Petra ve Vatikánu. Otevřel bohoslužbu, která probíhala v tiché radosti. Vyslovil oficiální formuli blahořečení a přednášel kázání, ve kterém propojil materiální chudobu s vnitřním bohatstvím a trpělivostí Anny Kateřiny. Papež nezakrýval své zdravotní problémy, špatně dýchal, ale klekl si.¹¹⁵

Hlavním celebrantem byl prefekt kongregace pro blahořečení, kardinál José Saraiva Martins. Biskup Reinhard Lettmann představil v proslovu Annu Kateřinu, její spojení s Ježíšem Kristem, vzornou křesťanskou víru, podstatu jejího života i její poselství. Mluvil o ní jako o vzorné služebnici Boží, která nesla vtisknuté rány Ježíše Krista jako viditelné skutečnosti a která nám sděluje, že máme být modlitebníky, držet skrze naši modlitbu nebe nad lidmi otevřené a že tyto modlitby jsou důležité pro budoucí Evropu. Má ovlivňovat naše společenství s Pánem Ježíšem Kristem, s Jeho utrpením a smrtí na kříži.¹¹⁶

¹¹² Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 22-23.

¹¹³ Srov. tamtéž, s. 26.

¹¹⁴ Srov. Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. Poslední aktualizace 16. 06. 2017 [cit. 16. 06. 2017]. Dostupné na: https://cs.wikipedia.org/wiki/Anna_Kateřina_Emmerichová

¹¹⁵ Srov. BISTUM MÜNSTER., *Anna Katharina Emmerick: Ihr Leben – Ihre Seligsprechung – Ihre Ausstrahlung*, s. 16-19.

¹¹⁶ Srov. tamtéž, s. 20-30.

Společně se sestrou Annou Kateřinou¹¹⁷ byli téhož dne blahorečeni i tito čtyři Boží služebníci: italská řádová sestra Maria Ludovica Angelis, francouzský trapistický mnich Joseph-Marie Cassant, Pierre Vignet a rakouský císař Karel I.¹¹⁸ Této velké slavnosti se na prosluněném svatopetrském náměstí ve Vatikánu zúčastnilo přibližně patnáct tisíc poutníků a jen z biskupství Dülmen jich přijelo jeden tisíc pět set.¹¹⁹

¹¹⁷ „Anna Kateřina Emmerichová (1774–1824) byla německá mystička a vizionářka. Její vidění, jež zaznamenal básník Clemens Brentano, ovlivnila nejen Mela Gibsona při práci na jeho nedávném filmu o utrpení Krista, ale již sto let před ním i české radikálně katolické umělce a intelektuály ze staroříšského okruhu Josefa Floriana. Jméno A. K. Emmerichové díky nim patří i do dějin české religiozity a literatury.“ KOLÁŘ, P., Noví blahoslavení, in *Getsemany*.

¹¹⁸ „Karel I. Habsburský (1887–1922) byl posledním rakouským císařem a tedy i naším posledním panovníkem před vznikem československé republiky. Panoval jen krátce v době vrcholící první světové války, jejímž ničujícím důsledkům již nemohl zabránit.“ KOLÁŘ, P., Noví blahoslavení, in *Getsemany*.

¹¹⁹ Srov. BISTUM MÜNSTER., *Anna Katharina Emmerick: Ihr Leben – Ihre Seligsprechung – Ihre Ausstrahlung*, s. 67-72.

2 Vybraná vidění Anny Kateřiny Emmerichové

„Vize A. K. Emmerichové jsou zároveň trvalým a potřebným připomínáním Kristova ideálu a vzoru pro lidské myšlení, skutky a chování nejen pro Evropu, ale pro všechno lidstvo vůbec; její vize byly důležitým připomenutím Ježíšovy cesty k Bohu Otci, během níž on stavěl svého bližního, ať přítele či nepřítele, před sebe sama a z lásky pro něj a pro celé lidstvo obětoval svůj život.“¹²⁰

Omilostněné sestře Pán Ježíš ukázal svoje ukrutné utrpení – ukřižování a smrt, ale i slavné vzkříšení Bohem Hospodinem. Viděla tak všechny události našeho vykoupení, která započala 18. února a zakončena byla 6. dubna 1823, do týdne po Velikonocích.¹²¹

Nyní budu charakterizovat vize¹²² Anny Kateřiny ze závěrečného úseku jejího života. Je třeba si uvědomit, že evangelisté vystihují v evangelijních zprávách život Pána Ježíše Krista celkem stručně a každý autor to sděluje podle vlastní percepce. Nepopisují vidění, ale zaměřují se na události ze života Boha Ježíše Krista. V práci budou líčena bohatá, barvitá, osobní vidění omilostněné tak, jak jí to Pán Ježíš ukázal v celé svojí šířce a hloubce, týkající se Jeho spasitelského aktu. Pozoruhodné je, že tato vidění byla u omilostněné doprovázena nejenom sluchovými vjemy,¹²³ ale mnohdy i velkými bolestmi.¹²⁴ Nepopisuje tedy jen to, co vidí a co slyší, ale i vlastní fyzickou a psychickou bolest při pohledu na trpícího Krista. Pravost vizí u Anny Kateřiny nelze nijak dokázat, musí být přijaty pouze vírou. Lidským rozumem jsou mnohdy nepochopitelné, ale u Boha možné.

¹²⁰ JANDA, J., Úvod, in EMMERICHOVÁ, A. K., *Život a hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, díl 3, 2012, s. 6.

¹²¹ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 379.

¹²² „Zjevení patří do bohovědy mystické, právě tak jako extáze, vize, levitace, záře a vůně, naprostá zdrženlivost od jídla a nápoje, stigmata neboli vtisknutí ran Kristových do čela, do boku, do rukou a do nohou, vidění stavu duše druhých lidí a vůbec zjevení zázračné, o nichž je nutno soudit podle pravidel, vyhlášených Benediktem XIV.“ DOKULIL, J., Úvod, in EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 10.

¹²³ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 247.

¹²⁴ Srov. tamtéž, s. 293.

Zprávu o ukřižování, smrti a vzkříšení Pána Ježíše nám v Písmu sdělují všichni čtyři evangelisté: Matouš, Marek, Lukáš i Jan. Výzkumným šetřením a kompilací literatury budu porovnávat biblická evangelia s vizemi Anny Kateřiny. Výzkum bude proveden na základě díla Česká synopse evangelií autorů Slavomíra Bedřicha a Petra Svobody z roku 1995. Druhým ze zkoumaných děl je Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista od Anny Kateřiny Emmerichové, vydané v roce 2013. Při srovnávací metodě se zaměřím pouze na toho evangelistu, kterému je vidění řeholnice nejbliže.

2.1 Ukřižování Pána Ježíše Krista

Ježíš řekl: „Syn člověka bude vydán do rukou lidí; zabijí ho, a třetí den bude vzkříšen.“ (Mt 17,22-23)

V Biblických evangeliích se dočítáme o samotném ukřižování Pána Ježíše Krista u všech čtyř evangelistů, Matouše, Marka, Lukáše i Jana, ve smyslu přibití Vykupitele na kříž pouze v několika verších, zatímco omilostněná Anna Kateřina na základě vidění, kterým ji obdařil Bůh, popisuje tuto událost velmi obsáhle, v mnoha příbězích. Názvy kapitol jsou uvedeny dle pojmenování vizí naší sestry.

2.1.1 Ježíš je zbaven šatů a je mu dáván na pití ocet

Našeho Pána drábové vytáhli z vězeňské kobky a Ježíš i tady orodoval u Boha Otce o posilu. Pochopové se Mu vysmívali, surově Ho tloukli, smýkali s Ním a takto krutě Ho dovedli až do popravčího kruhu.¹²⁵ Anna Kateřina říká: „Když svaté ženy viděly Ježíše přicházet, daly jednomu muži peníze, aby přinesl pochopům nádobu s kořeněným vínem (Mk 15,23), kterým ho chtěly občerstvit. Ti ničemové však Ježíšovi víno nedali, nýbrž ho později vypili sami. Stály tam však dvě hnědé nádoby, v jedné byl ocet a žluč, v další něco jako octové víno; mělo to být víno s pelyňkem a myrhou, podali svázanému Spasiteli kerťům z toho posledního nápoje malý pohár; okusil, ale více nepil.“¹²⁶ (Mk 15,23; Mat 27,34)

¹²⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 277-278.

¹²⁶ Tamtéž, s. 278.

Drábů tam bylo osmnáct. Dva kati drželi provazy a kříž, čtyři Pána vedli, šest jich Pána bičovalo a posledních šest našeho drahého Ježíše přibilo na kříž. (J 19,18) Muži byli hroziví se zvířecím chováním se spoustou velkých ďábelských postav kolem, které je popuzovaly ke krutosti. Kolem se vznášelo mnoho hnusných zjevů v podobách hadů, ropuch, draků a tato odporná havěť přinášela temnotu. Tato havěť sedávala zlým lidem na ramenou, na prsou a vlétávala jim i do úst. Ale nad drahým Ježíšem viděla omilostněná při křížování velké plačící anděly.¹²⁷ Andělé se vyskytovali i nad matkou Pána Ježíše a ostatními dobrými osobami a povzbuzovali je.

Drábi surově odstranili z třesoucího Pána šaty a z hlavy trnovou korunu, čímž mu způsobili znovuotevření ran a další utrpení. Zůstal už mu jen škapulíř zaschlý v ranách a rouška přes pás. Ale i tento zbytek oděvu a opasek z beder z Něho surovci bezcitně strhli. Drahý Ježíš zde stál nahý, vyčerpaný, krvavý s rozbitým tělem a krčil se studem. Protože se neudržel na nohou, posadili Ho a opět Mu na Jeho zraněnou a bolavou hlavu nasadili trnovou korunu.¹²⁸ Pán Ježíš si alespoň v této sedící poloze zakrýval rukama svoji nahotu. Zlí pochopové Ho začali zvedat za paže a ostudně odhalovat, ale Pánovi příznivci proti takovému zacházení slovně protestovali. Bůh vyslyšel modlitby matky Marie za svého Syna a poslal Jonadaba, Josefova synovce k Ježíšovi s látkou, se kterou si Pán ovázal bedra a část mezinoží.

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým:

Toto vidění se zásadně shoduje s evangelisty v části, kdy Pán Ježíš přijímá víno pouze k ochutnání a již ho více nepije. To, že Kristus víno nejprve okusil a pak již nechtěl pít, zmiňují shodně jak evangelisté Matouš a Marek, tak i Anna Kateřina. Ta se ovšem rozepisuje velmi podrobně o dalších okolnostech.

2.1.2 Ježíš je přibit na kříž

Drahý Kristus se sám dobrovolně posadil na kříž a drábové Jej položili na záda. Jeden pochop klečel na Jeho svaté hrudi a jiní položili pravou ruku na kříž, na díru pro hřeb a paži Mu silně připoutali ke dřevu. Velké, trojhranné, železné hřeby měly podobu písmene T a Pán se jich lekl. Do Kristovy zavírající dlaně pravé ruky umístil voják silný, dlouhý hřeb a železným kladivem zuřivě do hřebu udeřil. Pán vydal zlomený nářek, žíly ruky se roztrhly

¹²⁷ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 278.

¹²⁸ Srov. tamtéž, s. 281-282.

a Jeho krví byly ruce katů potřísněny. Přivázali provazy k levici a velice silně Mu natahovali ruku až k otvoru na hřeb, který byl ale předem špatně navrtán. Jeho hrud' se vysoko zvedla a obě ramena se vykloubila. Pochopové klekli na Pánovo tělo a připoutali paže. Přibíli druhou ruku, krev opět vystříkla a Ježíš vydal sladký nářek.¹²⁹ V podstavci, který byl asi ve třetině výšky kříže, se nacházel otvor pro hřeb, který byl opět špatně vyměřen. Pánovy nohy k němu nedosahovaly, a proto drábové vulgárně spílali, vysmívali se a uráželi drahého, trpícího Pána. K pravé končetině připoutaly provazy a velice bolestně nohu natahovali až k podstavci, až Ježíš sténal. Aby se ruce nevyrvaly z hřebů, museli připoutat paže a hrud'. Se stejnou bolestí Mu natahovali i druhou nohu a ještě s hrozivějším a delším hřebem surově probili obě nohy, celkem do kladiva udeřili třicet šestkrát.¹³⁰

Pro našeho trpícího Spasitele to byla obrovská muka a sténal. Stejně jako v průběhu celé křížové cesty i nyní se modlil biblické žalmy, jejichž prorocství se naplňovalo. Nad naším trpícím Pánem se zjevovali plačící andělé. Omilostněná říká: „Na začátku přibíjení na kříž nechal velitel římské stráže připevnit na vrchní část kříže tabulku, kterou napsal Pilát. (J 19,21) Farizeové se kvůli tomu rozzlobili, neboť Římané se nahlas smáli nápisu Král židovský a někteří z nich, poté co vyrobili novou tabulku, odjeli na koni do města, aby navštívili Piláta a žádali ho o jiný nápis.“¹³¹ (J 19,19)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým:

Anna Kateřina je v souladu s evangelistou Janem v informaci, že Pilát nechal připevnit na Ježíšův kříž ceduli s nápisem „Kráľ Židů“. Evangelista Jan nám říká, že židovští velekněží s tímto nápisem nesouhlasili a u sestry to vidíme stejně. Vypráví o farizejích, kteří se kvůli nápisu rozzlobili a nahlas se smáli. Pilát je taktéž zmiňován jak v evangeliu Janově, tak ve vidění Anny Kateřiny. Jedná se o situaci, kdy přední představitelé židů vyjadřovali nesouhlas s nápisem „Kráľ Židů“.

2.1.3 Vztyčení kříže

Vztyčení kříže prováděli pochopové s lany a speciálními kroužky. Kříž s naším Pánem zvedali do výšky, aby ho mohli vsunout do předem připravené vyhloubeniny v zemi. Museli kříž posunovat a ten s obrovským úderem spadl do díry. Kolem zarazili pět klínů.

¹²⁹ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 282-286.

¹³⁰ Srov. tamtéž, s. 284-285.

¹³¹ Tamtéž, s. 285-286.

Náš drahý Vykupitel hlasitě zasténal. Jeho svaté tělo na kříži se snížilo, Jeho rány se více zvětšily a hodně krvácely. Při vztyčení kříže s Božím tělem zavládlo krátké ticho. V předpekli zavládla radost z tohoto spásonosného aktu Ježíše Krista, ale peklo se vyděsilo.¹³² Vizionářka říká: „Když náš Spasitel stál vzprímeně na kříži a posměšný křik byl na několik minut přerušen tichým úžasem, zazněl až sem zvuk mnoha polnic a pozounů z Chrámu, který oznamoval počínající zabíjení velikonočního beránka, předobrazu, a přerušil tak s netušenou slavností křik posměchu i bolesti, jenž provázal zabíjení pravého velikonočního Beránka; a mnohá srdce byla otřesena a připomínala si slova Jana Křtitele: „Hle, Beránek Boží, ten, který na sebe vzal hříchy celého světa““.¹³³

Tak ruce hříšníků s výsměchem a povykem přibily na kříž Boha. Na místě popravy všichni lidé dobrého srdce s láskou vztahovali ruce k našemu ukřižovanému Pánu, k Nejsvatějšímu ze svatých. Žalostný hlas Jeho Matky, přítelkyň i přitele pozdravovaly visící Slovo na kříži a zvedali ruce k Nejsvětějšímu ze svatých. Objímali a líbali Jeho nohy, které jim byly na dosah.¹³⁴

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým:

Žádná informace o vztyčení kříže z vidění omilostněné se u evangelistů nevyskytuje.

2.1.4 Křižování lotrů

Anna Kateřina říká: „Během přibíjení Pána na kříž leželi oba lotři na zádech u cesty na východní straně Kalvárie, ruce měli připoutané k příčným dílům kříže a stála u nich stráž.“¹³⁵ Dva lotry, Dismase a Gesmase, jak je Anna Kateřina nazvala z důvodu zapomenutí jejich pravých jmen, ukřižovali za vraždu židovské matky a dětí. (Mt 27,38) Lotra Dismase označila za dobrého. Před několika desítkami let utíkala svatá rodina do Egypta. (Mt 2,13-14) Právě tehdy přenocovala v rodině tohoto chlapce, tehdy trpícího zrovna malomocenstvím, nyní lotra. Na doporučení matky Marie jej Dismasova matka vykoupala ve vodě po malém Ježíšovi a chlapec se ihned uzdravil. Ale Dismas Krista neznal. Toto očištění bylo předobrazem, který se nyní naplnil. Dismas byl očištěn krví

¹³² Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 286-288.

¹³³ Tamtéž, s. 287.

¹³⁴ Srov. tamtéž, s. 287-288.

¹³⁵ Tamtéž, s. 288.

Beránkovou. Kristova trpělivost s lotrem pohnula, byl hodně zchátralý, ale nebyl zlý. Oba lotry ukřižovali jiným způsobem než Ježíše Krista.¹³⁶

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

V této části vidění sestra zmiňuje i úseky z raného dětství Kristova života, z doby útěku Josefa a Marie s novorozeným Ježíšem do Egypta. Informaci taktéž nalezneme i u evangelisty Matouše. Rovněž se shodují s informací, že s naším Pánem byli ukřižováni dva zločinci.

2.1.5 Vojáci losují o Ježíšův šat

Drábi položili šaty Pána Ježíše mimo popravčí místo, do prostoru ležících lotrů.¹³⁷ Anna Kateřina říká: „Roztrhali je na dlouhé pásy a rozdělili si je; také bílou dlouhou suknicí, která měla na prsou výstřih a byla tam svázána řemínky, roztrhali na pruhy látky a rozdělili si je; rozdělili si také pruh látky, který měl Ježíš kolem krku, opasek, prsní škapulír a roušku kolem beder; všechno bylo prosáklé drahou Ježíšovou krví. Protože však nebyli za jedno, co mají dělat s hnědou tkanou nesešivanou suknicí, neboť kdyby jí roztrhali, byla by jim k ničemu, vzali tedy desku s číslicemi a fazolím podobné kameny s různými znaky, které měli u sebe, a házeli jimi na desku a o suknicí losovali.“¹³⁸ (J 19,23-24) Ale k vojákům přišel posel od Nikodéma a Josefa z Arimatie se sdělením, že pod kopcem jsou zájemci o Ježíšův šat. Tak vojáci prodali veškerý Kristův oděv kupcům, kteří byli Pánovými příznivci.¹³⁹

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Jan i omilostněná shodně popisují skutečnost, že si vojáci Ježíšovy šaty rozdělili a losovali o ně. Ve vidění sestra dodává nový náhled na způsob losování a dělení šatů a také zmiňuje jejich prodej.

¹³⁶ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 288-289.

¹³⁷ Srov. tamtéž, s. 291.

¹³⁸ Tamtéž, s. 292.

¹³⁹ Srov. tamtéž, s. 292.

2.1.6 Ježíš na kříži a lotři

V tomto vidění nám popisuje omilostněná veškerá trýznivá muka drahého Pána na kříži a obrovské krvácení z Jeho svatých ran. Rovněž vystihuje vlastní trýzně a četné bolesti celého těla při vidění svého nesmírně trpícího ukřižovaného Ženicha.

Drábové pomocí žebříků odvázali silně svázané provazy z Jeho umučeného těla, kterými byl připoután ke kříži, aby se Pánovy ruce a nohy při vztyčování kříže nevytrhly z hřebů. Tak se veškeré trápení zdvojnásobilo. Krvácející hlava s trnovou korunou klesla na hruď a Pán jako by upadl do mdlob asi na sedm minut. Náš Spasitel celého světa visel na kříži a vypadal jako mrtvý.¹⁴⁰

Jeho hlava se strašlivou korunou, s krví, která naplňovala oční důlky, vlasy, vousy a žízni otevřená ústa, ta hlava klesla na prsa a mohla se později kvůli velikosti koruny pozvednout jen za nevýslovných muk. Jeho hruď byla hrozným násilím napjata, jeho ramena byla vymknuta z kloubů, jeho lokty a zápěstí byly vymknuté, krev se řinula po pažích a otevřených ranách na rukách. Pod nataženým hrudníkem byla hluboká prohlubeň, celé břicho bylo vtažené a úzké, jako by zmizelo. Podobně jako paže byly děsivým způsobem vymknuté z kloubů také Pánovy boky a nohy. Jeho končetiny byly s tak odporným násilím natažené, všechny svaly a roztržená kůže tak roztažené, že bylo možné spočítat všechny jeho kosti, krev kapala dolů po kmeni kříže z ran způsobených strašnými hřeby, které probodly jeho svaté nohy, celé jeho svaté tělo bylo pokryto ranami, rudými otoky, modřinami, hnědými, modrými a žlutými skvrnami, boulemi a zkrvavenými místy. Zraněná místa se vlivem hrozného roztažení roztrhla a vylila se z nich rudá krev. Později krev zbledla a zvodnatěla a svaté tělo bylo čím dál bledší, krevní sedliny z ran opadaly a tělo se stále více podobalo zcela vykrvácenému masu. Přes všechno toto násilné zohavení vypadalo tělo našeho Pána na kříži nevýslovně důstojně a dojemně, ano, syn Boží, věčná, v tomto čase sebe obětující Láska, byl krásný, čistý a svatý v tomto rozdrceném, hříchy všech lidí obtíženém těle umírajícího Beránka Božího.¹⁴¹

Pán Ježíš byl před obětováním se za lidstvo vysoký s širokou hrudí, silných ramen a svalů, nohou i kolen, protože se modlil vkleče a chodil hodně pěšky. Mozoly na nohou měl z chůze naboso po náročném terénu. Měl krásné ruce s dlouhými a krásnými prsty. Rovněž krásnou hlavu, svalnatý krk, oválný obličej a jasné čelo. Jeho rovné hnědé až zlatohnědé vlasy dosahovaly až na šíji a vousy se rozdělovaly na bradě, ale nebyly dlouhé. Pán i Jeho matka Marie měli žlutavě se lesknoucí jemnou kůži, jako kdyby smíchanou s průzračnou červenou barvou.¹⁴²

¹⁴⁰ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 292-293.

¹⁴¹ Tamtéž, s. 293-294.

¹⁴² Srov. tamtéž, s. 294.

Nyní byly jeho vlasy z velké části vytrhány a zbytek chomáčů byl slepen krví, jeho tělo bylo rána na ráně, hrud' vypadala, jako by byla zlomená, pod hrudním košem bylo vidět prázdno, tělo bylo vtažené, na mnoha místech bylo přes roztrženou kůži vidět žebra. Nad vyvstávajícími kostmi bylo jeho tělo tak úzké, že ani nezakrývalo kmen kříže.¹⁴³

Barva kmene kříže od našeho Pána byla tmavší než ostatní části, jako by byl nasáklý vodou a měl přibližně stejnou šířku i tloušťku. Na některých místech byl vyhloubený, z přední části plochý a vzadu částečně zaoblený. Kříže lotrů stály níže než Ježíšův kříž. Jeden stál nalevo a druhý napravo od našeho Pána. (Mt 27,38) Stály od Spasitelova kříže tak daleko, že by mezi nimi prošel člověk. Byl ale na ně ošklivý pohled, hlavně na lotra vlevo, jenž se vysmíval a rouhal.¹⁴⁴

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

V tomto vidění se shoduje omilostněná s evangelistou Matoušem ve sdělení, že s naším Pánem byli ukřižováni dva lotři, jeden po Jeho pravici a druhý po Jeho levici. Žádný evangelista nepopisuje fyzický stav a vzhled ukřižovaného Krista.

2.1.7 Výsměch a první Ježíšovo slovo na kříži

Pán Ježíš na kříži zakusil mnoho výsměchu a urážek. Na hoře stálo na svých pozicích mnoho římských vojáků. Nyní sto římských vojáků se svými veliteli odpochovalo dolů z hory, neboť nahoru přišlo jiných 50 římských vojáků s velitelem Abenadarem a poddůstojníkem Cassiusem. Oba později uvěřili v Ježíše a dostali nová jména Ktesifón a Longinus. Znovu vyvstala žádost od některých starších, aby Pilát změnil nápis na kříži. Pilát ji však nepřijal.¹⁴⁵

Anna Kateřina říká: „Poté, co farizeové obešli kříž, postavili se před Ježíše, opovržlivě potřásali hlavami a říkali: ‚Fuj, ty lháři! Jak teď rozboříš Chrám a ve třech dnech ho znovu postavíš?‘ – ‚Jině zachráníl, ať zachrání sám sebe!‘ – ‚Jestli jsi Syn Boží, sestup z kříže.‘ – ‚Jestli je král Izraele, sestoupí z kříže a pak mu uvěříme.‘ – ‚Důvěřoval Bohu, tak ať mu teď pomůže.‘ Také vojáci se posmívali a říkali: ‚Když jsi židovský král, zachraň sám sebe.‘“¹⁴⁶ (Lk 23,35-36; Mt 27,39-43)

¹⁴³ EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 294.

¹⁴⁴ Srov. tamtéž, s. 295.

¹⁴⁵ Srov. tamtéž, s. 295-296.

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 296.

Dále voják podával bezvládnému Ježíši houbu na tyči namočenou v octu. (Lk 23,36) Pán se nepatrně napil. Posměvači na Pána drze slovně útočili. Voják řekl: „Když jsi židovský král, pomoz si sám.“ (Lk 23,37) Tu Ježíš vyřkl svá první slova na kříži: „**Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí**“¹⁴⁷ a tiše se modlil dál. (Lk 23,34) Zločinec Gesmas se Mu rouhal a křičel: „Ty jsi Kristus, zachraň sebe i nás!“¹⁴⁸ (Lk 23,39) Ale s lotrem Dismasem velmi vnitřně pohnula Ježíšova modlitba za své protivníky. A matka Marie slyšíc milovaného syna drala se do popravčího kruhu za ním a s ní apoštol Jan, Marie Kleofášova i Salome. Ale velitel vojska je všechny vyhnal. Lotr Dismas náhle vnitřně poznal, že mu Pán s matkou Marií kdysi v dětství pomohli k uzdravení. Osvítily ho Ježíšovy modlitby a mocně zvolal z kříže: „Jak je to možné, že se mu rouháte, když on se za vás modlí, mlčel a trpěl a modlí se za vás, a vy se rouháte, je Prorok, je náš Král, je to Boží Syn!“¹⁴⁹ Vysmívající se farizeové chtěli Dismase za tato jeho slova kamenovat, ale velitel je dal zahnat. Dismas řekl Gesmasovi: „Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi sám odsouzen ke stejnému trestu; my jsme však odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu za své činy, ale on nic nespravedlivého neudělal.“¹⁵⁰ (Lk 23,39-41) Dále se s pohnutím doznal Pánu Ježíši: „Pane, když mne zatratíš, stane se mi tak po právu, ale smiluj se nade mnou.“ (Lk 23,42) Pán odpověděl Dismasovi: „Zakusíš mé milosrdenství.“ (Lk 23,43)

Tyto události se podle Emmerichové přihodily od poledne do půl jedné. (Lk 23,44) V této době nastaly obrovské přírodní změny a v lidech to vzbuzovalo velkou bázeň.¹⁵¹

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

V této části se vidění Anny Kateřiny velmi shoduje s evangelistou Lukášem. Týká se to rouhavých a výsměšných slov přihlízejících osob i jednoho ukřižovaného zločince vůči Pánu Ježíši, podání octu vojákem ukřižovanému Ježíši, první věty vyřčené Pánem na kříži, posměšného pokřikování a urážek ze strany některých přítomných, obrácení jednoho z ukřižovaných lotrů a slov obou lotrů z kříže. S evangelistou Matoušem se sestra shoduje v nevhodných a urážlivých slovech kolemjdoucích vůči našemu Spasiteli. Sestra specifikuje dobu dění těchto událostí podobně, jak stojí v evangeliu.

¹⁴⁷ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 296.

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 296.

¹⁴⁹ Tamtéž, s. 296.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 297.

¹⁵¹ Srov. tamtéž, s. 297.

2.1.8 Zatmění slunce, druhé a třetí Ježíšovo slovo

Přibližně do desáté dopolední hodiny proběhly dešťové přeháňky i s kroupami, poté bylo jasno a slunečno. Omilostněná hovoří o změnách v přírodě: „Nyní však slunce zastřela temná, červená mlha. A kolem šesté hodiny, asi v půl jedné našeho počítání, neboť židovské počítání času bylo jiné než naše, došlo k zázračnému zatmění slunce.“ (Lk 23,44) Současně se zvláštěně pohyboval měsíc v úplňku nad Olivovou horou před slunce, které se objevilo tmavé s rudým prstencem, hvězdy zářily a nastalo zcela temné nebe. Mnohá stvoření se strachem utíkala z pahorku. Někteří klekali na kolena, prosili Ježíše o odpuštění a On na ně v bolestech pohlédl.¹⁵²

Ježíšova matka, Marie Kleofášova, Marie Magdaléna a Jan zůstávali pod křížem, dívající se na trpícího Spasitele. (J 19,25-26) V pohnutí volal lotr Dismas k Ježíšovi: „Pane! Pamatuj na mne, až přijdeš do svého království!“ (Lk 23,42) Pán odvětil: „**Amen, pravím ti, ještě dnes budeš se mnou v ráji.**“¹⁵³ (Lk 23,43) Toto bylo Kristovo druhé slovo na kříži. Matka Marie v nitru prosila Ježíše, aby ji nechal zemřít s Ním. Tu Ježíš pohlédl soucitně na svoji milovanou matku, poté na Jana a říká: „**Ženo, hle, tvůj syn; bude tvým synem více, než kdybys ho byla porodila.**“¹⁵⁴ (J 19, 26) O Janovi Pán řekl: „Vždycky beze lsti věřil a nikdy se nehněval, jen tehdy, když ho jeho matka chtěla povýšit nad druhé.“ Ježíš oslovil Jana a řekl: „**Hle! Tvá matka!**“¹⁵⁵ (J 19,27) Apoštol Jan s velkou úctou pod křížem objal matku Marii, plnou bolestí. Pán jako by těmito slovy dával Marii jako matku nejenom Janovi, ale všem, kteří věří v Ježíšovo jméno, a tak se stávají Božími dětmi.

Sestra Anna Kateřina nám u tohoto vidění sděluje, že neví, zda Pán Ježíš pronesl hlasitě svými svatými rty veškerá tato slova. S jistotou ale ví, že předal svoji matku Janovi a Jana předal matce jako jejího syna ještě před smrtí.¹⁵⁶

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Lukáš se shoduje s naší sestrou o přírodním úkazu zatmění slunce v době kolem poledne, dále o Ježíšových slovech milosrdenství vůči jednomu ukřižovanému lotrovi, který na něj volal z kříže. Rovněž omilostněná popisuje stejně jako evangelista Jan slova drahého Pána z kříže patřící apoštolu Janovi, jemuž odevzdává svoji

¹⁵² Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 297-298.

¹⁵³ Tamtéž, s. 298.

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 299.

¹⁵⁵ Tamtéž, s. 299.

¹⁵⁶ Srov. tamtéž, s. 299.

matku Marii. A své drahé matce odevzdává Jana za syna. Také Jan shodně s Annou Kateřinou popisuje osoby stojící u Ježíšova kříže.

2.1.9 Stav města a Chrámu během zatmění

V ulicích města byla tma, strach a hrůza. (Mt 27,45) Někteří lidé na střechách domů bědovali, jiní zmateně pobíhali nebo leželi v koutech a bili se v prsa. Ptáci při letu padali na zem a zvířata ve svém úkrytu řvala. Pilát mezitím navštívil Heroda, oba vypadali zděšeně a měli kolem sebe stráž. Do Pilátova paláce byli povoláni nejstarší ze židů z důvodu vyložení vzniklé situace. Pilát považoval vše za určité varovné znamení a za hněv jejich Boha z důvodu ukřižování Ježíše Krista. Ale tvrdošíjní a neobrácení židé vysvětlili okolnosti jako běžný přírodní jev.¹⁵⁷ Obrátili se ale všichni vojáci, zatýkajíc včera našeho Pána na Olivové hoře. Všichni totiž před Ježíšem Kristem padli na zem a poté zase vstali. (J 18,3-6) Na nádvoří paláce se sešli lidé a kriticky pokřikovali na Piláta za jeho rozhodnutí ukřižovat Ježíše. Ten se před nimi slovně obhajoval obklopen vojáky.

Zrovna byla doba zabíjení velikonočního beránka, ale v Chrámu panovala tma, velká bázeň a zmatek. Velekněží proto rozsvítili lampy a Annáš se tam děsem ukrýval v koutě. Ve městě se roztřásaly střechy stavení i mříže v oknech a za městem se propadala země. Temnota se stále zvětšovala.¹⁵⁸

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Matouš se shoduje s vizionářkou, že nastala tma po celé zemi a blíže nám tuto situaci Písmo nespecifikuje. Jan ve svém evangeliu shodně popisuje s naší sestrou, že všichni vojáci padli na zem před Pánem Ježíšem, ještě před Jeho zajetím.

2.1.10 Opuštěnost Ježíše, čtvrté Ježíšovo slovo na kříži

Na Golgotě lidé vnímali bázeň při rostoucí tmě. (Mk 15,33) Někteří obraceli svoje oči ke kříži, v jiných se hnulo svědomí, bouchali se do hrudi, ale farizeové stále vše objasňovali přírodní cestou, i když byli naplněni úzkostí. Jejich hovory pozvolna slábly až do krátkého úplného ticha. Někteří z nich ještě vynuceně pronesli jízlivé slovo. Zvířata

¹⁵⁷ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 300-301.

¹⁵⁸ Srov. tamtéž, s. 301.

hlučela strachem, ptáci se nechali chopit do dlaní a na všech stranách kolem byla mlha. Oblohu naplnily rudé hvězdy a temné slunce obklopovala rudá záře.¹⁵⁹

V okolí kříže s ukřižovaným Spasitelem zavládnul klid. Náš neskutečně trpící Pán se obrátil ve svých modlitbách ke svému nebeskému Otci s pocitem nejhlubší osamocenosti. Žalmy, které se neustále modlil, se na něm naplňovaly a kolem něj byli andělé. Náš Ježíš, ubohý, zmučený, opuštěný, trpící nejhrůznější bolestí, vše obětuje nebeskému Otci za nás hříšníky, za naše slabosti a ubohosti, za všechny nevěřící, kteří zastávají názor, že jako Bůh vůbec netrpěl a vše bylo pro něj bezbolestné. Myslel na všechny až do konce času. Naše omilostněná sestra dostala dar cítit s Ježíšem Jeho modlitbu, uslyšela, jako by Pán říkal, že my lidé bychom si měli uvědomit Jeho nesnesitelné utrpení v opuštěnosti.¹⁶⁰

Kolem tří hodin náš Spasitel zvolal mocným hlasem. „*Eli, Eli, lama sabachtani!*“¹⁶¹ (Mk 15,34) Tato slova v překladu znamenají: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ (Mk 15,34) Tu se obrátil jeden rouhač k Ježíši a říká: „Volá Eliáše.“ (Mk 15,35)¹⁶² Matku Marii hnal opět hlas svého milovaného syna ke kříži za doprovodu apoštola Jana, s Magdalénou, Marií Kleofášovou a Salome. Po třetí hodině se pomalu vyjasňovalo. (Mk 15,33) Měsíc jako kdyby padal dolů od mlhou obklopeného a rudého slunce. Hvězdy zmizely.¹⁶³

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

V této kapitole se shoduje vidění s evangelisty v několika případech. Evangelista Marek taktéž píše o tmě na zemi a zcela přesně cituje mocná slova ukřižovaného Pána Ježíše, která patří Bohu Otci. Stejně jako Písmo uvádí i omilostněná překlad těchto Ježíšových slov. Poslední soulad v textu u Marka i Anny Kateřiny se týká slov okolostojících lidí.

2.2 Smrt Pána Ježíše Krista

Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého Ducha!“

(Lk 23,46)

¹⁵⁹ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 302.

¹⁶⁰ Srov. tamtéž, s. 303-304.

¹⁶¹ Tamtéž, s. 304

¹⁶² Tamtéž, s. 304.

Kristova krutá smrt nebyla výsledkem jen tragických okolností. Ježíš Nazaretský byl skutečně vydán na smrt tak, jak to Bůh předem rozhodl. (Sk 2,23) Boží Syn byl tak velice oddán svému Bohu Otci, že si zvolil smrt na kříži, aby na sobě vytrpěl hříchy celého světa a svou velkou obětí a nesmírnou láskou nás tak přivedl zpátky k Bohu. Drahý Ježíš Kristus opravdu zemřel na kříži a Jeho mrtvé tělo bylo položeno do hrobu, jak nám o tom dosvědčují prameny.¹⁶⁴

2.2.1 Ježíšova smrt, páté až sedmé Ježíšovo slovo na kříži

Tělo našeho drahého ukřižovaného Ježíše bylo po rozjasnění zcela bledé a slabé. Vysílený Pán měl velké sucho v ústech a promluvil: „*Žízním.*“ (J 19,28) Dále Spasitel smutně říká přátelům pod křížem: „*Nemohli jste mi podat trochu vody?*“¹⁶⁵ Myslel to tak, že mu mohli podat vodu v průběhu zatmění. Jan odpověděl: „Ó Pane! My jsme na to zapomněli,“ a Pán řekl: „*I ti nejbližší museli na mne zapomenout a nepodali mi nic k pití, aby se naplnilo Písmo.*“¹⁶⁶ (J 19,28) Pána toto zapomenutí silně bolelo. Jeho blízcí tedy prosili stráž o pití pro Ježíše i za peněžní úplatu, ale nevyhověla jim. Jen jeden voják namočil houbu do nádoby s octem, ale přilil tam i žluč. Ovšem velitel vojáků Abenadar uchopil houbu, vykroutil ji a znovu namočil do čistého octa. Poté ji i s zypem nabodl na svoje kopí a podal k ústům Kristovým. (J 19,29)¹⁶⁷ Rovněž Pán vyřkl tato slova: „*A když už nebudu mít hlas, budou mluvit ústa mrtvých.*“¹⁶⁸ Tu na Pána ještě někteří rouhači pokřikovali, ale Abenadar zajistil ticho.

Apoštol Jan, Magdaléna a matka Marie vzhlízejíce k svému umírajícímu synovi, podepírána Marií Kleofášovou a Salome, stáli u Spasitelova kříže, jenž bojoval se smrtí. (J 19,25-26) Jan našemu Ježíši utíral svým šátkem studený pot na nohou. Tu Ježíš zvolal mocným hlasem: „*Dokonáno jest!*“ (J 19,30) Pozdvihnul svou hlavu a zvolal silným hlasem: „*Otče, do tvých rukou poroučím svého Ducha!*“¹⁶⁹ (Lk 23,46) Tento Pánův mocný výkřik pronikl nebesa i zemi. Spasitel sklonil hlavu a vypustil duši. (J 19,30) Jeho zářící duše, vypadající jako zářivý stín, sestupovala z kříže k zemi až do předpekli. Apoštol i svaté ženy klesnuli obličejem k zemi. Po Spasitelově smrtelném výkřiku se všichni ulekli a Země

¹⁶³ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 305.

¹⁶⁴ *Youcat Katechismus katolické církve*, přel. HUBKOVÁ, J., s. 65-68.

¹⁶⁵ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 305.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 306.

¹⁶⁷ Srov. tamtéž, s. 306.

¹⁶⁸ Tamtéž, s. 306.

se otřásala. V místě mezi Ježíšovým křížem a lotrem vlevo pukla skála a celá Země uznala svého Vykupitele. (Mt 27,51) Srdce blízkých zasáhla nesmírná bolest.¹⁷⁰

Všude zavládlo velké zděšení a chrámová opona se roztrhla. (Mt 27;51-54) Zdi Chrámu poklesly, na různých místech země se zřítily domy, sesouvaly se hory a mnoho mrtvých vstalo z hrobů.¹⁷¹ (Mt 27,51-53)

Bůh obdařil svou milostí velitele Abenadara, jenž začal křičet slova chvály Bohu Všemohoucímu, Bohu Abrahámovu i Bohu Jákobovu. A zvolal: „...byl to spravedlivý muž, opravdu to byl Syn Boží.“ (Lk 23,47; Mt 27,54). Mnoho vojáků udělalo totéž. vzdal se okamžitě svojí funkce velitele vojska, velení předal poddůstojníkovi Cassiovi a odešel za Pilátem. Již nechtěl být ve službách Božích odpůrců. Obrátilo se i hodně farizeů, kteří přišli až nakonec. Mnoho lidí odcházelo, bijíce se do prsou. (Lk 23,48) Apoštol Jan se postavil, matku Marii i přítelkyně pozvedly na nohy jiné ženy, stojící opodál, a odvedly je dále od kříže.¹⁷² (Lk 23,49)

Bolestí a mučením znetvořené tělo našeho svatého a milujícího Spasitele mělo barvu smrti, rovněž obličej byl zcela změněn utrpením a krev tekoucí z ran byla tmavší. Jeho krví podlité oči se napůl otevřely. Spasitel zvedl svoji svatou, trním korunovanou hlavu se zkrvavenými zuby na malou chvílku naposledy a s velkou bolestí jí nechal klesnout na hrud'. Jeho záda se přitiskla ke kříži, ruce se natáhly, sevřené dlaně se otevřely a celá tíha těla se přenesla na nohy. Matka Marie byla smrtelně bledá s temnými očima, nic neslyšela a potácěla se, nakonec padla k zemi. Přátelé ji zvedli a ona uviděla tělo svého syna přijatého Duchem Svatým.¹⁷³

Náš drahý Kristus zemřel těsně po třetí hodině odpolední. (Mk 15,34) Když některým farizeům otrnulo, začali do trhliny vzniklé po zemětřesení házet kameny. Dokonce se spouštěli po lanech dolů, ale protože na dno nedosáhli, byli nervózní. Okolostojící lidé naříkali a bili se v prsa. (L 23,48) Tak farizeové odjeli. S obavami odcházeli i ostatní přítomní a mnozí byli ve svém srdci proměněni. Na stráž přišlo dalších pět set vojáků od Piláta. V tomto velkém smutku se naproti Ježíšova kříže posadili a hořkovali Jeho blízcí. Mezi apoštoly vládł strach, protože pouze někteří se došli krátce s hrůzou podívat na kříž. Pokud se ale k nim někdo z přítomných přiblížil, prchli.¹⁷⁴

¹⁶⁹ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 306.

¹⁷⁰ Srov. tamtéž, s. 306-307.

¹⁷¹ Srov. tamtéž, s. 309.

¹⁷² Srov. tamtéž, s. 309-310.

¹⁷³ Srov. tamtéž, s. 310-311.

¹⁷⁴ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 311.

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

V této části se shodují evangelista Jan s Annou Kateřinou v Ježíšových slovech o žízni drahého Pána na kříži, čímž On naplňuje Písmo, rovněž v informaci o namočení houby do octa a podání drahému Ježíši k ústům. Naše sestra již podruhé viděla, jak drahému Ježíši byl podán ocet k ovlažení, evangelium nám o podání octu podává zprávu jednou.

Dále nám Janovo evangelium i omilostněná přibližují Ježíšovy přátele stojící u Jeho kříže. Evangelisté Jan a Lukáš se shodují s vizionářkou o posledních Pánových výrocích. Jan se shoduje v první části a Lukáš v druhé části posledních Ježíšových slov na kříži. Po vyřčení posledních slov Ježíš naklonil hlavu a skonal. O tomto aktu nás shodně informuje Jan i vizionářka.

Evangelista Matouš shodně s vizionářkou sdělují zprávu o zemětřesení a puknutí skály; o děsu přítomných; o roztrhnutí chrámové opony; o hrobech, z nichž vyšlo mnoho mrtvých – neboli bylo vzkříšeno. Shodují se i ve slovech vojáka, který prohlásil Ježíše za Božího syna.

Lukáš shodně oznamuje se sestrou, že voják po zhlédnutí těchto událostí začal velebit Boha a prohlásil Ježíše za spravedlivého člověka; dále, že mnoho lidí odcházelo, bijíce se do prsou, a opodál stály příznivkyně Pána Ježíše.

Evangelista Marek i Anna Kateřina uvádějí, že náš Spasitel zemřel krátce po třetí hodině odpolední.

2.2.2 Zemětřesení, zjevení mrtvých v Jeruzalémě

Hlasitým výkřikem svěřil drahý Spasitel svého ducha nebeskému Otcí. (L 23,46) Nyní omilostněná pozorovala Pánovu duši v podobě světla. Mířila od kříže k zemi a doprovázel ji zástup zářivých andělů i s andělem Gabrielem, kteří odehnali hodně zlých duchů do rokle. Hodně duší povolal drahý Pán z předpeklí zpátky nahoru do svých těl. (Mt 27,52-53) Měly zastrašovat a napomínat lid k činění pokání a k vydávání svědectví o Kristu. Zděšení lidé se setkávali v ulicích s umrlci vstávajícími z hrobu a napomínajícími je. (Mt 27,52-53) A protože se začali objevovat zesnulí mrtví i v Chrámu, kde opět probíhalo – po určitém přerušení z děsu zatmění – obětování velikonočních beránek, vylekaní lidé kvapně odcházeli.¹⁷⁵

¹⁷⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 312-313.

Drzý a pyšný velekněz Kaifáš se svými stoupenci předstírali klid, zaháněli nebezpečí výhružkami, a to jen proto, aby si lid nevyložil toto nadmíru důležité Boží znamení a napomenutí jako svědectví nevinné smrti drahého Krista. Ale zděšení bylo na všech místech tak velké, že bylo na určitou dobu přerušeno slavení velikonočních svátků.¹⁷⁶

Celkově to vypadalo tak, že v Chrámu oba velké vchodové velesvatyňové sloupy se rozestoupili a krásně barevná velká opona za zvuku sykotu se roztrhla odshora dolů a spadla po obou bocích. (Mt 27, 51) Bylo možné podívat se do velesvatyně. Ve velesvatyni se zjevil velekněz Zachariáš s výhružkami. Ten byl kdysi zavražděný mezi oltářem a Chrámem. Prorok Jeremiáš se zase zjevil na oltáři se slovy, že oběť je u konce a nová oběť začíná. Ale o těchto zjeveních a slovech měli lidé zakázáno mluvit od některých velekněží, kteří jim vyhrožovali velkými tresty a popírali pravost zjevení. Za velkého rachotu byly dveře do velesvatyně vyvráceny a bylo slyšet slova: „Odejďme odtud!“ Byl to hlas andělů, kteří začali opouštět Chrám. Tu se zatřásl oltář pro obětování kadidla, svitky spadly a ostatní předměty se převrhly, chaos se stále zvětšoval. Mnoho lidí včetně Josefa z Arimatie a Nikodéma opustilo chrámové prostory. Mrtvoly se procházely po Chrámu a vyhrožovaly přítomným, na některých místech ležely i na podlaze, ale po vyřčení slov andělů se odebraly nazpět do svých hrobů. Po všech těchto Božích znameních se mnozí ze třiceti dvou farizeů, obrácených pod Ježíšovým křížem na Golgotě, obořili na Annáše i Kaifáše a nakonec se vzdálili z Chrámu. Annáš se schovával hrůzou schoulený v koutě Chrámu a křičel. Vyděšený Kaifáš pln zloby a nadutosti nenechal na sobě nic znát, strašil přítomné, vnucoval jim své lži o Ježíšově čarodějnictví a o Ježíšových stoupencích, kteří údajně společně s Kristem způsobili poškození Chrámu. Mnozí mu neuvěřili, ale tajili svůj názor, protože byli silně rozrušeni. Velikonoční svátky byly přesunuty, lid se rozešel.¹⁷⁷

Po třetí hodině odpolední nastaly i na mnoha místech Jeruzaléma nečekané události. Zřítilo se mnoho hrobů, včetně hrobu Zachariáše, zřítily se schody, na kterých byl náš Pán posmíván, rovněž mnohé zdi domů i ohniště, kde Petr poprvé zapřel Pána Ježíše. Vše se kymácelo a zemětřesení otrásl i Pilátovým palácem. Vystrašenému Pilátovi se na nádvoří zjevovaly mrtvoly a vykřikovaly slova o jeho nespravedlivém odsouzení Krista, tak se zamkl v tajné komnatě paláce. I vystrašený, jak smyslů zbavený Herodes, nařídil zamknout každý vchod. Přibližně se v Jeruzalémě a okolí zjevovalo sto zemřelých, kteří povstali ze svých hrobů a hrozivými slovy svědčili lidem o Pánu Ježíši. Jednalo se ale jen o ty duše, které povolal Pán Ježíš z předpekli. Sundaly si roušky z tváří a jakoby vznášejícím se

¹⁷⁶ Srov. tamtéž, s. 313.

¹⁷⁷ Srov. tamtéž, s. 313-315.

pohybem postupovaly ulicemi města a v domech svých potomků vyhrožovaly přítomným za účast na Ježíšově smrti. Na místech vyhlášení Ježíšova trestu smrti tyto duše provolávaly Kristovu slávu a hrozily vrahům. Lidé se schovávali a opět zavládla veliká bázeň. Přibližně ve čtyři hodiny odpoledne se mrtví navrátili zpět do svých hrobů. Mnohá jiná zjevení a znamení se objevovala i na jiných místech Svaté země. Na všech místech byl zmatek a jen malá část lidí jedla večer velikonočního beránka.¹⁷⁸

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Zde shodně Lukáš se sestrou píše o předání Ježíšova ducha nebeskému otci. Matouš i Anna Kateřina nám společně podávají zprávu o mrtvých vstávajících z hrobů, objevujících se ve svatém městě a zjevujících se lidem. Taktéž o chrámové oponě roztrhané vpůli odshora až dolů.

2.2.3 Josef z Arimatie žádá po Pilátovi Ježíšovo tělo

Když už byl všude klid, tak byl vyděšený Pilát o všem informován z různých zdrojů. Poslal tedy na Kalvárii svoje dráby pro mrtvá těla ukřižovaných, jak mu židovská velerada navrhla. Doporučila mu rovněž zlomit ukřižovaným v těle kosti a po jejich smrti je sundat z kříže. Neměli tam totiž viset přes sobotu.¹⁷⁹ (J 19,31-32)

Josef z Arimatie, člen velerady, šel k Pilátovi, protože se dozvěděl o Ježíšově smrti a dohodl se s Nikodémem, že pohřbí Ježíšovo tělo ve své nové skalní hrobce v zahradě nedaleko Kalvárie. (Mk 15,42-43) Josef upřímně prosil vystrašeného a zmateného Piláta o sejmutí Ježíšova těla z kříže za účelem pohřbení ve vlastní hrobce. (Mk 15,42-43) Pilát byl v údivu nad žádostí čestného Josefa a s předstíráním se divil, že Ježíš je už mrtev. (Mk 15,44) Před malou chvílí poslal totiž strážníky na Kalvárii, aby usmrtili ukřižované přeražením nohou. (J 19,32) Nechal si zavolat velitele vojska Abenadara, který mu oznámil Ježíšovu smrt o třetí hodině, tlumočil Jeho poslední slova a silný výkřik, popsal zemětřesení i prasknutí vrchu. (Mk 15,44-45) Pilát tedy ihned nechal Josefovi sepsat dokument, ve kterém bylo uvedeno, že mu daruje tělo židovského krále, že je teď tělo Josefovi přenecháno za účelem sejmutí z kříže a pohřbení. (Mk 15,45) Josef z Arimatie se sešel s Nikodémem

¹⁷⁸ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 316-318.

¹⁷⁹ Srov. tamtéž, s. 318.

a rozdělili si úkoly. Nikodém šel koupit koření i byliny potřebné k nabalzamování Ježíšova těla a Josef nakoupil krásné hebké plátno.¹⁸⁰ (Mk 15,46; J 19,38-39)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Jan uvádí stejně s Annou Kateřinou, jak židé podali návrh Pilátovi (popř. ho požádali), aby nechal ukřižovaným zlámat kosti a poté byli sundáni z křížů, aby tam neviseli přes sobotu.

Evangelista Marek se shoduje s vizionářkou o Josefu z Arimatie, členu rady, který šel žádat Piláta o Ježíšovo tělo a shodují se i nad Pilátovým údivem. Oba popisují, že si nechal Pilát zavolat vojáka, kterým si nechal potvrdit Ježíšovu smrt a na základě vojákovy tvrzení o Pánově smrti daroval Pilát mrtvé Ježíšovo tělo Josefovi z Arimatie, který šel poté koupit plátno, potřebné k pohřbu Pána Ježíše.

Evangelista Jan i sestra podávají zprávu o vojácích, kteří měli ukřižovaným zlámat kosti. Rovněž oba píší o Nikodémovi, který zajistil určité byliny, důležité k pohřbu Kristova těla.

2.2.4 Ježíšův bok je proboden, zlomení nohou lotrům

Golgota byla zahalena smutkem a tichem. Naproti Ježíšova kříže seděli nebo stáli se zahalenými hlavami a velkým zármutkem matka Marie, Jan, Marie Kleofášova, Magdaléna a Salome. Šest vojáků s žebříky a různým nářadím šlo ke kříži. Postavili se na žebřík a strkali do Ježíšova těla, protože nevěřili, že je již mrtev. Matku Marii znovu pojal strach z toho, že chtějí Ježíše tupit i po smrti. Tělo našeho Pána bylo úplně studené a ztuhlé, tak se vojáci začali zabývat oběma lotry. (J 19,33) Ale jejich pohledy zůstaly nedůvěřivé. Z žebříků přerazili oběma lotrům ostrými palicemi kosti. (J 19,32) Odvázali provazy a těla lotrů nechali padnout na zem. Poté je na provazech odtáhli do údolí mezi městskými hradbami a horou, tam je zakopali.¹⁸¹

Vojáci stále pochybovali o Pánově smrti. Kristovi blízcí už chtěli odejít, protože se obávali hrozného zacházení s Ježíšovým tělem, po zkušenostech snímání těl lotrů. Nyní se stal pětadvacetiletý poddůstojník Cassius vykonavatelem proroctví. (J 19,36-37) Cassius, později Longinus, vytáhl svoje složené kopí, připojil k němu ostatní části i hrot a rozjel se na koni co nejrychleji ke kříži, ale byl ostražitý u pukliny ve skále. Zůstal stát

¹⁸⁰ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 318-320.

¹⁸¹ Srov. tamtéž, s. 320-321.

napravo od našeho Pána a kopí, drže oběma rukama, zapíchnul s velkou silou do propadlého pravého Spasitelova boku přes vnitřnosti až do srdce tak, že železný hrot kopí prořízl na levé straně hrudi menší ránu. Poté Cassius rychle kopí vytáhl a z Ježíšova svatého těla, ze široké rány na pravé hrudi, vytryskl silný proud krve a vody. (J 19,34) Cassius, jehož tvář byla nyní obmyta spásou a milostí, klesnul na kolena a hlasitě vyznával víru v Krista, bušice se do hrudi. Jeho předtím nemocná duše i oči byly uzdraveny. Když viděli vojáci proměněného Cassiuse, rovněž se vrhali na kolena, vyznávali Krista a bili se do hrudi.¹⁸²

Matka Maria vnímala bodnutí kopím jako ránu ve vlastním srdci a spadla do náruče kolegyň. Kristova svatá krev s vodou stékala z rány na pravé straně hrudi na čistý kámen a příznivci s vážností sbírali Ježíšovu krev s vodou miskami do lahví a krev vysušovali později svými šátky. Pochopové odešli na Pilátův rozkaz nedotýkat se Kristova těla. Tyto události u Ježíšova kříže se udály po čtvrté hodině odpolední. Pánovi přátelé se zatím dozvěděli dobrou zprávu o možnosti uložení Kristova těla do hrobky Josefa z Arimatie na základě Pilátova svolení.¹⁸³

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Jan s omilostněnou shodně uvádějí, že Pánu Ježíši vojáci kosti nelámali, ale zlámali je oběma lotrům ukřižovaným společně s Pánem. Rovněž se oba zmiňují o proroctví, které Jan v evangeliu přímo cituje: „Ani kost mu nebude zlomena.“ (J 19,36) „Uvidí, koho probodli.“ (J 19,37) Dále se shodují v informaci, že Pánu Ježíši jeden z vojáků probodl kopím bok, ze kterého vytryskla krev a voda.

2.2.5 Některá místa starého Jeruzaléma

Vizionářka zde popisuje, že kříž našeho Spasitele byl zakopán severně na úpatí hory Kalvárie a později byl nalezen, ale nálezce není uveden.¹⁸⁴

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Žádný z evangelistů se o zakopání a nalezení Kristova kříže nezmiňuje.

¹⁸² Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 321-322.

¹⁸³ Srov. tamtéž, s. 322-323.

¹⁸⁴ Srov. tamtéž, s. 326.

2.2.6 Zahrada a hrob Josefa z Arimatie

Zahrada Josefa z Arimatie byla pěkná, poměrně velká s vysokými stromy. Na konci se nacházela skála, v níž se nalézal nový, čistě opracovaný hrob, do kterého zatím nebyl nikdo pohřben.¹⁸⁵ (J 19,41-42; Mk 15,46) Do vcelku prostorné hrobky bylo nutné sejít po schůdcích dolů. Na jedné straně byl vykopán do skály prostor a přiléhal k ní jako oltář. Sloužil pro položení ovinutého mrtvého lidského těla. Dveře do hrobního výklenku byly kovové, otevíratelné na obě strany. Pokud by se před dveře postavil kámen k tomu určený, nikdo by je neotevřel. Tento velký kámen, částečně zaoblený, byl nachystán před vchodem do hrobky, odvalen dovnitř a umístěn před zavřené dveře do výklenku byl až po pohřbení Ježíše. Aby bylo možné se do hrobu znovu dostat, musely se k železným kruhům nasazeným na kámen připevnit řetězy visící ze stropu. Poté několik mužů odtlačovalo kámen za pomoci řetězů na stranu ode dveří hrobky.¹⁸⁶

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina se shoduje s evangelistou Janem ve zprávě o zahradě, ve které se nacházel nový hrob, do něhož zatím nebyl nikdo pohřben. S evangelistou Markem se shoduje naše sestra s informací o hrobu vytesaném do skály, před jehož vchod bylo možno přivalit kámen.

2.2.7 Snímání z kříže

U kříže s Ježíšovým tělem stálo jen několik vojáků, když tu se přišlo podívat na Pána asi pět mužů a zase odešli. Pravděpodobně se jednalo o Jeho učedníky. Rovněž Josef z Arimatie se asi třikrát vyskytoval v okolí hory s Nikodémem. (J 19,39). Poprvé možná proto, aby od vojáků odkoupili Pánovy šaty, podruhé zjišťovali stav lidí a poté odešli ke hrobu. Potřetí zjišťovali podmínky pro snětí Ježíšova těla z kříže a vzdálili se do města. Oba muži ve smutečním oděvu společně se služebníky začali přinášet předměty a potřeby nutné pro snětí Pánova těla z kříže a Jeho nabalzamování. Měli dva žebříky, mnoho vonných mastí, koření, bylinky, oheň ve svítilně a na nosítkách sluhové nesli houby, vaky, nádoby i jiné věci. Zahalená a ve smutečním oblečení šla na Kalvárii i matka Marie, stejně tak i její čtyři přítelkyně v doprovodu Jana. Pod svými plášti nesly látky a šátky.¹⁸⁷

¹⁸⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 324, 326.

¹⁸⁶ Srov. tamtéž, s. 327-328.

¹⁸⁷ Srov. tamtéž, s. 328-329.

Na Kalvárii bylo pochmurno a obrácení vojáci s vážností stáli v blízkosti kříže. Josef, Nikodém, Jan, matka Marie a její přítelkyně se setkali na hoře a mluvili spolu o všech proběhlých událostech i o probodnutém Ježíšově boku. Když došel velitel Abenadar, začali se smutkem a s úctou v srdci snímat svaté mrtvé tělo drahého Spasitele a připravovat k pohřbu. (J 19,38) Matka Marie s Magdalénou seděly u kříže a připravovaly potřebné věci k pohřbu. Cassius sděloval Abenadarovi o zázračném uzdravení svých očí.¹⁸⁸

Josef s Nikodémem, stojící na žebřících zezadu Ježíšova kříže, držíce velké plátno s třemi širokými řemeny, připoutali Pána ke kmeni kříže, a to pod koleny a pod pažemi. Ježíšovy paže potom přivázali šátky k ramenům kříže. Museli vytlouct vzadu kolíky z hrotů hřebů, také velké hřeby z rukou. Velké hřeby vyšly z Ježíšových, široce rozevřených ran lehce, Jeho tělo již bylo šátky povytaženo nahoru, tudíž nespočívalo plnou váhou na hřebech. Plátno muži přivázali k příčným dřevům kříže a Pánův trup se nyní vsedě opíral plátna. Hřeb z levé ruky vybíjel Josef a paži pomalu spouštěl do plátna k tělu. Nikodém přivázal Pánovu trním korunovanou hlavu i pravou ruku k příčnému dřevu kříže, vytloukl hřeb z pravé ruky a spustil ji do plátna. Voják Abenadar vybil velký hřeb z nohou a Cassius položil veškeré hřeby poblíž matky Marie. Nyní přemístili žebříky na přední stranu kříže vedle Pánova těla. Postupně odvazovali řemeny z kmene kříže a přivazovali je k hákům na žebříku stále níže, Pánovo tělo klesalo a velitel Abenadar je ze stoličky chytil pod koleny do náruče. Josef s Nikodémem jemně drželi paže a sestupovali s ním dolů. Dojemně, opatrně a s láskou bylo Spasitelovo tělo sundáno z kříže na zem a poté zahaleno od boků ke kolenům. Poté je položili je na plátno do bolestné náruče matky Marie.¹⁸⁹ (J 19,38-39)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Omilostněná uvádí shodně s evangelistou Janem zprávu o snětí Ježíšova těla z kříže. Oba nám podávají zprávu o Josefovi, který snal Pánovo tělo z kříže a zmiňují i Nikodéma, jenž mu pomáhal.

2.2.8 Příprava k pohřbu

Na hoře již zůstali pouze dobří lidé ochotni pomoci, strážili tam před narušiteli. Muži položili sedící, bolestí vysílené matce Marii tělo jejího milujícího Syna na plátně do klína. Ztrýzněné svaté tělo leželo na roztáhnutém plátně, Spasitelova hlava se opírala

¹⁸⁸ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 330.

¹⁸⁹ Srov. tamtéž, s. 333-334.

o Mariino pozdvižené koleno a její ústa líbala Synův zkrvavený obličej. Magdaléna se dotýkala svojí tváří Jeho nohou.¹⁹⁰

Statečná matka Marie s Magdalénou začaly umývat Ježíšovo tělo a jejich přítelkyně Veronika, Salome a Marie Kleofášova jim ochotně pomáhaly s podáváním misek s čistou vodou, houbiček, šátků, vonných bylin i mastí. Použitá voda s Ježíšovou krví se nevylívala, ale ženy ji shromažďovaly v kožených měšcích. Jan zprostředkoval komunikaci mezi muži a ženami, také pomáhal při přípravě těla k pohřbu. Přítomna byla i starší sestra matky Marie, žena v létech – Marie Heli, která sedíc v tichosti vše sledovala. Matka Marie začala pomalu sundávat trnovou korunu ze Spasitelovy hlavy. Za pomoci druhých ji musela v zadní části rozevřít a určité trny bylo nutné jednotlivě odříznout od koruny, jelikož byly zabodnuty do svaté hlavy a při manipulaci s korunou by se tak mohly rány v hlavě rozšířit. Se smutkem v srdci vytahovala matka Marie kleštěmi trny ze Spasitelovy hlavy a pokládala je vedle hřebů a trnové koruny.¹⁹¹

Matka Marie začala starostlivě umývat Ježíšův krvavý, bolestí a ranami zdeformovaný obličej. Houbou a šátkem umývala krev z ran na hlavě, z očí, uší, nosu, z pootevřených úst, zubů, jazyka, z krví splených a vytrhaných vousů i vlasů, které hezky uhladila. Políbila Jeho tvář a zahalila ji. Při omývání zmučeného a zakrváceného těla, zad a roztrhaných rukou se projevila všechna brutalita. Ramena Jeho neohebného těla, plného ran a podlitin, byla od přetěžkého kříže rozedrána do masa, veškeré svaly byly přetrženy a hrudní kosti vyvráceny. Na pravém boku byla viditelná velká rána od vojákovy kopí, které způsobilo rozpůlení Spasitelova srdce. Tento hrot Cassiova kopí pronikl až do levé strany hrudi, kde zanechal na prsu malou ránu. Matce Marii pomáhala s omýváním Magdaléna, klečící na kolenou. Umývala svými slzami více než vodou převážně Pánovy nohy a svými vlasy je utírala. Čistou vodu nosili někteří muži, vojáci i Cassius v měšcích a ve džbánkách od nedaleké studny Gihon.¹⁹²

Zářící namodralé Pánovo tělo, na mnoha místech červené barvy a bez kůže, plné podlitin, začala matka Marie od hlavy natírat mastmi. Svaté tělo spočívalo v jejím klíně a Marie, s láskou líbajíc Synovy ruce, plnila vonnými mastmi veliké rány po hřebech na ruce, rovněž v obličejí, na hrudi i na jiných místech. Mastmi, které jí přítelkyně podávaly, potírala celé tělo i vlasy. Plačící Magdaléna mazala mastí Pánovy nohy a svou tváří se jich často dotýkala. (Lk 23, 55-56) Matka Marie zavinula Jeho hlavu do plátna, ale nepřetáhla

¹⁹⁰ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 334-335.

¹⁹¹ Srov. tamtéž, s. 335-336.

¹⁹² Srov. tamtéž, s. 336-337.

zatím obličejovou roušku. Zatlačila Pánovi částečně otevřené oči a její ruka na nich chvíli spočinula. Zavřela Jeho ústa, plačice objímala svaté tělo a svoji hlavu sklonila k tváři svého Syna.¹⁹³

Na základě Janovy prosby se matka opětovným vroucím obětím a pohnutými slovy rozloučila s tělem svého Syna. Muži vzali svaté tělo na plátně z klína Marie a odnesli je dolů, připravit k pohřbu, protože se blížila sobota. (Lk 23,54) A poté pocítila matka novou bolest. Na ploché skále již muži vše připravili k balzamování. Ježíšovo tělo položili na tkané (jakoby krajkové) plátno a další velké plátno drželi muži nad ním. Bederní roušku i opasek Pánovi pod tímto plátnem odvázáli vkleče Josef s Nikodémem a cudně Mu houbami umyli tuto část těla. Pak muži zvedli svaté tělo příčnými plátny za záda a pod kolena a umývali ho houbami zcela dočista. V závěru tělo umyli myrhovou vodou. (J 19,39) Pak položili svaté tělo, s úctou je rukama narovnali a pod bedra podložili tři lokte dlouhé a loket široké plátno. Pánův klín zaplnili bylinkami a svaté tělo posypali práškem od Nikodéma. Spodní část těla se všemi mastmi ovinuli do připraveného plátna a stáhli uzlem mezi nohama. Voňavými mastmi pomazali zranění v bocích, na nohy nasypali koření i byliny a dobře ovinuli.¹⁹⁴ (J 19,40)

Nyní přivedl Jan matku Marii a její přítelkyně k Ježíšovu tělu. Marie klečíc položila pod hlavu hebký šátek, který jí darovala Pilátova žena – Klaudie Prokla. Společně s ostatními ženami nasypaly bylinky, nitkové rostliny i jemný prášek do míst mezi krk, ramena a hlavu Pánova těla, až k tvářím, koření vložily do rukou i pod nohy. Magdaléna vlila voňavku do rány na pravém boku a muži ji vyplnili vonnými mastmi. Namastili také místa v podpaží a celou horní část Ježíšova těla, Jeho ruce zkřížili přes klín a svaté tělo ovinuli s veškerým kořením do velkého bílého plátna až po hrud'. Pod jedním Pánovým ramenem prostrčili ukončení plátna, ovázali jím hlavu a celé tělo až k nohám tak, že se podobalo kukle. Pánovo zabalené tělo pozdvihli a opět položili na velké plátno, asi šest loket dlouhé a tělo do něj opět zavinuli. Plátno zakoupil Josef z Arimatie.¹⁹⁵ (Mk 15,45-46)

V této chvíli, když se všichni přítomní loučili s Pánem a v slzách klečeli u Jeho těla, se stal zázrak. Ježíšovo tělo i se všemi ranami se obtisklo do přední části plátna. Obtisk Pánovy postavy měl hnědočervenou barvu. Všichni byli ohromeni, plakali a objímali Ježíšovo tělo. Plátno znovu rozvinuli, ale všechna plátna i šátky kolem Jeho těla zůstaly bílé, pouze na vrchní roušce byl obtisknut obraz Spasitelova těla. Na spodní straně plátna je

¹⁹³ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 337.

¹⁹⁴ Srov. tamtéž, s. 338-339.

¹⁹⁵ Srov. tamtéž, s. 339.

otisk celých Ježíšových zad. Na té části plátna, která Ho zakrývala, zůstal otisk přední části Pánova těla – tento úsek plátna musel však být složen, protože nahoře se do sebe sbíhaly všechny rohy plátna. Na plátně nezůstal žádný otisk krvácejících ran! Pánovo celé tělo bylo totiž pokryto vonnými mastmi i kořením a obepnuto několikerými plátny. Zde náš Mesiáš jako kdyby chtěl přítomné obdarovat za jejich láskyplnou starostlivost, a i přes všechna zakrytí ponechat svůj zázračný obraz. Jedná se o svědectví Božství v Ježíšově těle. Po zmrtvýchvstání vlastnili toto zázračné plátno, ostatní plátna i roušky Kristovi příznivci. Dokonce se stalo, že při modlitbách zbožných mužů vznikly najednou tři obtisky tohoto plátna, a to celého složeného obrazu přední strany Ježíšova těla.¹⁹⁶

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Lukáš a naše sestra se shodují ve zprávách o vonných mastích žen a o blížícím se sobotním dni.

S Janem nám sestra Anna Kateřina podává informaci o zabalení Pánova těla i s vonnými látkami do lněných pláten, které byly potřebné k tehdejšímu pohřbívání.

S evangelistou Markem se shoduje omilostněná ve zprávě, že plátno zakoupil pro Ježíšův pohřeb Josef z Arimatie.

2.2.9 Položení do hrobu

Za tichého zpěvu žalostných žalmů kráčel smuteční průvod k hrobce přibližně sedm minut. Vpředu šli vojáci s pochodněmi, jelikož v hrobě bylo potřebné světlo. Přikryté Pánovo tělo odnášeli Nikodém, Josef, Abenadar a Jan na kožených nosítkách, na kterých byly připevněny po stranách dvě tyče. Tato situace Anně Kateřině připomínala archu úmluvy. Doprovázely je matka Marie se svojí starší sestrou Marií Heli, Marie Kleofášova, Magdaléna a ostatní ženy: Veronika, Salome Zebedeova, Salome z Jeruzaléma, Marie Salome, Marie Markova, Jana Chusova, Zuzana a Anna – neteř svatého Josefa. Mezi posledními šli Cassius s vojáky. Z povzdálí vše sledoval Janův bratr, Jakub starší, aby následně o všem informoval ostatní Pánovy učedníky v jeskyních.¹⁹⁷

Tak průvod došel do zahrady k nové, čisté hrobce ve skále. (Mk 15,46; J 19,41) Muži tyčemi odvalili kámen od jeskyně. Muži drželi tělo Pána na desce a na plátnu. Hrobové lože bylo u nohou částečně vyvýšené a užší než u hlavy. Naproti vstupu do jeskyně

¹⁹⁶ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 339-340.

¹⁹⁷ Srov. tamtéž, s. 341.

si na sedadlo posedaly svaté ženy. (Mt 27,61; Lk 23,55) S Ježíšovým tělem šli muži do jeskyně a položili je na zem, aby mohli do vyhloubeného úseku nasypat vonné koření a nahoru položit plátno. Na takto připravený podklad položili Spasitelovo tělo. (srov. J 19,41-42) Se slzami v očích láskyplně objali tělo a odešli. Za tělem svého Syna vešla nyní do jeskyně matka Marie a plačíc seděla nad ním skloněná. Po Marii vstoupila plačíc do jeskyně i nářkáající Magdaléna a posypala tělo květinami. (Lk 23,55) Na vyzvání mužů opustila jeskyni a ti položili na Pánovo tělo nejdříve přikrývku a poté hnědé plátno přes celé hrobové lůžko. Po těchto úkonech zavřeli hnědé, asi železné dveře, před které postavili tyče do tvaru kříže a velký, těžký kámen pomocí tyčí přivalili do předsíně hrobky před zavřené dveře. (Mt 27,60) Kámen byl tak velký, že se na něj mohl položit celý člověk. Ještě zde byly jedny dveře z pletiva, které uzavíraly venkovní vchod do předsíně. Při všech úkonech v hrobce svítily pochodně. Kolem zahrady se smutně procházeli nějací muži, pravděpodobně učedníci.¹⁹⁸

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Vizionářka se shoduje s evangelistou Markem ve zprávě o hrobu vytesaném ve skále. S evangelistou Janem sdělují, že se jednalo o nový hrob, do kterého Ježíšovo tělo položili. Evangelista Matouš se sestrou popisují, že přítomné ženy seděly naproti hrobu; také, že ke vchodu do hrobky byl přivalen velký kámen. Evangelista Lukáš s Annou Kateřinou popisují, že ženy viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno.

2.2.10 Návrat domů od hrobu, Sabat

Matka Marie, Magdaléna, Jan i někteří přátelé šli opět na Kalvárii pro předměty, které tam zůstaly od sundávání Pánova těla z kříže, a též se tam modlili. Ženy byly domluvené s Josefem a Nikodémem na možnosti přijetí do večeradla. Muži se odebrali do města, protože se blížila sobota. (Lk 23,54) Potkali se tam s Petrem, s Jakubem starším i mladším a plačice spolu hovořili, Petr jim za vše děkoval. Apoštolové byli také Josefem a Nikodémem pozváni do večeradla. Mezitím voják Cassius odjel i s kopím k Pilátovi a popisoval mu všechny události. Vladař sdělení s hrůzou naslouchal, ale nenechal na sobě nic znát, ovšem kopí musel Cassius postavit přede dveře, kvůli vladařově pověřivosti.

¹⁹⁸ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 342-345.

Rovněž mu Cassius přislíbil podávání všech informací v případě, že ho postaví k hrobu jako stráž, kterou dle jeho soudu budou židé vyžadovat.¹⁹⁹

Ve večeradle se sešli někteří Ježíšovi učedníci, většina apoštolů, matka Marie se svými přítelkyněmi i Abenadar. Smutně jedli u několika stolů beránka, ale nejednalo se o velikonočního beránka, toho již snědli včera. Později přišli i jiní přátelé. Na zpáteční cestě z večeradla domů šel Josef z Arimatie, někteří učedníci i ženy společně. Náhle vyšla z úkrytu skupina pohanských vojáků, popadli Josefa a internovali ho do věže městského opevnění. Ostatní přítomni se strachem utekli. Toto zatčení zkonstruoval Kaifáš, který chtěl nechat v tajnosti Josefa ve vězení vyhladovět.²⁰⁰

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Lukáš nám podává shodně zprávu se sestrou, že se blížil sobotní den.

2.3 Slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista

Ježíš řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.“

(J 11,25)

Vzkříšení Pána Ježíše Krista je nejvýznamnějším tématem Nového zákona a nejdůležitějším námětem křesťanského zvěstování. Také je nejvyšší pravdou a středem křesťanské víry ve Spasitele.²⁰¹ Ježíšovo zmrtvýchvstání, o kterém nás informují všichni čtyři evangelisté, je odlišné od ostatních biblických znovuoživení člověka.²⁰² Lazarovo opětovné navrácení do života, stejně jako Jairovy dcery nebo syna naimské vdovy, bylo pouze cestou zpět do obvyklé lidské existence. (J 11; Mt 9; Lk 7) V Písmu není žádná zpráva o tom, že by znovu nemuseli zemřít nebo že by byli nějakým způsobem oslaveni. Ovšem Pán Ježíš je v Bibli líčen jako vítěz nad smrtí, který povstal k jiné formě života, k životu věčnému. Byl vzkříšen Božím zázrakem a navrací se nesmrtelný ve slávě a moci.

Při srovnávání popisu vidění Anny Kateřiny s evangelijními zprávami se i v této kapitole zaměřuji na evangelistu, který byl dle mého pozorování vizím setry Anny Kateřiny nejbliže.

¹⁹⁹ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 345-346.

²⁰⁰ Srov. tamtéž, s. 346-347.

²⁰¹ Srov. MAREČEK, P., Předmluva, *Ježíšovo vzkříšení v evangeliích*, s. 7.

²⁰² Srov. BROWN, R. E., *Ježíš v pohledu Nového zákona*, s. 189.

2.3.1 Ježíšův hrob je strážěn

V noci z pátku na sobotu šli po poradě židovští náboženští představitelé i s Kaifášem za Pilátem s žádostí, aby nechal Ježíšův hrob strážit až do třetího dne, aby nemohl nikdo z Ježíšových učedníků Jeho tělo z hrobu ukrást a poté prohlásit, že Ježíš vstal z mrtvých. (Mt 27,62) Rozpomenuli se totiž na Jeho slova za života, jak předpověděl, že třetího dne vstane z mrtvých. (Mt 20,18) Tvrdili, že pak by byl ten druhý podvod horší než ten první. Ale Pilát jim zcela nevyhověl. Poskytl jim ke stráži jen vojáka Cassia, aby vše sledoval a měl tak zpětnou vazbu. Židům sdělil, aby si hrob strážili svou stráží, kterou mají.²⁰³ (Mt 27,62-65)

Dvanáct mužů šlo v doprovodu chrámové stráže, pravděpodobně se jednalo o osobní stráž farizeů, římscí vojáci mají totiž jiné oblečení – s hořícími pochodněmi i s koši k hrobce a prověřili si, že Ježíšovo tělo je stále v hrobě. Poté určitým způsobem natáhli provazy přes dveře hrobky až ke kameni přede dveřmi a provazy zapečetili pečetí ve tvaru pŕlměsíce. (Mt 27; 60,65-66) Stráž se posadila k hrobu, ale muži na stráži se vždy po určité době střídali a zajišťovali si jídlo. Cassius strážil stále u hrobu bez možnosti opustit své místo a přijal od Boha velkou milost. Zcela se proměnil, prošel zázračnou vnitřní proměnou a stal se z něho nový člověk.²⁰⁴

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina se shoduje s evangelistou Matoušem ve zprávě o zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista, které pronesl ještě za svého života a mělo nastat třetího dne po Jeho smrti. Rovněž nám společně podávají zprávu o židovských náboženských vůdcích, kteří přišli za Pilátem s žádostí o třídní stráž k Ježíšovu hrobu z obavy, aby tělo nebylo ukradeno Jeho přívrženci a nebyl poté prohlášen za zmrtvýchvstalého. Tvrdili také, že v tomto případě by byl ten druhý podvod horší než ten první.

Zcela se neshodují ve zprávě o stráži u hrobu. Matouš píše, že Pilát poskytl stráž žadatelům. Omilostněná ale viděla, že Pilát poskytl žadatelům pouze jednoho vojáka k hrobu a židovským představitelům sdělil, aby si hrob hlídali sami, protože mají svou vlastní stráž. Ale shodují se ve zprávě o zapečetění kamene před hrobem a postavení stráže.

²⁰³ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 349.

²⁰⁴ Srov. tamtéž, s. 349-350.

2.3.2 Ježíšovi přátelé na Bílou sobotu

Matka Marie se svými přítelkyněmi šla od hrobu do jednoho domu, ve kterém byl velký sál a určité prostory vyhrazené k noclehu. Uložily všechno nářadí, rozsvítily lampu v sále, ženy se postavily okolo matky Marie a plačice se všechny vroucně modlily k Bohu. Poté se lehce občerstvily a přišli i jiní přátelé. Po ukončení se někteří muži i ženy odebrali domů, ale u Kaifášova soudního domu byl z této skupiny vytrhnut Josef z Arimatie a zavřen ve věži. Některé ženy zůstaly v domě, modlily se, ale spaly jen krátce, protože ještě v noci kolem třetí hodiny odešly i s Janem do Chrámu, dle tradice otevřeného již o půlnoci.²⁰⁵

Chrám byl poloprázdný, znečištěný, rozbitý, v mnohých zdech byly průrvy i praskliny a opona byla roztržena na dvě části. Přítomni byli jen strážní a služebníci, mezi něž patřili synovci uvězněného Josefa z Arimatie. Po vyslechnutí zprávy o zatčení Josefa se rozesmutnili, ale provedli skupinu přátel po Chrám. Všichni se dívali s úctou a bázni na veškerá Boží znamení. Matka Marie vzpomínala na dětství a mládí, procházela s přáteli místy, na kterých byla vychovávána v Chrámě od dětství až do doby svého sňatku s Josefem. Vstupovali do prostor, kde se s Josefem vzali, kde obětovali malého Ježíše Bohu, kde našli Ježíše učícího se Zákoníky a kde bylo vysloveno proroctví Simeonem a Annou. Tady velmi zaplakala, protože tak, jak znělo v proroctví – meč prošel její duší. Některá místa v Chrámě matka Marie políbila, protože ctěla místa, která jí byla svatá, stejně jako ostatní židé. Modlíce se, se smutkem a se vzpomínkou na drahého Pána se rozloučili se zpusťšeným Chrámem a vrátili se k modlitbám do večeřadla.²⁰⁶

V tomto čase oslnivě zářící Pánovo tělo leželo stále v hrobě s dvěma klanějícími se anděly kolem a hrobku hlídalo asi sedm vojáků. (Mt 27,66) Dveře byly stále zavřené a kámen ležel na svém místě.²⁰⁷

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Evangelista Matouš shodně s Annou Kateřinou podává zprávu, že Ježíšův hrob byl střežen stráží.

²⁰⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 350-351.

²⁰⁶ Srov. tamtéž, s. 352-354.

²⁰⁷ Srov. tamtéž, s. 355.

2.3.3 O sestoupení do pekel

Duše, kterou vypustil drahý Pán ohromným výkřikem, záříc sestupovala u kříže do země za doprovodu mnoha andělů včetně Gabriela. Ježíšovo Božství setrvalo sjednocené jak s Jeho tělem na kříži, tak s Jeho duší. Ježíšova duše se vydala do prostoru, zajímavě rozděleného do tří částí – do tří světů, které byly rozděleny jistou sférou.²⁰⁸

Náš drahý zářící Spasitel vítězně prošel dvěma kruhy s doprovodem andělů. Vpravo byly duše z doby od Abraháma až po Jana Křtitele, vlevo praotcové až do doby Abrahámovy. Duše v těchto světech ještě nepoznaly Ježíše, ovšem pronikla jimi útěcha a spasení je velice rozradostnilo. Náš Vykupitel vstoupil do prostoru mezi těmito dvěma kruhy a oslovil zde přebývajících prarodiče Adama a Evu, kteří se Mu s nesmírnou radostí začali klanět. Poté s nimi vyšel a vstoupili do prostoru nalevo, kde se nacházela brána, na kterou andělé zabušili. Ozámili tak Pánův příchod a náš Spasitel triumfálně vstoupil. Zde se už nacházeli i zlí duchové trápící duše, ale andělé je spoutali a poháněli před sebou. Tyto duše ihned začaly oslavovat Pána, když se jim dal poznat. Před vstupem do prostoru na pravé straně se setkal s duší dobrého lotra, kolem níž byli andělé a mluvil s ní. Duše zlého lotra odcházela do pekla, vedena zlými duchy. Ale duše dobrého lotra vstoupila do Abrahamova lůna s ostatními spasenými dušemi za doprovodu andělů, kteří tam donutili vstoupit i zlé duchy. V tomto prostoru, který se nacházel výše než ostatní, pobývali svatí Izraele od patriarchů, Mojžíše, proroků až po Jáchyma, Annu a Josefa. Vládla zde tužba po spasení a všichni se blaženě klaněli Spasiteli. Zde nebyli přítomni zlí duchové, pouze ti svázání, kteří ale byli přede všemi donuceni přiznat svoje zahanbení.²⁰⁹

Anna Kateřina říká: „Mnoho duší bylo vysláno nahoru, aby pozvedly z hrobů svá těla a vydaly svědectví o Pánovi. Toto byl onen čas, kdy v Jeruzalémě vycházelo z hrobů tolik mrtvých. Vypadaly jako chodící mrtvoly a uložily svá těla znovu do země, jako posel odkládá svůj plášť, když vyplnil příkaz svého nadřízeného.“²¹⁰ (Mt 27,52)

Spasitelův vítězný průvod nyní postupoval do nižší sféry. V tomto prostoru pobývaly duše zbožných pohanů, kteří prahli po pravdě a dojemně se klaněli Pánovi. Protože se jednalo o lidi s hříchem modloslužby, nalézali se tu zlí duchové, kteří byli přinuceni přiznat svůj původ před Ježíšem. I ti byli svázání a hnáni dál až k pecku.²¹¹ Jednalo se o děsivou, velkou, černou, skalnatou strukturu s obrovskými černými vraty, se závorami

²⁰⁸ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 355.

²⁰⁹ Srov. tamtéž, s. 356-357.

²¹⁰ Tamtéž, s. 357.

²¹¹ Srov. tamtéž, s. 357.

a zámky, z níž se ozýval křik hrůzy a bolesti. Andělé otevřeli vrata a bylo slyšet klení, nadávky, utrpení, bědování, vztek, zvrácenosti, mučení a zoufalství. Byly tam bažiny plné trýzně, bolesti, odporu a zděšení. Zde náš Pán mluvil s Jidášovou duší. Andělé sráželi houfy zlých duchů na kolena a všichni se museli poklonit Pánu Ježíši Kristu. Velké množství zlých duchů andělé svázali, také Lucifera a vhodili ho do propasti noci, kde vše černě vřelo. Všechno tu vycházelo z protikladu blaženosti nebe, kde jsou nádherné zahrady, nekonečný pokoj, radost, svornost, klanění, proudy Božího požehnání a lásky.²¹²

Pán prošel nejružnější místa naší země i moře a Jeho zářící duše v doprovodu blažených duchů se pokojně vznášela všemi prostory. Z očištných míst a z předpekli doprovázelo nahoru, do místa pod nebeský Jeruzalém, Spasitelovou duší nekonečné množství spasených duší. Na nebeských tabulích měly nachystáno radostné občerstvení.²¹³

Naše sestra nám říká: „Sestoupení do pekel, jež jsem spatřila, je obraz z minulých dob, ale dnešní spása je trvalá pravda; neboť Ježíšovo sestoupení do pekel je zasazením stromu milosti jeho zásluh o ubohé duše a trvalá a dnešní spása ubohých duší je ovocem tohoto stromu milosti v duchovní zahradě církevního roku.“²¹⁴

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina podává zprávu shodně s evangelistou Matoušem o mnohých duších, které pozvedly z hrobu svá těla v době po Pánově smrti na kříži, vstoupily do Jeruzaléma a mnohým se zjevily.

2.3.4 Večer před vzkříšením

Učedníci Jan, Jakub a Petr přišli na konci sabatu k matce Marii a jejím přítelkyním, kde společně truchlili za naším Pánem a rovněž je utěšovali, poté odešli. Matka Marie byla stále na modlitbách. Tu k ní přišel anděl a oznámil jí, aby vyšla ven k Nikodémově brance, že se tam blíží její drahý Syn. Marie v tichosti a plná radosti odešla k městským hradbám, k Nikodémově brance, přibližně kolem deváté večerní hodiny.²¹⁵

Anna Kateřina nám sděluje: „...a spatřila jsem Ježíšovu duši, jak se zářící a bez ran, doprovázena zástupem duší praotců, vznáší k Marii. Obrátil se k praotcům a ukázal přitom na svatou Pannu a řekl: „*Maria, má Matka.*“ Vypadalo to, jako by ji objal; nato zmizel.

²¹² Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 357-359.

²¹³ Srov. tamtéž, s. 359-360.

²¹⁴ Tamtéž, s. 361.

²¹⁵ Srov. tamtéž, s. 361.

Svatá Panna však klesla na kolena, políbila zemi, kde stál a její nohy zůstaly obtisknuté v kameni...²¹⁶

Matka Marie spěchala s obrovskou radostí a útěchou ke svým přítelkyním, utěšovala je, ale neinformovala je o svých zážitcích. Ženy, Magdaléna, Marie Kleofášova, Salome, Jana Chusova a Marie Salome zrovna připravovaly vonné koření a masti, které nakoupili ve městě v době její nepřítomnosti. (Mk 16,1) Tím vším chtěly brzy z rána pomazat a posypat Ježíšovo tělo.²¹⁷ (Mk 16,2)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Sestra se shoduje s evangelistou Markem ve zprávě o ženách Marii, Magdaléně a Salome, které nakoupily vonné masti, aby jimi mohly pomazat Pánovo tělo.

2.3.5 Osvobození Josefa z Arimatie

Josef z Arimatie, modlící se v žaláři, byl vysvobozen po události, co matka Marie spatřila duši svého milovaného Syna. Stalo se tak, že Josefův žalář byl náhle zaplněn světlem a někdo ho zavolal jménem. Není jisté, zda to byl anděl nebo Pán Ježíš. Nadzvedl se strop, zářící postava spustila dolů látku s nařízením, ať vyšplhá nahoru, Josef tak učinil a opustil žalář. Potom se strop zavřel, postava zmizela a Josef bez povšimnutí přišel až do večeradla mezi učedníky. S radostí ho přijali, pohostili a děkovali za vše Bohu. Josef však z důvodu nebezpečí odešel na několik dnů do svého rodného města a po obdržení zprávy o možnosti navrácení se do Jeruzaléma přišel zpátky.²¹⁸

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Žádný evangelista nepodává zprávu o věznění Josefa z Arimatie a o jeho následné záchraně.

2.3.6 Noc před vzkříšením

Zářící svaté tělo Ježíše Krista leželo neporušené a zabalené v hrobce. Dva andělé, připomínající pózou cherubíny na arše úmluvy, obklopovali našeho Pána již od pohřbu a byli s Ním nyní i v hrobě. Pánův pohřeb i hrob tak připomínal archu úmluvy v různých

²¹⁶ EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 362.

²¹⁷ Srov. tamtéž, s. 362.

obdobích. Ježíšova duše spolu se spasenými duchy praotců pronikla skrze tvrdou skálu až k hrobu a nyní tak tajemně uviděli plně přítomné Božství – svaté, ztrýzněné tělo poseto zraněními až do hloubky, protože současně z těla spadly roušky. Hlubokou úctou a soucitem pohnuté duše se rozplakaly.²¹⁹

Viděla jsem, jako by Ježíšova duše, i když nebyla oživena, ale skrze úplné spojení se svatým tělem přece v něm a s ním z hrobu zmizela; zdálo se mi, jako by oba klanějící se andělé vynášeli svaté, zmučené tělo vzhůru, nahé a ubohé a plné ran, sice vzpřímené, ale přece v poloze, v jaké se nacházelo v hrobě. Viděla jsem, jak se vznáší nahoru skrze skálu, která se zatřásla, k nebi, a měla jsem vidění, jako by Ježíš ukazoval své zmučené tělo před trůnem svého nebeského Otce mezi nesčíslnými chóry klanějících se andělů právě takovým způsobem, jako byla po Ježíšově smrti přijata těla mnohých proroků jejich dušemi a vedena do Chrámu, aniž obživla a znovu musela zemřít, neboť duše se od nich znovu a nenásilně oddělily.²²⁰

Hrobová skála se otřásla, strážce u hrobu omdlely, ale Cassius strážil stále na svém místě, i když byl vnitřně velice rozrušený. Matka Marie s přítelkyněmi zatím nachystaly vonné masti do šátků a brzy ráno měly v plánu jít k Ježíšovu hrobu. Marie statečně utěšovala obavy žen z možného pronásledování a posléze si šly odpočinout. Kolem jedenácté hodiny před půlnocí opustila v tichosti večeřadlo, vydala se sama smutně do ulic a procházela celou křížovou cestu svého milovaného Syna. Zastavovala se na místech Ježíšova velkého utrpení, těchto míst se dotýkala a zbožně je líbala.²²¹

Kolem půlnoci došla na Kalvárii, kde se jí zjevil drahý Syn Ježíš – jako zářící mrtvola se svým ztrýzněným tělem. V čele zjevení byl jeden anděl a po bocích Pána dva andělé z hrobu za doprovodu velkého množství spasených duší. Hlas vycházející z nehybného těla Pána sděloval matce všechn děj odehrávající se v předpekli, nastávající zmrtvýchvstání s proměněným tělem a opětovné setkání se u Kalvárie na kameni, má Jej očekávat, kde upadl. Matka Marie v modlitbách poklekla na místo Ježíšova upadnutí a v duchu opět prožívala veškeré Jeho utrpení. Pánův průvod prošel celou křížovou cestu a duše viděly veškeré Spasitelovo kruté mučení, přibití na kříž, sejmutí, probodnutí boku i přípravu k pohřbu. Andělé láskyplně sbírali z cest všechnu svatou hmotu, jež byla z Pánova těla vytržena dráby mučením. Následně ji tajemným způsobem doplňovali zpátky

²¹⁸ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 363.

²¹⁹ Srov. tamtéž, s. 364.

²²⁰ Tamtéž, s. 364-365.

²²¹ Srov. tamtéž, s. 365-366.

do Ježíšova svatého, zářícího těla, které přišlo opět odpočívat do hrobky za přítomnosti klanících se andělů.²²²

Brzy z rána, když se obloha začala prosvětlovat, ještě s hořící svítilnou odešly Magdaléna, Salome, Marie Kleofášova a Jana Chusova z večeradla. V šátcích pod pláští odnášely živé květiny, vonné koření, vylisované šťávy i oleje k potření Kristova těla.²²³ (Mk 16,1-2; Lk 24,1)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina se shoduje s evangelistou Markem ve zprávě, že brzy ráno, hned po sobotě, šly ženy k hrobu Pána. Shodují se ve jménech Magdalény, Salome a jedné Marie.

S evangelistou Lukášem nám oba podávají zprávu, že ženy nesly vonné masti, které připravily pro Pána.

2.3.7 Vzkříšení Páně

Viděla jsem zjevení Ježíšovy duše, jak se snáší shora skrze skálu na své svaté tělo v podobě velké záře mezi dvěma bojovnými anděly (ti předchozí se zjevili v kněžské podobě) obklopena mnoha světelnými postavami a bylo to, jako by se duše nad tělem sklonila a splynula s ním, a nyní jsem viděla, jak se končetiny v plátcích a rouchách pohybují, viděla jsem zářící, živoucí tělo Pána, proniknuté duší a Božstvím, jak vychází ze strany rubáše, jako by vystupovalo z rány na boku. Tento pohled mi připomínal Evu, která vyšla z Adamova boku. Vše bylo naplněné světlem a září.

V jednom vidění jsem nyní spatřila, jako by se z hlubin pod hrobem vinulo nahoru obludné zjevení. Vztyčilo svůj hadí ocas a obrátilo svou dračí hlavu zlostně proti Pánovi. Kromě toho mělo, jestli si dobře vzpomínám, ještě hlavu lidskou. Viděla jsem však v ruce zmrtvýchvstalého Spasitele jemnou bílou hůl, na níž byl nahoře přivázán vlající praporek, a Pán stoupl na dračí hlavu a udeřil třikrát holí na ocas hada. Viděla jsem, jak se had pokaždé stahoval víc a víc a konečně zmizel, až byla dračí hlava úplně zaslápnuta do země a vztyčená zůstala pouze hlava lidská. [...] Myslím, že tento obraz se vztahuje na zaslíbení: „Potomstvo ženy rozdrť Pánovu hlavu.“ [...] Nyní jsem však viděla zářícího Pána vznášet se skrze skálu vzhůru.²²⁴

Nyní se země otrásala, bojovný anděl sestoupil k Pánovu hrobu jako blesk a usedl na kámen, který nejprve odvalil napravo. (Mt 28,2-3) Jednalo se o tak silné zemětřesení, že se zakývaly ohnivě koše a oheň se dostal i do okolí. Strážní padli ohromeni na zem a zůstali ležet celí ztuhlí a zkroucení, vypadali jako mrtví. (Mt 28,4) I voják Cassius, plný

²²² Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 366-367.

²²³ Srov. tamtéž, s. 367.

²²⁴ Tamtéž, s. 367-368.

záře, všechny události viděl a po pootevření hrobních dveří zjistil, že Ježíš v hrobce není, ale leží tam pouze prázdné roušky a plátna. Po nějakém čase odešel vše sdělit Pilátovi i učedníkům.²²⁵

Zmrtvýchvstalý, zářící, vážný a převelice krásný Spasitel se nejprve zjevil své matce Marii na Kalvárii a duše praotců se jí poklonily. Modrobílé, třpytící se roucho měl omotáno kolem končetin, vypadalo jako vlající plášť. Do Pánových zářících, objemných ran na ruku bylo možno vložit prst a z jejich středu vystupovaly paprsky směrem k prstům. Matka chtěla políbit rány na nohou, ale Syn ji pozdvihl uchopením za ruku a zmizel. Na nebi nad městem zářil světelný pruh.²²⁶

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Omilostněná se shoduje s evangelistou Matoušem ve zprávě o zemětřesení při sestoupení anděla z nebe k Pánovu hrobu. Anděl připomínal blesk, odvalil hrobní kámen a usedl na něj. Rovněž nás oba jednotně informují o strážích u hrobky, kteří ztuhli a vypadali jako mrtví, když se tento děj udál.

2.3.8 Svaté ženy u hrobu, Ježíšova zjevení

V době, kdy náš Spasitel vstal z mrtvých, šly nedočkavě čtyři přítelkyně matky Marie k hrobu, prokázat úctu Pánovu tělu. Nesly spoustu vonných masťů, bylin, květin i nardovou vodu k pomazání těla, jednalo se o jejich nejdražší věci. Nacházely se nedaleko Nikodémovy branky a říkaly si: „Kdo nám jen odvalí ten kámen od hrobu?“ (Mk 16,2-3) Ženy totiž nebyly informovány o hlídaném hrobu a žádná znamení neviděly, tak se dohodly, že budou truchlit před hrobem do příchodu některého z učedníků, který jim kámen odvalí. Netušily, že kámen je již odvalen a před hrobem leží zkroucená stráž.²²⁷

V hrobě leželo prázdné, splasklé, nezměněné velké plátno, do kterého bylo Pánovo tělo zahaleno, a zůstaly v něm jen byliny. Další plátno, které omotávalo toto velké plátno, leželo plnou svou délkou v přední části hrobu. Obličejová rouška byla rozevřená, ale šátek, kterým matka Marie zahalila Synovu hlavu, zůstal v takovém tvaru, jako kdyby v něm Pánova hlava stále spočívala.²²⁸

²²⁵ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 368-369.

²²⁶ Srov. tamtéž, s. 369.

²²⁷ Srov. tamtéž, s. 369-370.

²²⁸ Srov. tamtéž, s. 370.

Když ženy došly k zahradě, přepadl je strach ze světel i ležících vojáků u hrobky a dvě ženy zůstaly stát. Magdaléna sebrala odvalu, vstoupila do zahrady a Salome spěchala za ní. Společně prošly uprostřed zkroucených strážných do jeskyně a uviděly, že kámen je odvalen. (Mk 16,4; J 20,1) Magdaléna otevřela s bázni část dveří, které asi Cassius předtím zavřel a uvnitř uviděla velkou záři a na boku hrobu složená prázdná roucha. (Lk 24,3) Na pravé straně hrobu seděl anděl, který na ni promluvil, ale Magdaléna byla vyděšená. (Mk 16,5) Není jisté, zda Magdaléna a Marie Salome slyšely anděla mluvit, ale s bázni spěchaly pryč. Magdaléna za apoštoly do města, kde oznámila Petrovi a Janovi: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ (J 20,2) A Marie Salome sdělovala vše ženám, čekajícím na kraji zahrady. Nyní i Cassius pobídl rozmlouvající ženy k přesvědčení se o prázdném hrobu a společně vkročili do hrobkové předsíně. Tu se před nimi objevili dva andělé v bílém zářícím rouchu a vystrašené ženy přitiskly obličej k zemi.²²⁹ (Lk 24,4-5)

Jeden anděl k nim hovořil: „že se nemusí bát, že Ukřižovaného zde nemají hledat, že žije, že vstal z mrtvých a již není v hrobě mrtvých.“²³⁰ (Lk 24,4-5) Poté jim anděl prezentoval prázdný hrob. (Mk 16,6) Oznámil jim, že Spasitel žije. (Lk 24,5) Rovněž aby vše, co viděly a slyšely, sdělily Jeho učedníkům a že Ježíš je předejde do Galileje. (Mk 16,7) Také se mají rozpomenout na Pánova slova v Galileji: „Syn Člověka bude vydán do rukou hříšníků, bude ukřižován a třetího dne vstane z mrtvých.“²³¹ (Lk 24,6-8) Poté Boží poslové zmizeli. Chvějící se ženy si s radostí v srdci prohlédly hrob, prázdná plátna a pomalu plačice odcházely, hledající očima Pána i Magdalénu.

Mezitím rozrušená Magdaléna došla k učedníkům do večeřadla, a Petrovi i Janovi, kteří otevřeli vrata, sdělila vše o prázdném hrobu. (Lk 24,9-10) Oba informovali ostatní apoštoly a spěchali za velmi smutnou Magdalénou opět k hrobce, ale apoštol Jan běžel rychleji než apoštol Petr. (J 20,3-4) Zarmoucená Magdaléna zůstala stát před hrobem, sklonila se, podívala se dovnitř a spatřila dva anděly, sedící u hlavy a nohou hrobového lože v bílém oděvu. (J 20,11-12) Jeden z Božích poslů se jí ptal, proč pláče. Odpověděla: „Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili.“²³² (J 20,13) Nadále hledala Ježíše, ale spatřila jen roušky a prázdná plátna. Hledala i v blízkosti hrobu a přibližně deset kroků od jeskyně uviděla mezi keři vysokou osobu v dlouhém bílém oblečení, která k ní vykročila a ptala se: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Myslela si, že se jedná o zahradníka, jelikož postava měla na hlavě nízký klobouk se stromovou kůrou,

²²⁹ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 370-371.

²³⁰ Tamtéž, s. 371.

²³¹ Tamtéž, s. 371.

kteřá sloužila jako stínítka proti slunci a v ruce držela lopatu. (J 20,14) A Magdaléna odvětila: „Pane, jestliže jsi jej odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, chci si pro něj zajít!“ (J 20,15) Tu Ježíš svým běžným hlasem oslovil: „Marie!“ Magdaléna poznala Jeho hlas, obrátila se a řekla: „Rabbuni (Mistře)!“²³³ (J 20,16) Klekla před Něj a natahovala ruce k obejmutí nohou. Drahý Pán zareagoval gestem ruky a řekl: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otcí; ale jdi k mým bratřím a řekni jim, že vystupují ke svému a vašemu Otcí, k mému a vašemu Bohu.“²³⁴ (J 20,17) Poté Ježíš zmizel.²³⁵

Spasitel se zjevil Magdaléně okolo půl třetí ráno a jejich setkání s rozhovorem proběhlo v několika málo minutách. Po zmizení Pána se Magdaléna vrátila opět k hrobu, kde uviděla oba anděly, kteří jí pověděli vše o Ježíšově zmrtvýchvstání. Uvědomila si zázrak, začala pátrat po svých přítelkyních a rychle odešla ze zahrady. Na to k hrobu přispěchal Jan a hned za ním Petr. Apoštol Jan do hrobu nevesel, díval se přes otevřené dveře a viděl roušky i složená plátna. (J 20,5) Apoštol Petr viděl, jak jsou pohřební plátna oboustranně smotaná do středu lože, protože vstoupil až do jeskyně před hrobové lože. Také viděl ležet složenou obličejovou roušku napravo u zdi. (J 20,6-7) Potom přišel k hrobovému lůžku Jan, spatřil totéž co Petr a oba uvěřili ve vzkříšení Pána Ježíše Krista. (J 20,8) Teprve nyní oba apoštolové porozuměli Ježíšovým slovům vysloveným ještě za Jeho života, a která byla napsána v Písmu – že musí vstát z mrtvých. (J 20,9) Před odchodem z hrobky vzal apoštol Petr prázdná plátna i roušky, vše schoval pod svůj plášť a s Janem kvapně odešli domů. (J 20,10) Petr pravděpodobně žádné anděly v hrobě neviděl, ale Jan ano, protože po nějakém čase mluvil s emauzskými učedníky o tomto vidění jednoho anděla v Pánově prázdném hrobu. Ale nejspíše z pokory Jan toto vidění do evangelia nenapsal.²³⁶

Ležící, pokroucení a zcela rozrušení vojáci teprve nyní začali vstávat. Posbírali světelné koše, svoje kopí a rychle odcházeli k městu. Magdaléna se sešla s ženami, o všem si povyprávěly a odešla do města, její přítelkyně si to namířily do zahrady. Když se ženy přiblížily k zahradě, zjevil se jim Pán Ježíš v bílém oděvu a řekl jim: „Budte pozdraveny!“ (Mt 28,9) Ženy padly k Ježíšovým nohám a vypadalo to, jako kdyby Jeho svaté nohy chtěly obejmout. Pán ukazoval na určité místo do prostoru a hovořil k ženám, po monologu se ztratil. (Mt 28, 9-10) Ženy ihned odešly k učedníkům do večeradla a vše jim oznámily. Ale apoštolové nechtěli věřit Magdaléniným slovům, ani ostatním ženám, jejich svědectví

²³² EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 372.

²³³ Tamtéž, s. 373.

²³⁴ Tamtéž, s. 373.

²³⁵ Srov. tamtéž, s. 372-373.

²³⁶ Srov. tamtéž, s. 374-375.

pokládali za ženskou fantazii. (Lk 24,11) Fakta jim potvrdili až Petr s Janem. Drahý Pán se zjevil i Tadeášovi a Jakubu mladšímu v blízkosti večeradla, také prošel kolem Jana a Petra. Pravděpodobně Ho rovněž uzřel Petr, protože byl poté velice rozechvělý, ale nevíme, zda Pána spatřil i Jan. Tak se zmrtvýchvstalý Spasitel zjevoval v Jeruzalémě i mimo něj mnoha lidem.²³⁷ (J 20,26-27; Mk 16,14; Lk 24,36; Mt 28,16)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina shodně s evangelistou Markem podává zprávu o ženách mířících brzy z rána k hrobce Pána Ježíše s obavami, kdo jim odvalí kámen od hrobu, ale kámen už byl odvalen. Dále se shodují ve zprávě o spatření mládence (anděla), který seděl v hrobě po pravé straně, zděšení žen, monolog anděla k ženám o vzkříšení Pána a prezentaci prázdného Ježíšova hrobu andělem. Také je shoda v žádosti anděla, aby ženy oznámily vše učedníkům i to, že je Pán Ježíš předejde do Galileje.

Evangelista Jan shodně uvádí se sestrou, že Marie Magdaléna šla ještě za tmy k hrobu, a když spatřila prázdný hrob, běžela k apoštolu Petrovi a Janovi se sdělením, že Pán Ježíš se v hrobě nenachází a neví se, kde je. Omilostněná se shoduje s Janem, že apoštolové Petr a Jan šli k hrobu, ale Jan byl rychlejší než Petr. Ale Jan do hrobu nevešel, jen se podíval a uviděl tam ležet lněná plátna. Petr do hrobu vstoupil, viděl tam ležet plátna, ale obličejovou roušku viděl ležet na jiném místě. Teprve poté vešel do hrobu i Jan, všechno uviděl a uvěřil. (Anna Kateřina uvádí, že v Jeho vzkříšení uvěřili oba apoštolové.) Teprve teď pochopili slova z Písma, že Pán musí vstát z mrtvých a odešli domů. Jan a omilostněná nám podávají zprávu o zjevení zmrtvýchvstalého Ježíše mnoha lidem.

S evangelistou Lukášem se shodují v informaci o vstupu žen dovnitř hrobu, kde tělo Pána nenašly, ale objevili se před nimi dva andělé v bílém zářícím rouchu. Ženy dostaly strach a přitiskly obličej k zemi. Tu andělé na ně promluvili, že nemají hledat mrtvého mezi živými, protože Spasitel zde není, byl vzkříšen, tedy žije. Mají si vzpomenout na Kristovy výroky v Galileji, že Syn Člověka bude dán do rukou hříšníků, bude ukřižován a třetího dne vstane z mrtvých. Dále nás Lukáš informuje o ženách, které odešly od hrobu k jedenácti učedníkům a jakékoli jim sdělily. Anna Kateřina se v tomto případě zmiňuje pouze o Magdaléně, která šla od hrobu do večeradla a apoštolům Petrovi i Janovi oznámila vše o prázdném hrobu, jelikož tito dva jí otevřeli vrata. Ale apoštolové nechtěli věřit.

²³⁷ Srov. EMMERICOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 375-376.

Evangelista Matouš nám shodně podává zprávu s naší sestrou, že drahý Pán potkal ženy a pozdravil je. Matouš sděluje, že ženy objímaly Ježíšovy nohy a klaněly se Mu, ale sestra uvádí, že to tak vypadalo, jako kdyby mu chtěly nohy obejmout.

2.3.9 Výpovědi strážce hrobu

Voják Cassius vyprávěl Pilátovi všechny události od hrobu asi hodinu po Pánově zmrtvýchvstání. Pilát se zatajeným strachem poslouchal zprávy o třesoucí se skále, o odvaleném kameni andělem, o prázdných plátnech a rouškách v hrobě a o tom, že Ježíš je určitě Syn Boží a Mesiáš, který už neleží v hrobce, ale vstal z mrtvých. Pilát nenechal na sobě znát hrůzu, Cassia označil za blouznivého pošetilce a doporučil mu mlčet před velekněžími. Rovněž vyslovil názor, že Ježíšovo tělo odcizili Jeho učedníci, protože stráž nesprávně hlídala hrob, nebo byla očarována a nyní se vymlouvají.²³⁸

Po odchodu Cassiuse došli k Pilátovi další čtyři vojáci se stejným svědectvím, tak je poslal za Kaifášem. Druhá část strážných šla do dvora v blízkosti Chrámu k židovským starším a ti se radili. (Mt 28,11) Farizeové podplatili tyto vojáky penězi a s výhrůzkami jim nařídili vypovídat verzi o tom, že zatímco spali, Ježíšovi učedníci tělo z hrobu ukradli. (Mt 28,12-13) Někteří strážní se však ohrazovali, že Pilát již slyšel zprávu od jejich kolegů, a i ti se mohou proti jejich slovní verzi ohradit. Tak se farizeové zavázali, že vše u Piláta zajistí. (Mt 28,14) Nyní však přišli strážní od Piláta a ti statečně trvali na svojí pravdivé výpovědi a nepřijali žádný úplatek. Farizeové je slovně špinili, nakonec je nechali zatknout a internovat. Ostatní farizeové, herodiáni a saduceové rozšiřovali mezi lidmi lži o účasti učedníků na noční krádeži Ježíšova těla z hrobu. Tento lživý výklad spojený s urážkami Spasitele rozšířili všude, mezi židy do všech synagóg světa.²³⁹ (Mt 28,15)

Sestra Emmerichová nám říká: „...povstání mrtvých z hrobu po Ježíšově smrti nebylo vůbec podobné Pánovu zmrtvýchvstání, neboť Ježíš vstal z mrtvých se svým nyní novým, proměněným tělem, procházel se jako živý přes den po zemi a vstoupil s tímto tělem před zraky svých přátel na nebesa a toto jeho tělo již nepodléhalo smrti a hrobu. Ona z mrtvých povstala těla však byly chodící neživé mrtvolky, které byly dány duším pouze jako

²³⁸ Srov. EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 376-377.

²³⁹ Srov. tamtéž, s. 377.

zahalení, a byly jimi zase položeny do lůna země, kde očekávají s námi všemi vzkříšení o soudném dni.²⁴⁰

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Anna Kateřina shodně s evangelistou Matoušem podává zprávu o strážných, kteří ve městě hovořili s židovskými velekněžími o všech událostech, ti se radili a potom podplatili vojáky penězi.

Podle Matouše velekněží vydali jen pokyn vojákům, aby vyprávěli, že v noci na stráži usnuli a mezitím přišli učedníci a Ježíšovo tělo ukradli. Podle naší sestry ale židovští starší vojákům přímo vyhrožovali a nařizovali jim, aby vyprávěli stejnou slovní verzi, kterou udává v evangeliu Matouš.

Omilostněná se shoduje s Matoušem ve zprávě, že doslechne-li se vladař (Pilát) tuto farizei navrhanou nepravdivou verzi, tak farizeové údajně vše u vladaře urovnají. Rovněž zaznamenává Matouš i sestra, jakým způsobem byl rozšířen lživý výklad mezi židy o tom, že Ježíšovi učedníci ukradli Jeho tělo z hrobu v noci, když stráž spala.

2.3.10 Závěr tohoto postního vidění

Přibližně za týden začali židé uklízet, umývat a opravovat zbořené zdi v Chrámu. Obětovali smírnou oběť a doháněli zameškanou oslavu Paschy. Židovská vrchnost hrozila nespokojeným lidem tresty, kletbou a nutila je k mlčení. Ale na základě vyučování apoštolů se obrátilo mnoho lidí, a to soukromě ve svých domech i veřejně o Letnicích. Církev Ježíše Krista se začala zvětšovat.²⁴¹ (Sk 2;1,41,47; Sk 5;14,42)

Vyhodnocení shody vidění s Písmem svatým

Sestra se shoduje s evangelistou Lukášem, který ve Skutcích apoštolů popisuje obrácení mnoha lidí nejen o Letnicích, hlásání evangelia apoštoly v Chrámě i po domech a zvětšování církve Ježíše Krista.

²⁴⁰ EMMERICHOVÁ, A. K., *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*, s. 378.

²⁴¹ Srov. tamtéž, s. 378-379.

2.4 Vyhodnocení textové analýzy

Jak již bylo předesláno v úvodu, textovou analýzou jsem porovnávala vize Anny Kateřiny s evangelijními zvěstmi. Vidění omilostněné jsem rozčlenila do tří kapitol: ukřižování, smrt a slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista. Při studiu textu jsem se dle vlastního soudu zaměřovala na biblické verše nebo na části veršů, a to pouze u určitých evangelistů, u kterých jsem spatřovala jejich evangelijní zprávy nejbližší vizím řeholnice. Poskytují pohled na mnou vybrané a porovnané evangelijní verše.

Pro přehlednější orientaci přikládám tabulky s biblickými odkazy, které jsou rozděleny dle názvů kapitol: ukřižování, smrt a slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista.

Tab. 1: Ukřižování Pána Ježíše Krista

Evangelisté				
Počet	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
1.	Mt 27,34	Mk 15,23	Lk 23,35	J 19,21
2.	Mt 27,38	Mk 15,33	Lk 23,36	J 19,19
3.	Mt 2,13	Mk 15,34	Lk 23,37	J 19,23
4.	Mt 2,14	Mk 15,35	Lk 23,34	J 19,24
5.	Mt 27,39		Lk 23,39	J 19,25
6.	Mt 27,40		Lk 23,40	J 19,26
7.	Mt 27,41		Lk 23,41	J 19,27
8.	Mt 27,42		Lk 23,42	J 18,3
9.	Mt 27,43		Lk 23,43	J 18,4
10.	Mt 27,45		Lk 23,44	J 18,5
11.				J 18,6
Celkem	10	4	10	11

Tab. 2: Smrt Pána Ježíše Krista

Evangelisté				
Počet	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
1.	Mt 27,51	Mk 15,34	Lk 23,46	J 19,28
2.	Mt 27,52	Mk 15,42	Lk 23,47	J 19,29

Evangelisté				
Počet	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
3.	Mt 27,53	Mk 15,43	Lk 23,48	J 19,25
4.	Mt 27,54	Mk 15,44	Lk 23,49	J 19,26
5.	Mt 27,61	Mk 15,45	Lk 23,56	J 19,30
6.	Mt 27,60	Mk 15,46	Lk 23,54	J 19,31
7.			Lk 19,39	J 19,32
8.			Lk 23,55	J 19,38
9.				J 19,39
10.				J 19,33
11.				J 19,36
12.				J 19,37
13.				J 19,34
14.				J 19,41
15.				J 19,42
16.				J 19,40
Celkem	6	6	8	16

Tab. 3: Slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista

Evangelisté				
Počet	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
1.	Mt 20,18	Mk 16,1	Lk 24,1	J 20,1
2.	Mt 27,60	Mk 16,2	Lk 24,3	J 20,2
3.	Mt 27,62	Mk 16,3	Lk 24,4	J 20,3
4.	Mt 27,63	Mk 16,4	Lk 24,5	J 20,4
5.	Mt 27,64	Mk 16,5	Lk 24,6	J 20,11
6.	Mt 27,65	Mk 16,6	Lk 24,7	J 20,12
7.	Mt 27,66	Mk 16,7	Lk 24,8	J 20,13
8.	Mt 27,52	Mk 16,14	Lk 24,9	J 20,14
9.	Mt 28,2		Lk 24,10	J 20,15
10.	Mt 28,3		Lk 24,11	J 20,16
11.	Mt 28,4			J 20,17

Evangelisté				
Počet	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
12.	Mt 28,9			J 20,5
13.	Mt 28,10			J 20,6
14.	Mt 28,11			J 20,7
15.	Mt 28,12			J 20,8
16.	Mt 28,13			J 20,9
17.	Mt 28,15			J 20,10
18.				J 21,1
Celkem	17	8	10	18

Tab. 4: Celkový součet porovnávaných evangelijních veršů

Celkový počet evangelijních veršů				
	Matouš	Marek	Lukáš	Jan
Počet	31	17	28	45
Celkem	121			

V textové analýze jsem dospěla k závěru, že nejvíce shodných veršů s vizemi omilostněné, dle mého vlastního výběru, má evangelista Jan (45). Následuje Matouš (31), Lukáš (28) a Marek (17). Vize omilostněné se v celkovém součtu shodují s evangelijními zprávami ve sto dvaceti jedna případech. Je radostné, jak velká je významová shoda vizí Anny Kateřiny s evangelijními zprávami. Vize naší sestry jsou tedy důležitým připomenutím Ježíšova krutého utrpení, smrti a slavného vzkříšení pro spásu lidstva.

3 Pastorační a katechetická aplikace vidění Anny Kateřiny Emmerichové

„Sounáležitost katechetiky s oblastí teologie je odvozena ze samé povahy katecheze, která se nachází v kontextu pastorační služby slova církve určená pro výchovu víry.“²⁴²

3.1 Pastorační práce v katolické církvi

Pastorační práce je na prvním místě spojována se základním posláním církve, a to přinášet spásu. Církev skrze pastorační činnost přináší spásu pro svět.²⁴³ Pastorační teologie zkoumá, kdo, kde a jak tuto spásu v současné době přináší do života lidí. Vymezuje kompetence a přináší odpověď víry, která vede k hlásání evangelia.

Pojem pastorační péče nemá u nás přesné ohraničení. Rozumíme tím například činnosti kněze ve farnosti, biskupské a farářské pastýřské vedení, ale nesmíme taktéž přehlédnout laickou pastorační činnost. O úkolech církve ve světě nás informují hlavně dokumenty II. vatikánského koncilu, na jedné straně konstituce o církvi v dnešním světě a na druhé straně dekret o apoštolátu laiků i dekret o misijním působení církve.²⁴⁴ Při pastorační péči je respektována jedinečnost každého člověka, kterého doprovázíme v jeho hledání, obtížích, utrpení či umírání a napomáháme mu k lidsky důstojnému zvládnutí jeho těžké situace.²⁴⁵

Farní pastorační práce je aktuálně nejrozšířenější a nejobvyklejší formou pastorační práce v katolické církvi.²⁴⁶ Je pestrá a přizpůsobuje se situacím, v nichž se farníci ocitají. Velmi důležitá je také pastorační práce, která se ocitá za hranicemi základní farní práce. Jedná se o organizování pravidelných katechezí, vedení ke svátostem, duchovní vedení jednotlivců, utváření bohoslužeb atd. Bude-li pastorační práce pramenit ze samotného srdce církve, dokáže

²⁴² ALBERICH, E., a DŘÍMAL, L., *Katechetika*, s. 9.

²⁴³ Srov. AMBROS, P., *Teologicky milovat církev*, s. 78-79.

²⁴⁴ Srov. OPATRŇY, A., *Pastorační práce zvláštních skupin*, s. 15-16.

²⁴⁵ Srov. tamtéž, s. 16.

²⁴⁶ Srov. tamtéž, s. 18.

naplnit své poslání k lásce tak, že se bude dostatečně věnovat lidem. Cílem veškerých pastoračních aktivit je snaha přivádět lidi k životu v plnosti.²⁴⁷

Pastoraci dává velký smysl Boží láska, Srdce Syna a také působení Ducha svatého. Láska však dává pastoraci úplný smysl. Jedná se o lásku k Bohu, lásku k lidem samotným, tzn. lásku ke spáse lidí.²⁴⁸ Pastoraci byl svěřen úkol ukazovat milosrdnou lásku Boha k lidem, jak nám ji ukazuje církev skrze Ježíšovo srdce. Tato služba odkazuje na lásku a hlásí se k ní, jde o spolupráci člověka s Božím konáním. Pastorační služba se nemůže vnucovat, ale díky ní chce spása vniknout do srdcí lidí.²⁴⁹

Žádný výraz pastorece není cílem sám pro sebe. Všechny jsou prostředkem, školou lásky. Pastorece je místem přizpůsobování a znovuzískávání pokorného postoje stále se znovu učít, jak mohu více milovat. Začíná velkodušností a štědrostí vůči Pánu. Odstraňuje překážky mezi Bohem a člověkem, aby připravila místo pro působení samotného Ducha svatého. Pak se stává pastorece vylitím Ducha.²⁵⁰

Pastorece nemůže suplovat odbornou pomoc jiných oborů (psychologii, psychiatrii, sociální sféru, charitu), ale může s nimi spolupracovat a využívat jejich výsledků k lepšímu porozumění daného jedince a jeho situaci. Důležitým základem pastorační péče je přístup z postavení věřících křesťanů.²⁵¹

3.2 Katechetika v katolické církvi

Katechetika je vědecký obor v teologii, který přibližuje lidem Ježíše Krista a církev. V praxi můžeme tuto činnost nazvat katechezí.²⁵²

Katechetika je vědecká reflexe katecheze v rámci pastorační činnosti církve. Existence a význam tohoto vědního oboru jsou v dnešní době již mimo pochybnost, přestože se jedná o disciplínu poměrně mladou.²⁵³

²⁴⁷ Srov. PÉREZ-SOBA, J. J., *Pastorační péče o rodiny*, s. 107.

²⁴⁸ Srov. AMBROS, P., *Teologicky milovat církev*, s. 107.

²⁴⁹ Srov. tamtéž, s. 111.

²⁵⁰ AMBROS, P., *Teologicky milovat církev*, s. 111.

²⁵¹ Srov. OPATRŇÝ, A., *Pastorece zvláštních skupin*, s. 18.

²⁵² Srov. NOVÁKOVÁ, C., *Katechetika*, s. 5.

²⁵³ ALBERICH, E., a DŘÍMAL, L., *Katechetika*, s. 7.

Katechezi je možno v praxi uplatňovat v jakýchkoli podmínkách, ale tím, kdo katechizuje, je vždy církev. Církev je ve své podstatě misionářská, protože odvozuje svůj původ podle plánu Boha – Otce, Syna i Ducha svatého.²⁵⁴ Ve skutečnosti je to sám Kristus, který se prostřednictvím svého Těla – církve, chce přiblížit ke všem lidem. Nabízí jim vysvobození z hříchů, zve je k účasti na svém životě a touží je dovést do důvěrného přátelství se svým Otcem. Církev ohlašuje příchod Království Ježíše Krista. Zjevuje tak zvláštní důstojnost každého člověka, nabízí smysl lidskému životu a otevírá průchody naději a víře.²⁵⁵

Magisterium církve pojmenovává katechezi také výrazem „výchova ve víře“. Výchova ve víře je dlouhodobý proces, který se odehrává za stále nových okolností, tedy po celý život. Nové zkušenosti, které si člověk v průběhu tohoto procesu utváří, napomáhají ke zrání víry. Katecheze se uskutečňuje v rodině, farnosti, škole zřízené katolickou církví, ve hnutí – tedy v křesťanském společenství.²⁵⁶

Hlavním posláním církve je hlásání evangelia. Tento úkol je na prvním místě určen pro biskupy, kněze, jejich pomocníky, ale také pro všechny pokřtěné. Každá farnost shromažďuje věřící a společně působí na lidi žijící okolo nich a odráží Krista. Tak i katecheze získává svou sílu v lásce Boží, kterou dostává v pospolitosti věřících lidí a přijímá ji v modlitbě.²⁵⁷ Katecheze začleňuje člověka do světa zbožnosti, a proto ji můžeme pokládat za určitou formu náboženské socializace.²⁵⁸

Katechetická funkce církve je určena všem lidem všech věkových skupin. Ke každému člověku je potřebné přistupovat s jinou intenzitou a důkladností. Jedná se o vzájemnou výměnu zkušeností, názorů, otázek, zážitků a pohledů. Jde o oboustranný proces růstu ve víře.²⁵⁹

²⁵⁴ Srov. FRANCOUZSKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE, *O směřování katecheze v dnešní době*, s. 27.

²⁵⁵ Srov. tamtéž, s. 28.

²⁵⁶ Srov. ČESKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE, *Náboženské vzdělávání a katecheze ve farnosti*, s. 25.

²⁵⁷ Srov. FRANCOUZSKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE, *O směřování katecheze v dnešní době*, s. 29-30.

²⁵⁸ Srov. ALBERICH, E., DŘÍMAL, L., *Katechetika*, s. 105.

²⁵⁹ Srov. NOVÁKOVÁ, C., *Katechetika*, s. 93.

3.3 Pastorační a katechetický vliv Anny Kateřiny Emmerichové na společnost

V 19. století a v první polovině 20. století patřily knihy, především dílo Hořké umučení od sestry Anny Kateřiny, mezi součást náboženské kultury. Ve Francii kolem roku 1900 sehrály zásadní roli při návratu francouzských intelektuálů zpět do církve, patřili mezi ně např. Paul Claudel, 1868–1955; Léon Bloy, 1846–1917 a Georges Beruanos, 1888–1948. Můžeme říci, že se jednalo o znovuoživení církve.²⁶⁰

Anna Kateřina silně přitahovala věřící, mnohdy i nevěřící jedince, kteří se k ní rádi vraceli. Z této slabé a nemocné služebnice vyzařovala burcující a probouzející síla, která podstatným způsobem ovlivnila životy mnohých lidí. Mezi četnými návštěvníky, kteří spěchali k lůžku nemocné, bylo také mnoho významných osobností 19. století.²⁶¹

Rovněž svého osobního lékaře Wesenera obrátila naše sestra ke Kristu. V mládí na svých studiích ztratil víru v Boha a u Anny Kateřiny chtěl odhalit podvod. Ovšem jasně se na vlastní oči přesvědčil, že se nejedná o žádný klam, ale o autentičnost nadpřirozených Božích jevů a stal se z něj věřící katolík.²⁶²

Dne 22. července 1813 navštívil omilostněnou v Dülmenu rovněž hrabě Friedrich Leopold zu Stolberg se svou chotí. Stolberg a jeho žena přestoupili na katolickou víru v roce 1800 a patřili ke slavnému okruhu Münsterscher Kreis, který se utvořil kolem kněžny Gallitzinové. Návštěva u stigmatizované ženy pár Stolbergových hluboce zasáhla. Hrabě o této návštěvě sepsal dopis, který byl vydán v mnoha jazycích a rozšířil se do daleka.²⁶³

Tímto způsobem se o podivuhodné ženě z Dülmenu dozvěděl také Clemens Brentano,²⁶⁴ který navštívil Annu Kateřinu v září 1818. Jeho bratr navštívil tuto služebnici již o rok dříve a svými dopisy povzbuzoval Clementa k návštěvě omilostněné. Profesor teologie a pozdější rezenský biskup Johann Michael Sailer přijel do Dülmenu 22. října 1818. Stejně jako na jeho současníky i na něj udělala omilostněná velký dojem a zůstal s ní v trvalém kontaktu. V dubnu 1819 navštívila Annu Kateřinu básnířka Luise Henselová

²⁶⁰ Srov. SCHOLZ, G., *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*, s. 28.

²⁶¹ Srov. KETTELAK, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 83.

²⁶² Srov. KRONUS, V., *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*, s. 6.

²⁶³ Srov. KETTELAK, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 83.

²⁶⁴ „Básník Clemens Brentano [...] sám vzav si z Anny příklad, zanechal světského života a stal se horlivým katolíkem.“ KRONUS, V., *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*, s. 7.

a nemocná řeholnice z Dülmenu život této ženy podstatně ovlivnila. Jejich setkání bylo velmi srdečné, Anna Kateřina návštěvnici přivítala jako dlouholetou přítelkyni a mezi ženami se rozvinulo hluboké i vroucí přátelství. Později Luise přestoupila do katolické církve a po vzoru své přítelkyně se stala vychovatelkou lidí, v jejichž středu byl Ježíš Kristus. Tři žákyně Luisy založily významný řád.²⁶⁵

V roce 1819 se s řeholnicí z Dülmenu setkal Melchior Diepenbrock. K lůžku nemocné jej doprovodil jeho přítel Clemens Brentano. Anna Kateřina přijala tohoto muže, ve víře ještě naprosto neukotveného, velice uctivě. Hned při prvním setkání mu prorokovala významnou budoucnost. Melchior, který se později skutečně stal knížetem-biskupem ve Vratislavi, opouštěl naši sestru hluboce zasažen. Toto setkání jeho život od základu změnilo. Zanechal svého světského studia, aby našel novou orientaci.²⁶⁶

Každý návštěvník měl svou vlastní představu o osobě, která ho v pokoji na lůžku očekává. Když pak byl host uveden do pokoje řeholnice, stál v chudobně zařízeném prostoru před postelí ženy, která těmto představám vůbec neodpovídala. Nemocná se chovala velmi ostýchavě, byla skromná, pokorná a působila trochu plaše. Když ale přišla řeč na Boha a jeho dílo, Anna Kateřina velmi rozkvétala. Každé její slovo, každé gesto bylo svědectvím o její velké lásce ke Spasiteli. Tato vášnivá láska k Bohu lidi fascinovala.²⁶⁷

Omilostněná navzdory svému těžkému duševnímu a tělesnému utrpení nevykazovala ani stopu hořkosti. Trpící žena přátelsky a ochotně odpovídala na otázky, udílela rady a poskytovala útěchu. Lidem, kteří k ní přicházeli, byla nakloněna a každému z nich dokázala dát pocítit atmosféru přijetí a vřelosti.²⁶⁸

Velmi pozoruhodná byla na Anně Kateřině její pevná víra, která ji spojovala se samotným Kristem. Ta se odrážela v každém jejím slově i gestu. Její láska k Bohu umožňovala druhým lidem Boha zakoušet. Kdo se s ní setkal, mohl zakusit Boha. Bůh v ní žil. A právě toto lidi tolik fascinovalo a svým životem šla příkladem mnohým. Zasahovala srdce prostých i bohatých. Věřící se dle jejího vzoru více zaměřovali na Boží lásku a plně své životy vydávali Ježíši Kristu.²⁶⁹

Vidění Anny Kateřiny inspirovalo i režiséra Mela Gibsona a scénáristu Benedikta Fitzgeralda k natočení filmu *Umučení Krista*.²⁷⁰ Představitel Krista Jim Caviezel byl dotčen

²⁶⁵ Srov. KETTELAKÉ, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 83-85.

²⁶⁶ Srov. tamtéž, s. 85.

²⁶⁷ Srov. tamtéž, s. 87.

²⁶⁸ Srov. tamtéž, s. 89-90.

²⁶⁹ Srov. tamtéž, s. 91.

²⁷⁰ Srov. SOMEŠ, J., *Katolický týdeník, Umučení Krista – recenze*.

natáčením, scénami a celým příběhem Pána Ježíše do té míry, že se jeho duchovní život posunul blíže ke Spasiteli. Do své role se vžil natolik, že pochopil a na vlastním těle i pocítil hodnotu Kristova utrpení.²⁷¹

Drahá sestra byla s Pánem Ježíšem na Jeho cestě, Jeho láska a Jeho jednání jí bylo příkladem. Kristus zůstal věrný Božím příkazům, zakoušel výsměch, nepochopení a rozhodl se dobrovolně pro křížovou cestu. Tak i Anna Kateřina se rozhodla dobrovolně pro trnovou korunu a svým životem ovlivňovala a uzdravovala okolí. Z lásky k Bohu i k lidem trpěla soucitně pro druhé a ukázala nám jiné vnímání bolesti. Nepřála si být od bolesti osvobozena, protože když jí byl jeden bol odňat, z lásky k Bohu a k bližnímu vzala na sebe další. Naše sestra nám říká, že náš dobrý Bůh nám daroval svou milost, ale my se musíme pro ni sklonit a učinit se malými, ne velkými. Pokora je klíčem k víře a tu si zachovala po celý svůj život.²⁷²

Katolická církev hledí na trpící sestry a bratry jako na rozmanité nositele své nadpřirozené síly. Člověk objevuje spásný význam utrpení a samotným utrpením se stává zcela novou bytostí. Dospívá tím k novému porozumění celého svého bytí a poslání, jenž má naplnit. Když se ptáme po smyslu utrpení,²⁷³ „Kristova odpověď“ je především výzvou, je to povolání. Kristus nevysvětluje důvod utrpení jen abstraktně, nýbrž říká: „Následuj mě!“ Pojd'! Měj svým utrpením účast na díle vykoupení světa, jež je dokonané mým utrpením! Mým křížem. Když člověk bere na sebe svůj kříž, spojuje se duchovně s Kristovým křížem, odhaluje se mu spásný smysl utrpení, který tím současně proniká z hlediska Kristova do hlediska lidského a stává se tak jeho osobní odpovědí. Tehdy nachází člověk ve svém trápení vnitřní mír a dokonce duchovní radost.²⁷⁴

3.4 Pastorační a katechetický vliv Anny Kateřiny Emmerichové na moji životní cestu

Celkový život a dílo sestry Anny Kateřiny²⁷⁵ má zásadní vliv na moji životní cestu a také mou praxi. Tato řeholnice je mi velkým příkladem ve své lásce, plné oddanosti Bohu,

²⁷¹ Srov. STELZER, Ch., Regina, *Bez Medžugorje bych „Umučení Krista“ nikdy nezahrál*, s. 3-5.

²⁷² Srov. KETTELAK, F., *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*, s. 97-99, 105-109.

²⁷³ Srov. WOJTYLA, K., *O křesťanském smyslu lidského utrpení*, s. 40-42.

²⁷⁴ Tamtéž, s. 41.

²⁷⁵ Příloha č. 1.

ve své pokoře, trpělivosti, schopnosti trpět za druhé a milovat bezpodmínečně. Její vzorný křesťanský život mne provází již od mého mládí, kdy jsem se o této vizionářce dověděla od své maminky.

Proto jsem se v létě 2016 rozhodla v rámci vypracování diplomové práce navštívit místa v německém Vestfálsku, ve kterých omilostněná žila a působila. Do Dülmenu jsem se vypravila se svou přítelkyní a zároveň tlumočnicí vlakem. Ubytovaly jsme se v místním hotelu a vydaly se navštívit první z míst, památník A. K. Emerichové a s ním spojený kostel Svatého kříže.²⁷⁶ Všechny místy nás provedla členka Spolku Emmerichové, paní Angela Pund.

Po renovaci kostela Svatého kříže v letech 1936–1938 byl památník A. K. Emmerichové umístěn pod kaplí toho kostela, do té doby se nacházel v augustiniánském klášteře.²⁷⁷ Nově přestěhovaný památník byl vytvořen architektky Fejou a Kemperem. Nachází se v něm mnoho částí oblečení s otisky stigmat blahorečené,²⁷⁸ německé prvotisky knihy Emmerichové od Brentana, její dopisy přátelům, fotografie, obrazy Anny Kateřiny²⁷⁹ a Brentana, který její vize zapisoval. V památníku jsou vystaveny dokumenty i exponáty související s životem světice a také informační tabule o přátelích omilostněné. V zadní části se nachází zrekonstruovaný pokoj blahorečené sestry s původním nábytkem.²⁸⁰ Před památníkem stojí velký dřevěný kříž s iniciály blahoslavené.²⁸¹

Prohlídka mě velmi zasáhla a potěšilo mne, že jsem dostala možnost zakoupit knihy o Anně Kateřině, které u nás nebyly vydány. Získala jsem z nich cenné informace ke své diplomové práci.

Kostel svatého kříže, který je s památníkem spojený, zahrnuje jako svou součást také hrob blahorečené.²⁸² Lze se na něj podívat ze schodů v zadní části kostela, na kterých se tyčí vysoký kříž. Místo umístění hrobu je projektováno do světlých barev a jednoduchých linií. Ladí tak i s interiérem celého kostela.

Následující den jsme navštívily rodný dům drahé sestry ve vesničce Flamschen nedaleko Coesfeldu. Dům byl vystaven velmi jednoduše, ze dřeva, slámy, kletí a hlíny.

²⁷⁶ Příloha č. 3.

²⁷⁷ Příloha č. 3.

²⁷⁸ Příloha č. 3.

²⁷⁹ Příloha č. 3.

²⁸⁰ Příloha č. 3.

²⁸¹ Příloha č. 3.

²⁸² Příloha č. 3.

Humno spojovalo obytný prostor s kuchyní, ložnicí i stájí. Zvířata žila společně s rodinou na jednom místě. Stavení je velmi tmavé, chladné a vlhké.²⁸³

Původní dům byl restaurován v 19. století potomky sourozenců Emmerichových a poté v 60. letech 20. století Spolkem Anny Kateřiny Emmerichové. Ve 20. století několikrát vyhořel. Až po restaurování ve 20. století byl dům vybaven současným nábytkem, relikviemi a památnými prvky ze života blahořečené. Místem nás provedla paní Luise Streens.²⁸⁴

V blízkém Coesfeldu jsme si prohlédly kostel Svatého Lamberti,²⁸⁵ kde v interiéru stojí kříž, který viděla Anna Kateřina ve svém vidění. Jedná se o specifický tvar, zcela jiný, než je obvykle vyobrazován – ramena kříže jsou ve tvaru Y.²⁸⁶ Místem nás provázela řeholní sestra Bernhard, OSB z Coesfeldu, který nám také vyprávěl o působení sestry Anny Kateřiny v tomto posvátném místě.²⁸⁷ Vedle kostela Svatého Lamberti se nachází původně jezuitský kostel (nyní evangelický), ve kterém omilostněná přijala dobrovolně od Pána první stigma – trnovou korunu. Do obou se chodila naše sestra modlit.²⁸⁸ Rovněž jsme si prohlédly kostel Svatého Jakuba, ve kterém byla omilostněná v den svého narození pokřtěna.

V podvečer dne jsme v Dülmenu hledaly původní klášter, ve kterém Anna Kateřina pobývala a kde v roce 1803 složila své sliby. Ten už ale nestojí, na jeho místě se nyní staví nové parkoviště. Odraz sestry Anny Kateřiny jsem viděla v celém městě, jsou po ní pojmenovány některé instituce, např. hospic.

Před odjezdem ráno jsem se zúčastnila mše svaté v kostele Svatého Viktora v Dülmenu a po ní jsme vlakem dojely zpět do Česka. Naše cesta byla velmi intenzivní, podařilo se nám díky vstřícnosti místních lidí navštívit všechna místa spojená s životem a působením pozeňané Anny Kateřiny a získat tak cenné zprávy. Pro mne osobně to bylo obrovským přínosem pro zpracování diplomové práce. Zkušenosti, dojmy, informace i fotodokumentace získané pobytem v místech, kde omilostněná působila, jsou pro mne také hodnotným zdrojem pro mou pedagogickou, pastorační a katechetickou činnost.

²⁸³ Příloha č. 2.

²⁸⁴ Příloha č. 2.

²⁸⁵ Příloha č. 4.

²⁸⁶ Příloha č. 4.

²⁸⁷ Příloha č. 4.

²⁸⁸ Příloha č. 4.

3.5 Dotazníkové šetření

V diplomové práci jsem si zvolila pro metodu sběru dat kvantitativně orientovaný metodologický výzkum – dotazníkové šetření.

3.5.1 Metody průzkumu

Dotazníkové šetření je jedním z nejčastějších nástrojů pro sběr dat v případě průzkumu a jeho prostřednictvím je možno získat informace poměrně rychle a vyplňování není obtížné. Mezi respondenty výzkumu patří křesťané, převážně z okolí, kněží a přátelé v řeholním společenství.

Dotazník²⁸⁹ jsem aplikovala formou písemného kladení otázek a získávání odpovědí. Anonymního dotazování se zúčastnilo 72 respondentů, kteří odpovídali na předem připravených dvanáct uzavřených i otevřených otázek. Otevřené otázky jsem použila z důvodu hlubšího proniknutí ke sledovaným jevům. Dotazníky byly předány formou osobního kontaktu s dotazovanými nebo pomocí elektronické distribuce.

3.5.2 Cíle průzkumu

Prvním cílem dotazníkového šetření byla publikace německé řeholnice Anny Kateřiny Emmerichové Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista, popisující její vize o smrti a vzkříšení našeho Pána Ježíše Krista a eventualita obohacení či ovlivnění čtenářů na duchovní i pastorační rovině.

Druhým cílem byly dotazy na celovečerní film *UMUČENÍ KRISTA* od režiséra Mela Gibsona z roku 2004, natočeného právě na motivy vidění sestry Anny Kateřiny.²⁹⁰ Dotazy rovněž směřovaly na možnost pastoračního ovlivnění respondentů zhlédnutím snímku o umučení našeho Spasitele Pána Ježíše Krista.

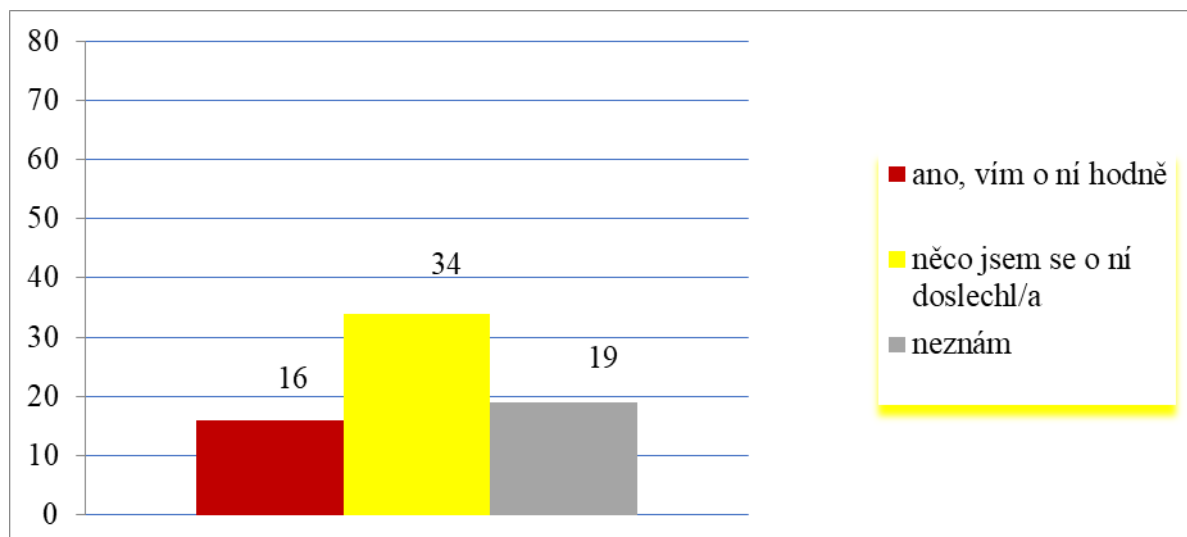
Informace získané z dotazníkového šetření jsem porovnála a zpracovala. Z důvodu jasnější a přehlednější orientace přikládám sloupcové diagramy, které tak lépe vystihují získaná data nežli jejich slovní popis.

²⁸⁹ Vzor dotazníku přiložen do přílohy.

²⁹⁰ Srov. GALANT, W., Wstep, Emmerich, Anna Katerzyna. *Pasja*, s. 9.

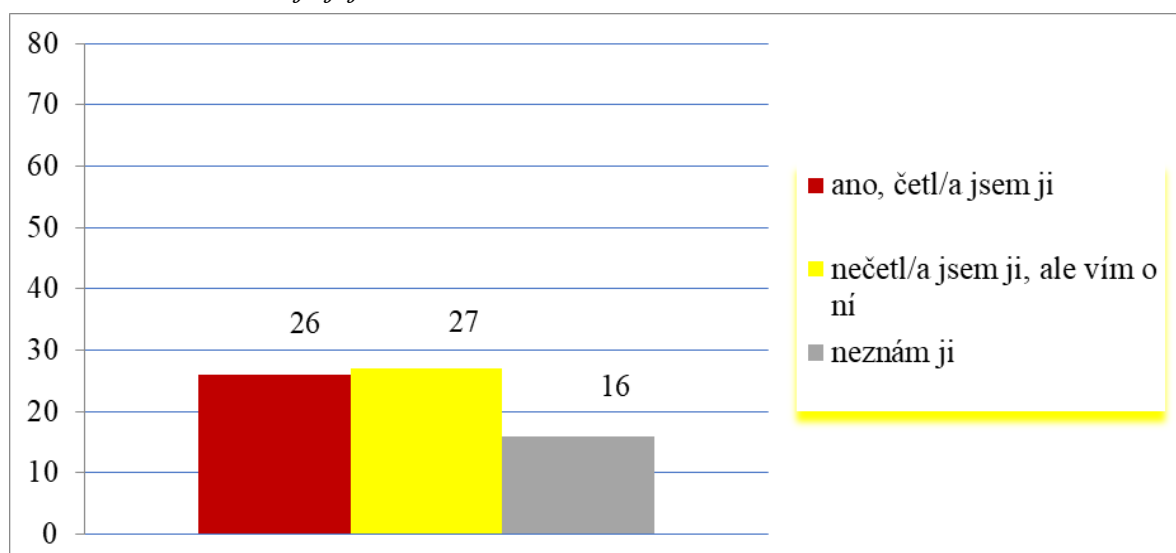
3.5.3 Vyhodnocení dotazníků

Obr. 1: Znáte něco ze života německé vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové?

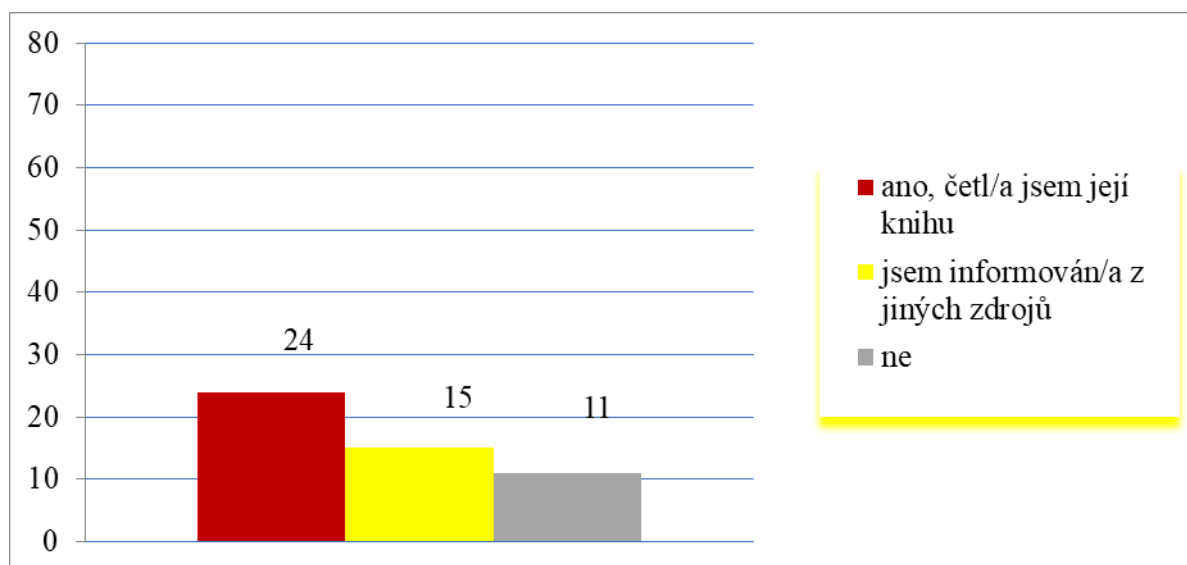
Bez odpovědi: 3

Obr. 2: Víte, že existuje její kniha – *HORŤKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA?*

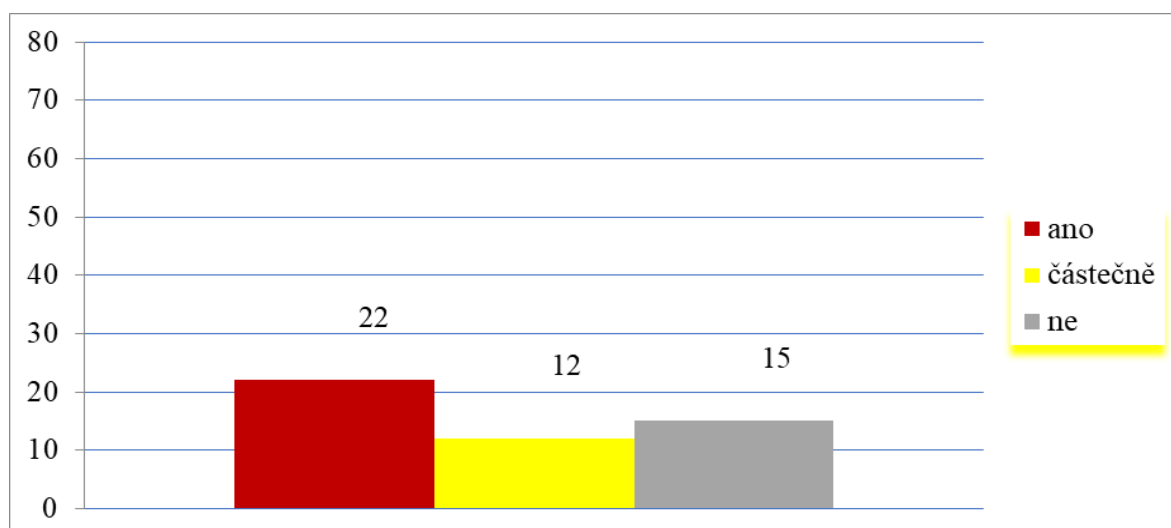
Bez odpovědi: 3

Obr. 3: Jste seznámen/a s pohledem A. K. Emmerichové na smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista?

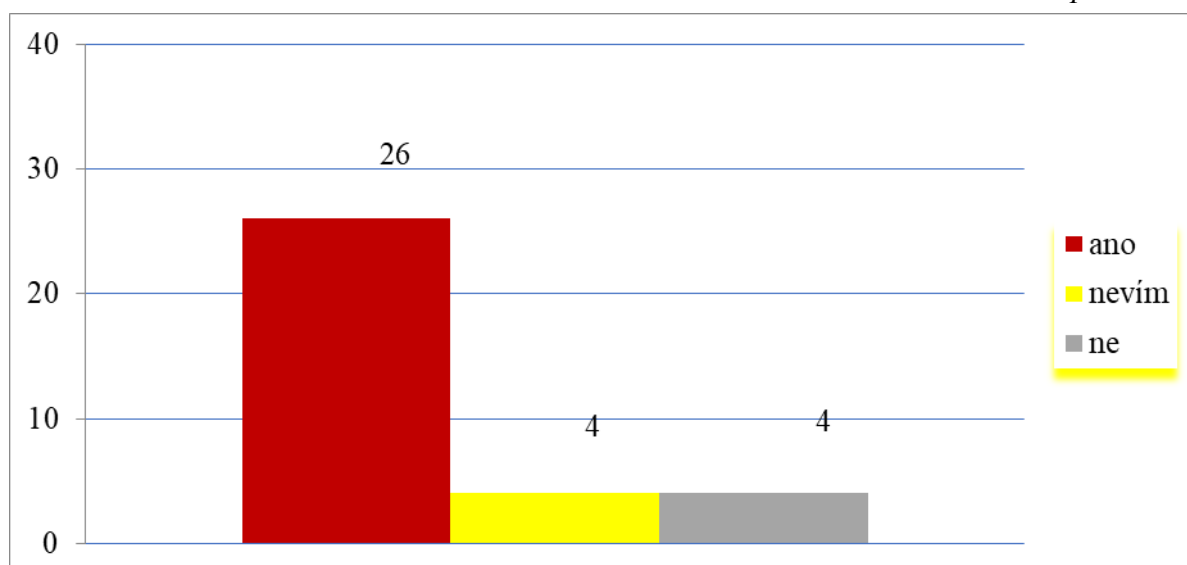
Bez odpovědi: 22

Obr. 4: Četl/a jste kapitoly o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista?

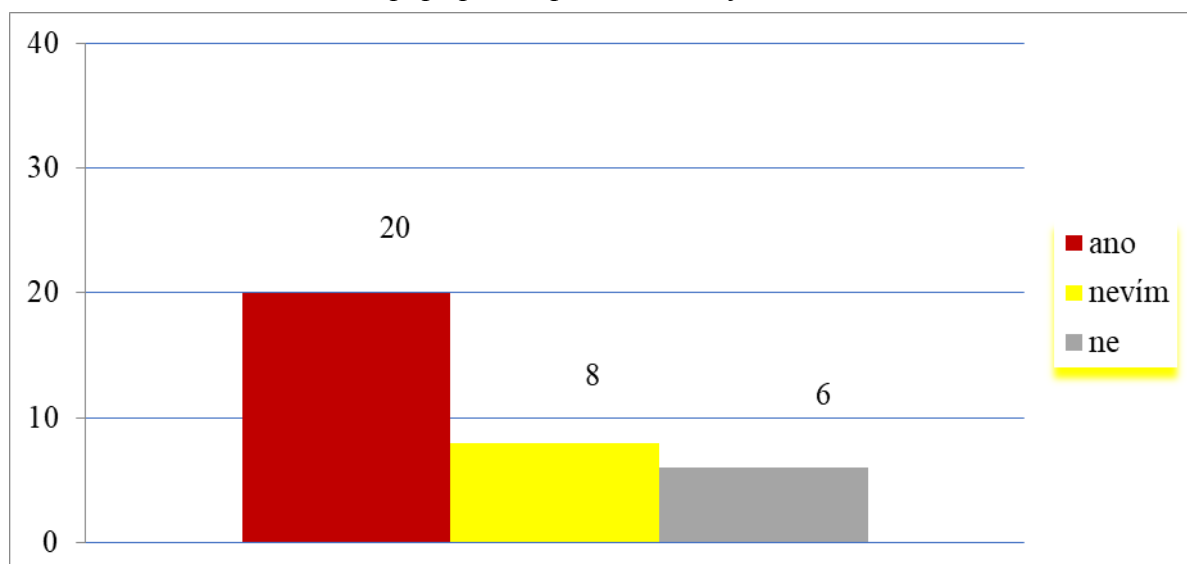
Bez odpovědi: 23

Obr. 5: Pokud ano nebo částečně, obohatilo váš duchovní život čtení těchto kapitol?

Vyhodnoceno pouze na základě kladných odpovědí otázky č. 4.

Obr. 6: Ovlivnila četba kapitol o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista vaši službu druhým, popřípadě trpícím a umírajícím?

Vyhodnoceno pouze na základě kladných odpovědí otázky č. 4.

Pokud ano, jakým způsobem?

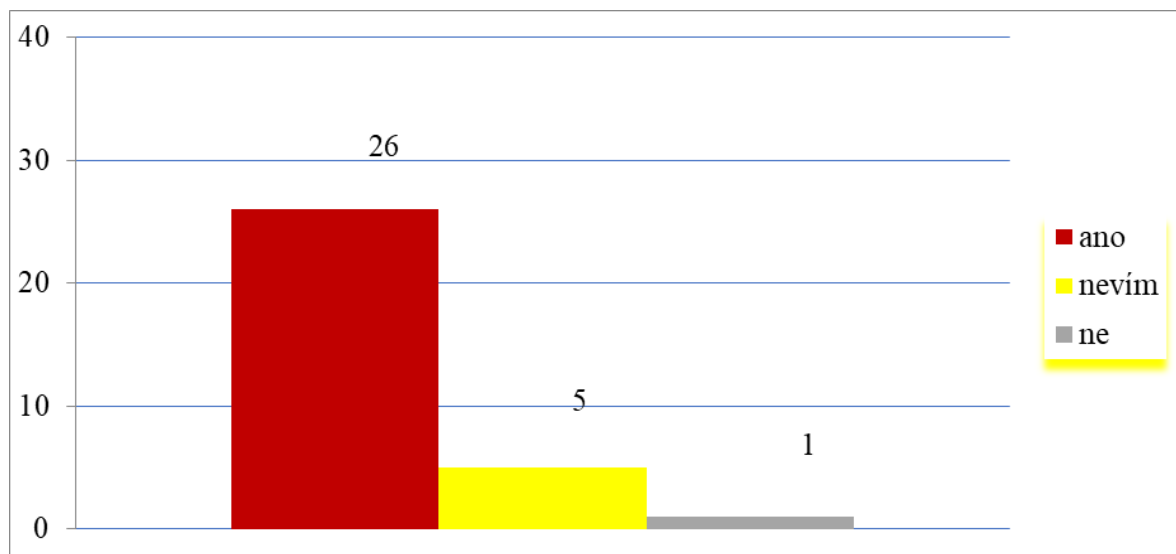
Nejčastější odpovědi:

- Finančně pomáhám potřebným.
- Modlím se za nemocné.
- Duchovně obohatila můj život.
- Navštěvuji nemocné.
- Sloužím rodině.

Následující odpovědi:

- Pomáhám trpícím a umírajícím.
- Rozjímám o utrpení a jeho hodnotě.
- Více soucítím.
- Evangelizuji druhé.
- Pomáhám lidem bez domova.
- Mám větší vnímavost k bolesti druhých.
- Posilňuji postoje milosrdenství.
- Pomáhám všem, kteří to potřebují.
- Lépe se vžiju do života Pána Ježíše Krista a jeho bližních.
- Vžívám se do bolesti druhých, pokud sám cítím bolest.
- Mám více empatie.
- Snažím se mírnit utrpení druhých s pevnou vírou v nový život po smrti bez utrpení.

Obr. 7: Doporučil/a byste svým přátelům četbu této knihy?

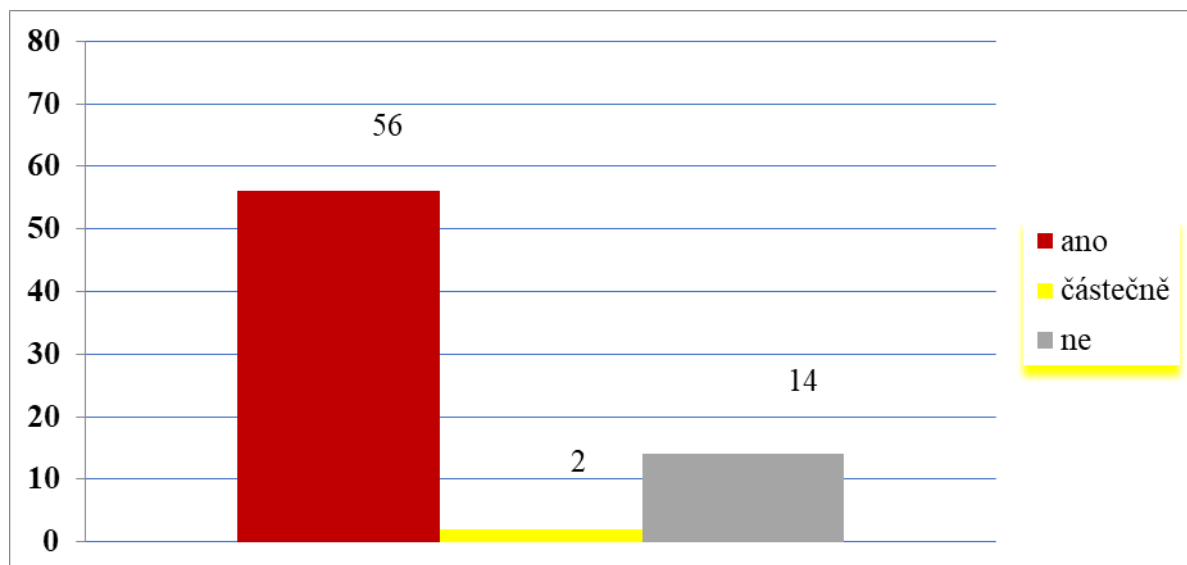
Bez odpovědi: 2

Vyhodnoceno pouze na základě kladných odpovědí otázky č. 4.

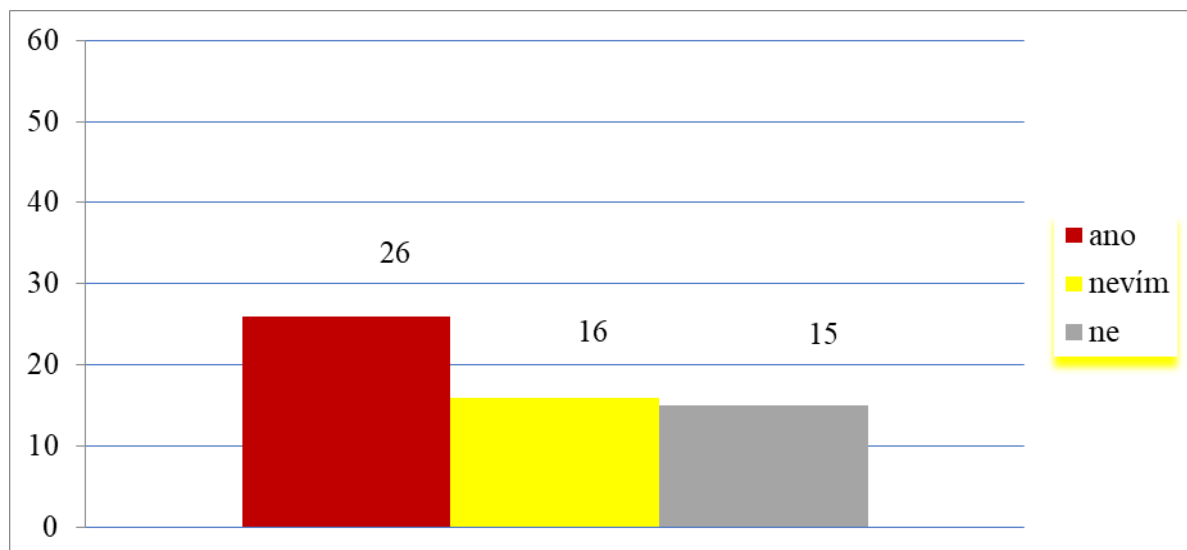
Odpovědi tazatelů na otázku *A proč?*:

- Aby lidé poznali, že život je i o bolesti a trápení – jiný pohled na život na zemi – víc toužíme po nebi.
- Pro jejich otevření srdce a mysli vůči Pánu Ježíši Kristu. Pro pochopení Ježíšova utrpení za lidstvo!
- Pro pochopení života vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové.
- Pro poučení.
- Je to vhodná postní četba.
- Aby si lidé uvědomili, že tento světský život nebude trvat věčně.
- Pro lepší pochopení toho, co Pán Ježíš pro nás udělal.
- Protože je to zajímavá kniha.
- Protože přiměje člověka si všechny tyto události uvědomit.
- Je to důležitá kniha, doporučuji ji používat.
- Protože je to pozoruhodné dílo.
- Je to doplnění evangelií, docenění hodnoty utrpení a smrti – jenž pro nás Kristus podstoupil. Oslovilo mě ďáblové pokušení, sestoupení do pekel, či vzkříšení. Je to důležité pro rozjímání.
- Je to těžká četba, doporučuji ji jen duchovně zralým lidem.

Obr. 8: Viděl/a jste film z roku 2004 *UMUČENÍ KRISTA* od režiséra Mela Gibsona, natočený právě podle vidění A. K. Emmerichové?

Obr. 9: Ovlivnil tento film o umučení a smrti Pána Ježíše Krista vaši službu k druhým? Popřípadě k trpícím a umírajícím?

Bez odpovědi: 1

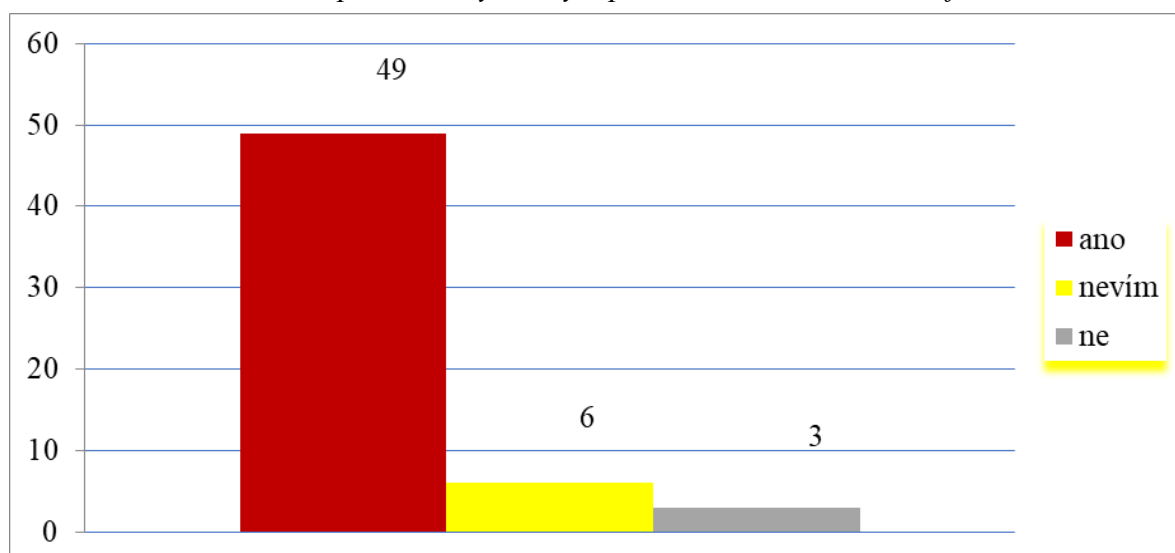
Vyhodnoceno pouze na základě kladné a částečně kladné odpovědi otázky č. 9.

Pokud ano, jakým způsobem?

Odpovědi tazatelů:

- Uvědomuji si míru Ježíšova utrpení a tím i utrpení druhých lidí.
- Mám více soucitu při pomoci trpícím, nemocným, více se modlím za nemocné.
- Dívám se na utrpení jinýma očima, více soucítím a snažím se lidem pomoci.
- Více se přibližuji trpícímu, vidím blíže trpícího Krista.
- Lépe soucítím se starými lidmi.
- Šla jsem více do sebe, více přemýšlím o smrti Božího syna.
- Film mi ukázal lidskou krutost, ale i sílu trpět a vydržet.
- Více si uvědomuji, že v trpících a umírajících mám vidět Ježíše.
- Modlím se za druhé.
- Snažím se kolem dávat více lásky, soucítím s druhými, modlím se za druhé, finančně pomáhám potřebným.
- Více si uvědomuji, že nejen že byl Pán Ježíš za naše hříchy ukřižován, ale také velmi trpěl, abychom my mohli mít věčný život s ním v nebi.
- Uvědomuji si velké utrpení Pána Ježíše Krista a jak je hrozný těžký hřích.
- Finančně podporuji potřebné a charitativní organizace.
- Vnímám jinak Kristovo utrpení, byl to silný dojem. Utrpení není dobré vnímat hned jako trest, lze mu dát smysl.
- Snažím se žít evangelium, film moje rozhodnutí umocnil.
- Rozumím nyní, že Pán Ježíš byl z masa a kostí.
- Tento film nenechá člověka stejným.
- Spasitelovo obětování se pro druhé a Jeho nekonečná láska.
- Přibližuji se ke Kristu.

Obr. 10: Doporučil/a byste svým přátelům zhlédnutí tohoto filmu?

Vyhodnoceno pouze na základě kladné a částečně kladné odpovědi otázky č. 9.

Odpovědi tazatelů na otázku *A proč?*:

- Abychom si uvědomili, jak moc nás má Pán Ježíš rád.
- Protože je to zajímavý, poučný a pravdivý film.
- Protože je důležité zhlédnout utrpení Ježíše Krista, které za nás náš Pán vytrpěl.
- Aby si lidé uvědomili, že Ježíš Kristus byl z masa a kostí a trpěl za nás. Film nenechá člověka stejným jako před zhlédnutím.
- Aby si lidé uvědomili opravdová Ježíšova muka.
- Protože je poučný, zajímavý k zamyšlení a ke změně způsobu života.
- Pro otevření srdce a mysli lidí, pro pochopení Ježíšova utrpení za naše hříchy. Pro pochopení Ježíšovy lásky k nám.
- Doporučuji až od určitého věku, aby si lidé uvědomili velikost fyzického a duševního Kristova utrpení. Může být pro diváka posunem ke vztahu s Ježíšem Kristem.
- Protože je to silný film. Kristus trpěl fyzicky, psychicky a vnitřně. Doporučuji.
- Protože je to krásný film pro vnitřní obohacení.
- Aby diváci uvěřili a uvažovali nad Kristem.
- Protože je to dobře zpracovaný film. Je to podnět k zastavení se nad smrtí našeho Pána.
- Aby lidé docenili tíhu a bolesti všeho, co na sebe Kristus musel vzít.
- Protože je to zajímavý, působivý a pěkně natočený film.

- Aby všichni viděli pravdu o Ježíši.
 - Aby si lidé uvědomili, že toto utrpení přijal Pán Ježíš z lásky k nám lidem, z lásky k nebeskému Otci.
 - Aby si uvědomili, co dokáže opravdová láska. Ježíš položil život za nás všechny.
- Film nikdy nemůže ukázat skutečnost, která se odehrála před 2000 lety. Doporučuji přečíst deníček sestry Faustýny, tam je vysvětleno utrpení Ježíše Krista.

3.5.4 Závěrečné shrnutí

V dotazníkovém šetření odpovídalo na otázky celkem 72 respondentů. Z toho bylo 43 žen, 24 mužů a 5 respondentů pohlaví neuvedlo. Průměrný věk žen činí 51 let a u mužů 41,5 let. Celkový průměrný věk dotazovaných je 46,5 let.

Mezi nejčastější povolání u žen patřilo – pedagožka (9), poté administrativní pracovníce (8), zdravotnice (5), řeholnice (4), důchodkyně (4), laik v církvi (3), sociální pracovníce (1), katechetka (1), pracovníce v kultuře (1), psychologka (1), pečovatelka (1), dělnice (1), pracovníce v zemědělství (1), studentka (1). Dvě ženy své zaměstnání neuvedly.

Nejvíce dotazovaných mužů uvedlo jako své povolání kněz (8), dále pak technik (4), učitel (2), důchodce (2), student (2), bohoslovec (1), zámečník (1), zedník (1), obchodník (1), zemědělec (1), pracovník bezpečnostní agentury (1).

Ve výsledcích zkoumání mne velmi mile překvapilo, že poměrná část respondentů měla povědomí o Anně Kateřině, znala její dílo o spásonosném aktu Krista i přesto, že se jedná o řádovou sestru německého původu. Neméně důležitý je také fakt, že i její zfilmované vize v díle Mela Gibsona Umučení Krista pastoračně ovlivnily mnoho dotazovaných.

Tento průzkum o německé řeholnici Anně Kateřině a o jejích vizích týkajících se smrti a slavného vzkříšení Pána Ježíše Krista ukázal, jak dalece tato požehnaná sestra a její Bohem dané pašijní vidění pastoračně ovlivnily současný svět.

3.6 Příprava výstupu do vyučovací hodiny Náboženství pro žáky 9. ročníku

Výstup se uskuteční v postní době.

POPIS SKUPINY: 10 žáků 9. ročníku. Skupina se schází jednou týdně v odpoledních hodinách.

MÍSTO VÝUKY: Světlá, velká, prostorná třída v základní škole, pěkně vyzdobena pracemi žáků.

TÉMA: Velikonoční poselství o ukřižování, smrti a slavném vzkříšení Pána Ježíše Krista.

CÍL: Žáci si mají prohloubit poznání, že Ježíš Kristus zemřel z lásky k nám a za naše hříchy.

Citlivým přiblížením evangelijní zprávy o ukřižování, smrti a slavném vzkříšení Pána Ježíše Krista žákům pomoci hlouběji pochopit základní biblické poselství o spáse pro lidstvo. Seznámit žáky s německou řádovou sestrou Annou Kateřinou Emmerichovou a jejími vizemi o ukřižování, smrti a vzkříšení našeho Spasitele.

POMŮCKY (PRO UČITELE A ŽÁKY): Interaktivní tabule – vybrané ilustrace z *Velikonočních misálků*, vybrané ilustrace z německé knihy pro děti *Boží speciální přítelkyně Anna Kateřina Emmerichová*, videoklip hudební skupiny *eSpe*, Bible, sešit do hodiny náboženství, psací pomůcky, lepidlo, obrázek s podobiznou sestry Anny Kateřiny, namnožený a předem na slova rozstříhaný biblický verš pro každého žáka: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (J 3,16)

METODY: Slovní (monologické a dialogické): četba, vyprávění, rozhovor, diskuse.

Názorně demonstrační = promítání na interaktivní tabuli, videoklip.

Praktická = sestavení biblického verše z nastříhaných slov, zápis a lepení do sešitu.

PRŮBĚH HODINY:

Úvod: Vzájemný pozdrav, modlitba, opakování učiva.

1. Vzájemné pozdravení.
2. Modlitba na koberci.
3. Opakování učiva.

– Vzájemné pozdravení.

– Společná modlitba v kruhu na koberci ve stoje.

– Opakování učiva. Vsedě na koberci položím jen dvě, tři otázky, aby se žáci rozpomenuli na učivo z minulé hodiny, a krátce pohovoříme.

- Čtení z Bible verš J 3,16 a vysvětlím (pokud bude potřeba), nyní už v lavici.
- Kontrola domácího úkolu (pokud byl zadán).

Hlavní část: Seznámení s tématem (asi 20 minut).

1. Motivace. Navodím pozitivní, radostnou atmosféru, s nadšením vyprávím o Bohu Ježíši Kristu, o zajímavostech v hodině a položím několik otázek.
2. Krátká promítání příběhu o ukřižování, smrti a slavném vzkříšení Pána Ježíše Krista podle Velikonočních misálků.²⁹¹ Promítání snímků o životě, vizích a díle A. K. Emmerichové podle knihy pro děti – Boží speciální přítelkyně Anna Kateřina Emmerichová,²⁹² četba slovního komentáře.
3. Diskuse formou otázek a odpovědí, a to oboustranně. Pokládání otázek žákům na téma velikonočního poselství a na téma sestry Anny Kateřiny, například: Co znamenal nápis INRI na Ježíšově kříži? Kterému učedníku svěřil Ježíš svoji matku Marii? Kdy nastala tma po celém kraji? Do kolika hodin tma trvala? Proč zemřel Pán Ježíš? Jak se jmenovalo místo, kde byl Pán Ježíš ukřižován? Kolik měl Pán Ježíš let, když zemřel? Kdo uložil Ježíše do hrobu? Jak dlouho trvalo, než byl vzkříšen? Kolik dnů budeme oslavovat Ježíšovo zmrtvýchvstání? Proč slavíme Velikonoce? Jak se jmenovala řádová sestra, které dal Pán Ježíš vidění o Jeho spásonosném aktu? Kde a ve kterém století žila? Jakými viděními ji obdařil Bůh?

Závěr: Krátké slovní shrnutí probíraného učiva a závěrečná aktivita.

- Poslech písně z interaktivní tabule (internet) od slovenské katolické skupiny eSPe *Vítaz*. Pokud žáci píseň znají, nebo mají zájem, mohou se přidat se svým zpěvem. Text písně je uveden ve videoklipu.
- Rozdání biblického verše žákům, nastříhaného na jednotlivá slova. Individuální sestavení slov do celého verše žáky, vyhodnocení pedagogem, vlepění poskládaného verše do sešitu žáky, společná četba verše, pochvala pedagogem.
- Poté předání obrázku všem žákům s podobiznou Anny Kateřiny a taktéž vlepění do sešitu.
- Zhodnocení vyučovací hodiny.
- Motivace k poslechu křesťanských písní.
- Dobrovolný domácí úkol = poslech křesťanské písně *Toto je moj král'* od slovenské hudební skupiny eSPe (internet).
- Rozloučení se, požehnání žákům.

²⁹¹ NEDBALOVÁ, M. a NEDBALOVÁ, Ž., *Velikonoční misálky*.

²⁹² KETTELER, P. a KETTELER, C., *Gottes besondere Freundin Anna Katharina Emmerick*, s. 26-40.

Závěr

Život Anny Kateřiny Emmerichové ukazuje, jak láska k Ježíši ovlivňuje celý náš život. Jemu dané „ano“ má dalekosáhlé důsledky a všechny oblasti života jsou do něj zahrnuty. Láska k Bohu se odráží v chování k bližním a k celému světu, který je Božím stvořením. Víra této řeholnice je prožívanou vírou a prožívanou láskou. Tato láska provázející Annu Kateřinu nám zpřítomňuje samotného Boha a celé její žití je formováno odevzdáním se Kristu.

Tak jako dítě bezprostředně důvěřuje Bohu, vkládá svůj život do jeho rukou, tak Anna Kateřina vycházela druhým vstříc a odzbrojovala je svou upřímností a prostotou. Požehnaná sestra se pustila do rizika, do rizika lásky a nezištně se dávala druhým. V náklonnosti a lásce se pokoušela činit všem ostatním dobro. Kdybychom se mohli naučit milovat tak bezvýhradně jako Anna Kateřina, byl by život hodný žití. I v dnešní době je příkladem pro ty, kteří chtějí žít živou vírou.

Milé a obětavé jednání této řeholnice bylo výsledkem mnohaletého osvojování, její láska k bližním zrála. Anna Kateřina Boha často úpěnlivě prosila, aby jí dal pokoru a trpělivost. K tomu je zapotřebí mnoho síly a odvahy, žít život plný lásky a nesobeckosti. Umění milovat je třeba se učit, i to je patrné na jejím životě. Tato stezka lásky je spjata také se zklamáním a zármutkem, přesto však stojí za to na ní vytrvat.

Při studiu díla Anny Kateřiny Emmerichové a při psaní diplomové práce jsem zjistila, že tato řeholnice a její Bohem dané vize ovlivnily značnou část věřících, kteří stále čtou její díla. Poselství blahoslavené sestry o ukřižování, smrti a slavném vzkříšení Krista mají dosah až do současnosti. Mnozí zainteresovaní se často k životní cestě a vizím této řeholnice vracejí a aplikují její zkušenosti s Bohem ve své pastorační činnosti.

Výzkumem byla potvrzena hypotéza stanovená v úvodu práce. Mnou zkoumané vize Anny Kateřiny se v mnoha základních faktech shodují s evangelijními zprávami, zapsanými v Písmu svatém a svým významem nestojí proti nim. Každý z evangelistů se v těch nejpodstatnějších skutečnostech o smrti, ukřižování a vzkříšení shoduje s vizionářkou. Bůh sám naši sestru vedl a používal ji v pohledu na spásné dílo Ježíše Krista. Její život má značný vliv na věřící, znající její vize o našem Spasiteli. Anna Kateřina je důkazem Boží lásky a věrnosti k nám lidem a zanechává tak živoucí odkaz důvěry v Boží prozřetelnost.

Při vyhodnocování dotazníkového šetření jsem byla velmi mile překvapena, že poměrná část respondentů měla povědomí o řeholnici Anně Kateřině a také znala její

zfilmované vize v díle Umučení Krista od režiséra Mela Gibsona. Rovněž bylo jejím dílem pastoračně ovlivněno mnoho dotazovaných. Věřím, že tato požehnaná sestra bude nadále ovlivňovat současný svět.

Zkušenosti, dojmy, publikace a fotodokumentace získané při studiu, psaní diplomové práce a pouti do německého Vestfálska, jsou velkým přínosem pro mou budoucí pedagogickou, katechetickou i pastorační praxi. Mohou být využity také všeobecně při popularizaci života a díla naší sestry Anny Kateřiny Emmerichové.

Podstatným záměrem této práce je uvědomění čtenářů, že nejdůležitější jistotou v životě každého z nás je nekonečně milosrdný a živý Bůh Ježíš Kristus. Vidění Anny Kateřiny o Jeho smrti a slavném vzkříšení jsou jedinečným ztvárněním závěrečného trpitelného života Kristova a Jeho slavného vítězství nad smrtí. Bůh se tak stal skrze svoji bezmeznou lásku Spasitelem lidstva a nabízí nám všem život věčný.

Anotace

Jméno a příjmení: Magdaléna Kubínová

Instituce: Katedra pastorální a spirituální teologie CMTF UP v Olomouci

Název diplomové práce: Význam smrti a vzkříšení Ježíše Krista v díle Anny Kateřiny Emmerichové s ohledem na pastorační práci

Vedoucí práce: PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka

Počet stran: 121

Počet příloh: 6

Počet titulů bibliografie: 36

Klíčová slova: Pán Ježíš Kristus, Spasitel, Anna Kateřina Emmerichová, vidění, stigmata.

Diplomová práce zpřístupňuje specifika pohledu smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista podle Anny Kateřiny Emmerichové. V první části je popsán život světice v tehdejší době, její vize, stigmata, extatické stavy, význam vidění a následná beatifikace. V druhé části jsou rozepsána důležitá vidění Anny Kateřiny: ukřižování, smrt a slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista. Poslední část práce je věnována pastoračnímu i katechetickému uplatnění v katolické církvi a také metodologickému výzkumu. Pomocí polostrukturovaného dotazníkového šetření bylo zjištěno, jaký vliv měla četba knihy Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista na dotazované osoby a jak obohatila jejich pastorační praxi. Na závěr je představena příprava výstupu do vyučovací hodiny Náboženství pro žáky 2. stupně. Výstup se týká velikonočního poselství a seznamuje žáky také se sestrou Annou Kateřinou Emmerichovou.

Annotation

Name and surname: Magdaléna Kubínová

Institution: Department of Pastoral and Spiritual Theology, Sts Cyril and Methodius
Faculty of Theology, Palacký University Olomouc

Title: The Importance of the Death and Resurrection of Jesus Christ in the works of Anne Catherine Emmerich with Respect to Pastoral Work

Supervisor: PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka

Number of pages: 121

Number of appendices: 6

Number of works cited: 36

Key words: Our Lord Jesus Christ, Saviour, Anna Kateřina Emmerichová, Vision,
Stigmata.

This diploma thesis makes the specific view of the death and resurrection of Jesus Christ in the works of Anne Catherine Emmerich better accessible to the public. The first part depicts the life of the Saint in the context of her time, her visions and their importance, her stigmata, her ecstatic states and her beatification. The second part deals with descriptions of Anne Catherine's most important visions: the crucifixion, the death and the glorious resurrection of Jesus Christ. The last part of the thesis is focused on their pastoral and catechetical use in the Catholic Church and for methodological research. It also contains findings of a semi-structured questionnaire survey investigating the influence of the reading of *The Dolorous Passion of Our Lord Jesus Christ According to the Meditations of Anne Catherine Emmerich* on a selected group of readers and the ways the reading enriched their pastoral work. Finally a lesson plan for an upper-primary school Religion class is presented. The lesson concentrates on the Easter message and introduces Sister Anne Catherine Emmerich to pupils.

Bibliografie

Monografie

- ALBERICH, Emilio, a DŘÍMAL, Ludvík. *Katechetika*. 1. vyd. Praha : Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-382-6.
- AMBROS, Pavel. *Církev, kultura, společnost, misie*. 2. vyd. Olomouc : UP v Olomouci, 2002. 154 s. ISBN 80-244-0418-4.
- AMBROS, Pavel. *Teologicky milovat církev*. 1. vyd. Velehrad : Refugium Velehrad-Roma, 2003. 460 s. ISBN 80-86715-11-6.
- Anna Katharina Emmerick: Ihr Leben – Ihre Seligsprechung – Ihre Ausstrahlung*. 1. vyd. Münster : Bistum Münster, 2004. 178 s. ISBN 3-933144-96-5.
- BACK, Siegfried. *Anna Katharina Emmerick - Ein Kreuz am Weg*. 1. vyd. Würzburg : Die Augustiner Augustinus, 1974. 48 s.
- BEDŘICH, Slavomír, a SVOBODA, Petr. *Česká synopse evangelii*. 1. vyd. Olomouc : Matice cyrilometodějská, 1995. 130 s.
- BENEDIKT XVI. *Encyklika SPE SALVI: o křesťanské naději*. Přel. Prokop Brož. 1. vyd. Praha : Paulínky, 2008. 64 s. ISBN 978-80-86949-41-3.
- Bible*. Přel. Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. 12. vyd. Praha : Česká biblická společnost, 2006. 350 s. ISBN 80-85810-42-5.
- BISKUPSTVÍ KRÁLOVOHRADECKÉ, *Chudobka z Orlických hor*. 3. vyd. Ústí nad Orlicí : Flétna, 2016. 416 s. ISBN 978-80-88068-12-9.
- BROWN, Raymond Edward. *Ježíš v pohledu Nového zákona*. Přel. Jan Roskovec a Vladimír Roskovec. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, 1994. 264 s. ISBN 80-7021-228-4.
- DURYCH, Jaroslav. *Svaté kněžství podle vidění ctihodné Anny Kateřiny Emmerichové*. Olomouc : Matice cyrilometodějská, 2003. 128 s. ISBN 80-7266-151-5.
- EMMERICH, Anna Katarzyna. *Pasja*. Przełożył Wojciech Galant. Krakow : Dębogóra, 2014. 352 s. ISBN 978-83-932762-2-6.
- EMMERICHOVÁ, Anna Kateřina. *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*. Přel. Jan Dokulil. 2. vyd. Brno, Třebíč : Jota, Arca JiMfa, 1993. 280 s. ISBN 80-85617-07-2 (Jota) a 80-85766-02-7 (Arca JiMfa).
- EMMERICHOVÁ, Anna Kateřina. *Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista*. Přel. Petr Janšta. 1. vyd. Olomouc : Matice cyrilometodějská, 2013. 430 s. ISBN 978-80-7266-383-5.

- FILKA, Jaroslav. *Metodika tvorby diplomové práce*. 1. vyd. Brno : Knihař, 2002. 224 s. ISBN 80-86292-05-3.
- FRANZEN, August. *Malé dějiny církve*. 3. vyd. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakl., 2006. 400 s. ISBN 80-7195-082-3.
- FRÖHLICH, Roland. *Dva tisíce let dějin církve*. 1. vyd. Praha : Vyšehrad, 1999. 306 s. ISBN 80-7021-268-3.
- KETTELAKÉ, Franzis. *Anna Katharina Emmerick – ein Leben aus dem Glauben*. 1. vyd. Dülmen : Laumann-Verlagsgesellschaft, 1985. 116 s. ISBN 3-87466-080-X.
- KETTELÉ, Phillip, a KETTELÉ, Caroline. *Gottes besondere Freundin Anna Katharina Emmerick*. 1. vyd. Münster : Aschendorff Verlag, 2007. 50 s. ISBN 978-3-402-00442-5.
- KRONUS, Václav. *Ctihodná Anna Kateřina Emmerichová, stigmatizovaná služebnice Boží*. 1. vyd. Praha : Nakladatelství Kropáč a Kucharský, 1933. 8. s.
- Malý bohovědný slovník*. Sestavil ThDr. Jan Merell s kol. spolupracovníků. 1. vyd. Praha : Česká katolická Charita, 1963. 600 s.
- Malý teologický lexikon*. Sestavil Mikuláš Višňovský s kol. CM Bohosloveckej fak. v Bratislavě. 2. vyd. Trnava : Cirkevné nakl., 1989. 512 s. ISBN 80-85128-37-3.
- MAREČEK, Petr. *Ježíšovo vzkříšení v evangeliích*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 336 s. ISBN 978-80-244-2942-7.
- NEDBALOVÁ, Marie, a NEDBALOVÁ, Žofie. *Velikonoční misálky*. 1. vyd. Praha : Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-773-6.
- NOVÁKOVÁ, Consilie. *Katechetika*. 3. vyd. Olomouc : Matice cyrilometodějská, 1997. 114 s.
- OPATRŇÝ, Aleš. *Pastorace svátostí*. 1. vyd. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakl., 2015. 160 s. ISBN 978-80-7195-799-7.
- OPATRŇÝ, Aleš. *Pastorace zvláštních skupin*. 1. vyd. Červený Kostelec : Pavel Mervart, 2014. 198 s. ISBN 978-80-7465-116-8.
- PÉREZ-SOBA, Juan José. *Pastorační péče o rodiny*. 1. vyd. Brno : Akademie kanonického práva, 2015. 156 s. ISBN 978-80-906025-0-2.
- RAHNER, Karl, a VORGRIMLER, Herbert. *Teologický slovník*. Přel. František Jirsa, Jan Sokol a Jan Kranát. 2. vyd. Praha : Vyšehrad, 2009. 496 s. ISBN 978-80-7021-934-8.
- SCHOLZ, Günter. *Führer durch die Gedenkstätte Anna Katharina Emmerick*. 1. vyd. Dülmen : Laumann Druck & Verlag GmbH, 2011. 32 s. ISBN 978-3-89960-349-1.

WESENER, Franz Wilhelm. *Tagebuch*. 2. vyd. Regensburg : Mittelbayerische Druckerei, 1973. 338 s. ISBN 3-557-91059-8.

WOJTYLA, Karol. *O křesťanském smyslu lidského utrpení*. Přel. Irena Čerbáková. 1. vyd. Praha : Zvon, 1995. 54 s. ISBN 80-7113-151-2.

YOUCAT Katechismus katolické církve. Přel. Jindra Hubková. 1. vyd. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2011. 304 s. Přel. z Jgendkatechismus der katcholischen Kirche. ISBN 978-80-7195-564-1.

Časopisy

KOLÁŘ, Petr. *Noví blahoslavení*. Getsemany. 2004, roč. 146, č. 1. ISSN 1210-485X.

SOMEŠ, Jaroslav. *Umučení Krista – recenze*. Katolický týdeník. 2004, č. 16. ISSN 0862-5557.

STELZER, Christian. *Bez Medžugorje bych „Umučení Krista“ nikdy nezahrál*. Regina. 2010, roč. 13, č. 6.

WWW stránky

Libreria Editrice Vaticana [online]. Poslední aktualizace 03. 10. 2004. [cit. 03. 10. 2004].

Dostupné na:

http://w2.vatican.va/content/john-paul-ii/en/homilies/2004/documents/hf_jp-ii_hom20041003_beatifications.html.

Wikipedie: otevřená encyklopedie [online]. Poslední aktualizace 16. 06. 2017 [cit. 16. 06.

2017]. Dostupné na:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Anna_Kateřina_Emmerichová

Seznam zkratek

A. K.	Anna Kateřina
Da	Daniel
Ez	Ezechiel
Iz	Izajáš
J	Jan
Lk	Lukáš
Mk	Marek
Mt	Matouš
Např.	Například
Pís	Píseň písní
1K	První list Korintským
Sk	Skutky apoštolů
Zj	Zjevení Janovo
Ž	Žalmy

Označení biblických knih převzato z českého ekumenického překladu Bible (Praha:2006).

Seznam obrázků

Obrázek 1: Znáte něco ze života německé vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové?	82
Obrázek 2: Víte, že existuje její kniha – HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA?	82
Obrázek 3: Jste seznámen/a s pohledem A. K. Emmerichové na smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista?.....	83
Obrázek 4: Četl/a jste kapitoly o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista?	83
Obrázek 5: Pokud ano nebo částečně, obohatilo váš duchovní život čtení těchto kapitol?... 84	
Obrázek 6: Ovlivnila četba kapitol o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista vaši službu druhým, popřípadě trpícím a umírajícím?	84
Obrázek 7: Doporučil/a byste svým přátelům četbu této knihy?.....	86
Obrázek 8: Viděl/a jste film z roku 2004 UMUČENÍ KRISTA od režiséra Mela Gibsona, natočený právě podle vidění A. K. Emmerichové?	87
Obrázek 9: Ovlivnil tento film o umučení a smrti Pána Ježíše Krista vaši službu k druhým? Popřípadě k trpícím a umírajícím?	87
Obrázek 10: Doporučil/a byste svým přátelům zhlédnutí tohoto filmu?.....	89

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Ukřižování Pána Ježíše Krista.....	70
Tabulka 2:	Smrt Pána Ježíše Krista.....	70
Tabulka 3:	Slavné vzkříšení Pána Ježíše Krista.....	71
Tabulka 4:	Celkový součet porovnávaných evangelijních veršů.....	72

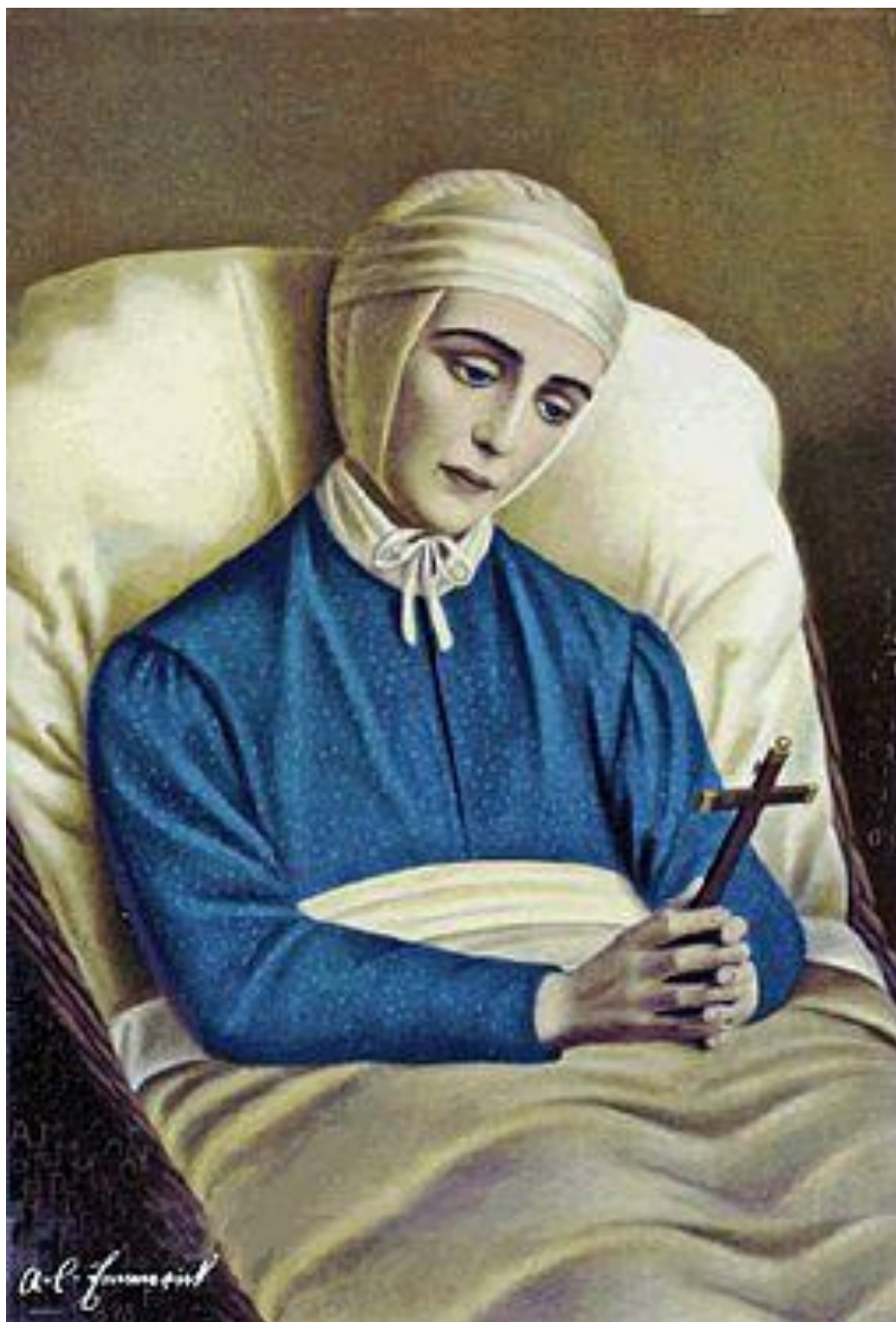
Seznam příloh

Příloha 1:	Anna Kateřina Emmerichová.....	102
Příloha 2:	Flamschen.....	103
Příloha 3:	Dülmen.....	106
Příloha 4:	Coesfeld.....	112
Příloha 5:	Autorizovaný rozhovor.....	116
Příloha 6:	Dotazník.....	118

Přílohy

Příloha 1 – Anna Kateřina Emmerichová

A. K. Emmerichová modlící se na lůžku

Příloha 2 – Flamschen

Rodný dům A. K. Emmerichové

Rodný dům A. K. Emmerichové po rekonstrukci ve 20. století

Příloha 2 – pokračování

Interiér rodného domu A. K. Emmerichové – tkalcovský stav

Interiér rodného domu A. K. Emmerichové – ložnice dětí v horní části

Příloha 2 – pokračování

Interiér rodného domu A. K. Emmerichové – kuchyň

Příloha 3 – Dülmen

Kostel Svatého Kříže

Interiér kostela Svatého Kříže

Příloha 3 – pokračování

Hrob A. K. Emmerichové v kostele Svatého Kříže

Informační cedule před kostelem Svatého Kříže

Příloha 3 – pokračování

Kříž před kostelem Svatého Kříže

Příloha 3 – pokračování

Památník A. K. Emmerichové – původní vybavení pokoje blahoslavené

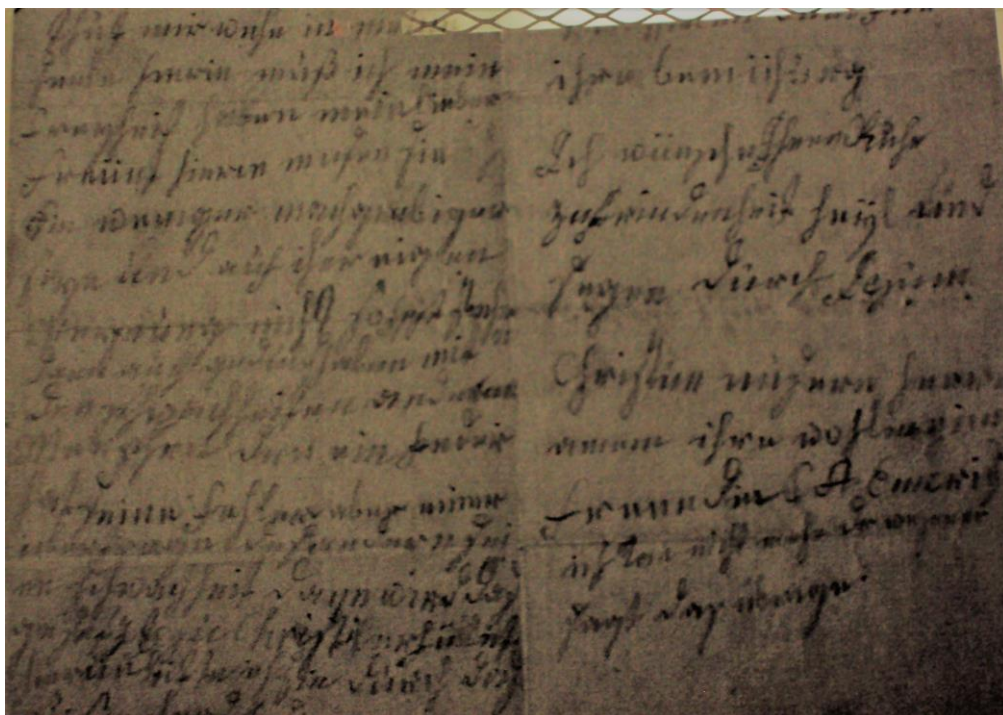

Příloha 3 – pokračování

Památník A. K. Emmerichové – interiér

Památník A. K. Emmerichové – její dochovaný rukopis

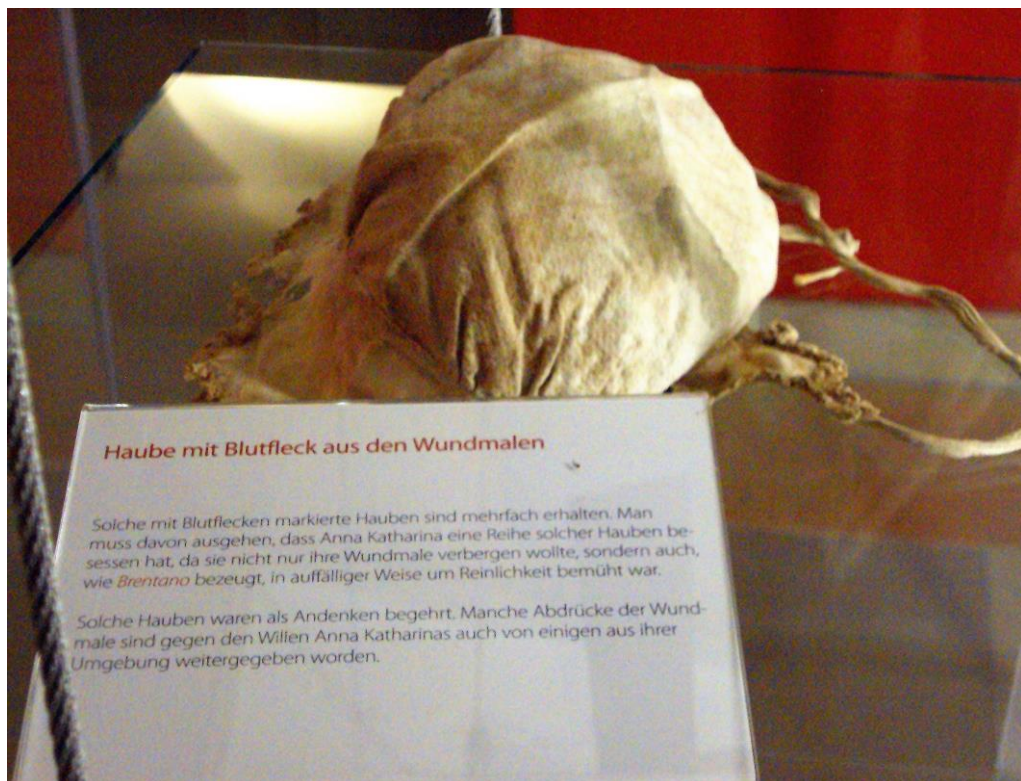

Příloha 3 – pokračování

Památník A. K. Emmerichové – plátno s otisky stigmat

Památník A. K. Emmerichové – původní pokrývka hlavy s otisky krve

Příloha 4 – Coesfeld

Kostel Svatého Lamberti, ve kterém se Anna Kateřina pravidelně modlila

Příloha 4 – pokračování

Interiér kostela Svatého Lamberti

Příloha 4 – pokračování

Kostel Svatého Lamberti - řeholní bratr Bernhard, OSB

Kostel Svatého Lamberti - gotický kříž (4 metry vysoký, restaurován před 60 léty)

Příloha 4 – pokračování

Původně jezuitský, nyní evangelický kostel (blahoslavená zde přijala trnovou korunu)

Příloha 5 – Autorizovaný rozhovor

INTERVIEW S PŘEKLADATELEM MGR. PETREM JANŠTOU

Petře, prosím tě, mohl by ses nám krátce představit?

Jmenuji se Petr Janšta, mám 35 let a učím na Mendlově gymnáziu v Opavě češtinu a němčinu. S manželkou Karolínou a synem Mikulášem bydlíme v rodinném domě v Opavě. Na mše svaté chodíme do farnosti při konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie v Opavě.

Jaký motiv tě vedl k překladu knih z německého jazyka?

Motivem byla němčina, kterou mám rád. Je pro překlad přesná, logická a zajímavá. Překlady, hlavně duchovní, jsou pro mne obohacením z hlediska duchovního, jazykovědného i lidského.

Proč konkrétně titul německé vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA?

Oslovila mne Matice cyrilometodějská, konkrétně šéfredaktor Daniel Dehner, se kterým se známe od dětství. Účastnil jsem se konkurzu na místo překladatele a byl jsem vybrán na základě znalostí církevní odborné terminologie.

Kniha byla vydána v roce 2013. Jak vzpomínáš na její překlad?

Vzpomínám velice rád. Překládat vedle běžné práce je časově náročnější, ale vždy jsem se těšil.

Ovlivnilo Tvůj duchovní život vidění Anny Kateřiny, hlavně o ukřižování a vzkříšení Pána Ježíše Krista?

Jsem věřící a věřím vizím Anny Kateřiny. Bylo to pro mne velké duchovní obohacení.

Příloha 5 – pokračování

Obohatilo vidění Anny Kateřiny nějak tvoji pastorační práci?

Asi spíše ne, poněvadž ve farnosti se starám o ministranty, s nimi jsem o těchto viděních nemluvil, a ve škole, kde učím, jsem před žáky maximálně zmínil, že jsem překládal tento text a o čem kniha pojednává. Více jsem o knize rozmlouval se svými přáteli či s rodinou, kde jsem akcentoval skutečnosti, které ostatním, kteří knihu nečetli, nepřišly tak zásadní či významné (téma utrpení, pokušení apod.)

Co je specifikum textu A. K. Emmerichové?

Mezi specifikum řadím slovní zásobu poplatnou době (starší výrazy), lexikum a syntax. Skladba vět je odlišná proti současné němčině. Dále vytříbený až básnický jazyk Clemense Brentana, který zapsal tato vidění. Rovněž jasnost i zřetelnost výpovědí Anny Kateřiny.

Jaké jsou klíčové body jejího nahlížení?

Klíčovými body jsou vnímání utrpení a jeho hodnota, oběť a obětování se (brala nemoci druhých na sebe), plastičnost, názornost až filmový záběr popisů v knize a dalekosáhlé ovlivnění dalších generací. Mnoho lidí v Německu v obyčejných rodinách mělo vedle Bible jako další knihu pouze Emmerichovou. Kniha se tak stala pro ně duchovním povzbuzením a nejčtenější literaturou.

Jak se díváš na odchylky z jejího vidění vůči evangelijním zprávám?

To je otázka spíše pro teology. Pakliže k takovým odchylkám došlo, mohou mít nejrůznější příčiny, které mi nepřísluší komentovat. Jestliže nejdou významem proti evangeliím či si s nimi neprotiřečí, není to něco, co by mne rušilo ve vnímání obou textů.

Děkuji za rozhovor.

Příloha 6 – Vzor dotazníku

DOTAZNÍK

Prosím o vyplnění.

1. Znáte něco ze života německé vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové?

ano, vím o ní hodně něco jsem se o ní doslechl/a neznám

2. Víte, že existuje její kniha – HOŘKÉ UMUČENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA?

ano, četl/a jsem ji nečetl/a jsem ji, ale vím o ní neznám ji

3. Jste seznámen s pohledem A. K. Emmerichové na smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista?

ano, četl/a jsem její knihu jsem informován/a z jiných zdrojů ne

4. Četl/a jste kapitoly o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista?

ano částečně ne

5. Pokud ano nebo částečně, obohatilo váš duchovní život čtení těchto kapitol?

ano nevím ne

6. Ovlivnila četba kapitol o smrti a vzkříšení Pána Ježíše Krista vaši službu druhým, popřípadě trpícím a umírajícím?

ano nevím ne

7. Pokud ano, jakým způsobem?

.....
.....
.....

Příloha 6 – pokračování

8. Doporučil/a byste svým přátelům četbu této knihy? A proč?

ano nevím ne

.....
.....
.....

9. Viděl/a jste film z roku 2004 UMUČENÍ KRISTA od režiséra Mela Gibsona, natočený právě podle vidění A. K. Emmerichové?

ano částečně ne

10. Ovlivnil tento film o umučení a smrti Pána Ježíše Krista vaši službu k druhým? Popřípadě k trpícím a umírajícím?

ano nevím ne

11. Pokud ano, jakým způsobem?

.....
.....
.....

12. Doporučil/a byste svým přátelům zhlédnutí tohoto filmu? A proč?

ano nevím ne

.....
.....
.....

Povolání:.....

Pohlaví:.....

Věk:.....

Děkuji za vyplnění dotazníku.

